Statuto vecchio [illegible]

N.º 1016

Statuto Vecchio

C

I2

Iv

II 2

IN NOIE SĀCTE, ET INDIVIDUAE TRINITATIS.

Patris, & Filij, & Spiritus S.ti Ad laudem, et reuerentiam, omnipotentis Dei, et Gloriose Virginis Marie matris eius Gubernatricis, et protectricis cois, et populi castri sellani, et Beatorum Apostolorum Petri, et Pauli et ceterorum santtorum, et s.tarum Coelestis curie, et ad honorem, et reuerentiam s.te Romane Ecc.e Et ad honorem, et reuerentiā, Bonū, Tranquillū, et pacificum Statū cois, et populi Ciuitatis spolecij, & augumentū bonum, tranquillū, et pacificum Statū cois Sellani. am.

Hoc est Statutū seu Breue cois, et Populi castri sellanj factum, ordinatū, atq; firmatū per puidos uiros Petrutiū Iure, Ruffinū Saluutij, Cilitium Galgani, Angelū Nucciōli de Guagiita Plebis. Antoniū Massutij, Marcutiū Buti, Angelutiū Letutij, Nerutiū Januarij de G.a scti Siluri. Andream Die, Jotonum Manoli, Antoniū Viuam, et Vannem Alleuoli de Guagiita Aquefranche de castro Sellani pdicto Statutarios, et conditores Statutorum, et ordinamentorum, et legis municipalis cois dicti castri p ipm Coe electos, et deputatos ad ipa Statuta, ordinamenta, et leges cōdenda, et ordinanda; Valitura, et duratura tribus annis, et deinde donec fuerit renuota per coe pdictū. et Scriptū, et publicatū p me Varisionē sr Guidi de spoleto notariū, et Iudicē ordinariū, et nūc notariū p dictos

126.

1v

Statutarios deputatũ ad ipã statuta conscribẽda, et publicanda sub
Annis Dñi Millesimo Trecẽtesimo septuagesimo quarto, Tempore
Dñi Gregorij pape Undecimi Indictione .xij. Die et Mense inctis.

Inseratur hic c[m] de testimitate cust. lo 3o

De Popularibus q regere debent et eorum officio

Capm I

Imprimis p bono pacifico, et Tranquillo statu cõis, z populi
dicti castri, statuimus, z ordinamus q in ipõ castro sit populus,
et ipm castrũ regat p populũ, hoc mõ. vz. q in ipõ c. de hominib
dicti castri sint z ee debeant illi, z illius numeri q scripti repe-
riunt in libro reformationũ cõis sellani manu Vicariorum, Iudicũ,
et officialiũ dicti castri. Qui populares sint, z ee debeãt in au-
xiliũ Dñi ptatis, Iudicis, z officialiũ dicti cõis, et teneant z
debeãt eis dare adiutoriũ, consiliũ, z favorẽ ad voluntatem
ipõrum officialiũ, z cuiq[ue] ipõrum, ne malefitia remaneãt impunita
Et si aliquis dctorum de populo decederet, vel mortuus fuerit, q
Defensor, et Consiliarij dci cõis q p tempore fuerint, vel maior
pars ipõrum loco ipius mortui debeant aliũ eligere, z scribi facere
de eadem Guagita, de qua talis mortuus esset, in=
fra quindecim Dies postq talis mortuus de pplo
esset ad hoc q non sit notarius.

De modo eligendi Defensoré, Consiliarios, et alios officiales
Capm. IJ.

De Popularibus pdictis sint, z ee debeât Unus Defensor, sex Consiliarij, z Unus Camerars., quorz officiu duret, et durare debeat tribus Mensibus, et eligant, siue extrahât hoc mó vz. q singlis Tribus Mensibus extrahantur de saccula Ubi sût nota pdictorz scripta in quadá cartutia pecudina officiales, z Illi qui scripti repiunt in dcá cartutia sint Defensor, Consiliarij, et Camerarius pro tribus Mensibus ut scripti apparebût manu Iudicis z Vicarij, officialis dicti cois, et deputati z imbussulati apparent p Tribus ánis pxime venturis inceptis in klen pntis Mensis Julij, et durante dcó tempre seruet modus, et ordo pdictus, et Iudex, et officialis dicti cois teneat pdicta facere, z fieri facere poena piurij. Qui Desésor, et Consiliarij, uel maior pars ipsorz habeát ptatem, bayliam, Jurisdictioné, et auctatem ordinandi, z reformádi. et possint consulere, deliberare, ordinare, et reformare

sup omnibus, et singulis negocijs ipsius cois, et ppli, de quibus per Iu-
dicem dci cois pponeretur, et etiam sint pposita. Et Camerarius dci
cois faciat illas expensas, et illis psonis, et pro illis rebus, et
negocijs, que uidebuntur eis, uel maiori parti ipsorum in utili-
tatem, et seruitium dci cois, et populi; ubi, et quotiens eis uidebitur
et placebit, et soluat, et expendat idem Camerarius de
pecunia ipsius cois. Quicquid autem per eos, uel maiorem ptem
ipsorum factum, deliberatum, et ordinatum extiterit plenam
obtineat roboris firmitatem, non faciendo tamen contra formam
aliorum capitulorum psentium statutorum. Et etiam possit Iudex, et
Vicarius ipsius cois una cum Defensore, et consiliarijs dicti
cois, uel maior pars ipsorum synthicum, et sindicos constituere,
ordinare, et reuocare ad omnia, et super omnibus negocijs dicti
cois puidere prout eis uidebitur, et placebit; et omnia, et sin-
gula facere, et exercere possit, que totus populus, siue
homines ipsius ppli facere possent. Non tamen ut pjudicetur contra
formam psentium statutorum, que capitula statutorum semper firma
pdurent. Et dictus Defensor habeat pro eius salario trium

Mensuꝰ florenos tres Marchie, Consiliarij vero, et eorum quilibet libram unam, et soldos decem. Qui Consiliarij et Defensor Iurent ad s.ta Dei Euangelia tactis Scripturis ipsorum officium facere, et exercere bona fide et sine fraude, et dare, exhibere et capere bonum, et utile consilium pro comuni, et venire ad consilium quoties fuerint requisiti, vel audiverint campanam pulsari ad consilium, et omnia facere que ad eorum officium spectant secundum formam capitulorum statutorum; Et quando ad consilium non venirent soluat quilibet ipsorum unam libram denariorum pro qualibet vice; Ipsi namque Defensor, et Consiliarij, vel maior pars ipsorum plenam habeant iurisdictionem, potestatem, et auctoritatem condendi leges de novo, ordinamenta, deliberationes, et reformationes faciendi, detrahendi, et minuendi, atque addendi prout eis, vel maiori parti ipsorum videbitur, et placebit, Non tamen ut predictum est contra formam capitulorum presentium statutorum: dummodo non sint contra pacta,

et iurisdictioné cois spolet. et sint approbata p dnum
coé sp.li Additu est huic statuto q quotienscunq in
futurs officiu Camerarij dicti castri vacare cotige
rit, vel absentia dicti Camerarij vel morte, vel
quacunq alio casu. Defensor et Consiliarij dicti castri
sellani possint novu Camerariu eligere illu qui
eis visus fuerit utilis p coi. Et talis electio plená
habeat roboris firmitate ac si facta esset p gene-
ralem Arengam castri p dicti statutis, et refor-
mationibus in cotrariu facientibus nó obstatibus
quibuscunq. Additu est et huic statuto q Regimen
debeat extrahere de more Defensoré et Regimé no-
vum de bussulo nodum finitis duobus mensibus ipos
officij, et q infra biduu a die extractionis de-
beat notificari defensori extracto, vel substituto
psonali, vel domi solite habitationis, aut alicui
proximiori conságuineo, vel affini eiusdem; et q
Regimen q p tempre erit, si de bussulo extractus

fuerit aliquis Defensor, q esset mortuus debeat eodem die alium Defensorem in eadem Arenga eligere sive de absentibus a dicto castro et eius districtu, sive de existentibus, sive sit de imatis de Populo sive non, dummodo de eadem Gayta sit mortui, et extracti; et durante dicto Bussulo tunc temporis huiusmodi officium non exercuerit; si autem Defensor extractus fuerit absens, et non redierit ad exercendum huiusmodi defensoratus officium, et iurandum in tempore scilicet prima die immediate sequenti post finitum officium Regiminis ut supra exeuntis, de mane, debeat dictum Regimen cum novis Consiliarijs de bussulo extractis, et de more ad iurandum officium coadunatis in Defensorem aliquem de existentibus in territorio vel castro sellam in locum absentis, et non redeuntis ut supra substituere, et deputare. Et si Regimen, et novi Consiliarij impeditis omnibus, et singulis essent negligentes incidant in poenam Decem Florenorum marchie exigendam absque aliquo alio processu, et de facto, et applicandam fabricae Ecclesiae Plebis Comitatis sellam, et Executori

4v

equis portionib; Et q si quis fuerit substitutus defensor p aliquo defensore de bussulo extracto, z iam mortuo habeat p salario a dca coitate Floros tres similes; Et q dei defensores ut supra de Bussulo extrahendi q essent absentes a territorio z castro sellani debeant redire, acceptare, z exercere dcum officiu defensoratus ut supra, et q no redierit ante tempus incoationis officij solvat poena decem flor similiu exigen, z applicandi ut supra et solvere teneat, z debeat, cogat q defensori loco sui ut s substituendo floros tres Marchie ultra salariu ordinariu dandu ut s p coitatem, qui substitutus defensor in locu absentis debeat infra ter.m duor dies post factam eidem notificatione psonali vel domi solite habitationis, vel alicui suo proximiori consanguineo, vel affini iurare, z exercere officiu defensoratus ut supra sub dicta poena ut supra Incurren, et Applican.

~~addictum est huic capto q defensores p tempore pro tempore non possit dca durante dicto offitio el absentarsi a terra de sellano sub dca pena decem flor a applicarsi z da incurrersi totiens quotiens contrafecerit. Et aggiongasi che el defensore etc. Con gli scrittori dandi, e debbiali dapoi che è finito pagare, et poi che che el habbi l'offitio con sé e suoi e in suo nome sotto la dita pena come de sopra da incorrersi z da applicarsi~~

"addictum est huic capto quod defensor qui pro tempore fuerit no possit nec debeat durante eius officio se absentare a territorio sellani sub dicta pena decem florenorum ut supra applicanda et ipsi incurrendi totiens quotiens contrafecerit".

De Juramento, et officio Camerarij, et de salario Arrationatoris ipsius. C.m IIJ.

Camerarius dicti cois in p'ncipio sui officij teneat Jurare in manib. officialis, et Notarij cois p'dicti ad sca Dei Euangelia tacto libro, et mittere Jurando netj. supradco recip.ti ipius cois noie ipm Cam.rius offm exercere bona fide, et sine fraude, et custodire, et saluare quicqd ad eius manus puenerit in ipo, et p ipo officio, p dco coi, et pplo fideli, et legali, et finito suo offo, qd restabit de bonis pecunijs, et rebus ipius cois exceptis expensis p ipo coi factis cu deliberatione consilij restituere Successori suo infra quindecim dies a fine sui officij, v3 postqz arrationatores ad ronandu ipm positi assignauerint ronem poen. xx. libr. si cotra fecerit no restituendo infra dictu ter.mn3 residuu ut dictu est. Et nihil.s p officiale ipius cois Compelli debeat ad restitutione eius qd arrationatores assignauerint ipm restituere debere. Ipse enim Camerar.s teneat facere

expensas ex dictis denariis de eis que permittuntur a statutis, et si aliter fieret, vel expenderet de suo proprio expendere videatur. Statuentes etiam quod ipse Camerarius teneatur in principio sui officii dare officiali ipsius communis duos bonos et idoneos fideiussores cum stipulatione centum librarum de observandis predictis. Arrationatores vero Camerarii fiant et eligantur per consiliarios successores in officio. Et ipse Camerarius teneatur monetas Argenteas et flor. auri recipere, atque dare pro eo quod valent in castro sellani debentibus solvere, vel recipere, et non pro minori, vel maiori quantitate, et quod quilibet Camerarius debeat rationari infra .x. dies finito suo officio. Additum est huic capitulo quod nullus Camerarius communis sellani, qui electus esset in officio Camorlengatus possit, nec debeat durante dicto suo officio alicui committere dictum officium Camorlengatus, nec aliquem ad dictum Camorlengatus officium loco sui substituere nisi talis substitutus esset de illa bayla de qua ipse Camerarius esset et de numero iuratorum populi, et nisi talis substitutus esset

confirmatus per Arengam Iuratorum de populo. Et si aliter fieret non valeat. Et nihilominus tam substituens, quam substitutus contra formam predictam incurrat poenam .x. lib. den. Et quod alicui persone extra dictum Camerarium vel substitutum non possit fieri aliquod depositum alicuius quantitatis pecunie dicti communis, que deberet dicto communi pervenire aliquem, Et si contrafactum extiterit incurrat predictam poenam. Salvo quod si Camer. vel Substit. essent absentes, et tunc et eo casu possit fieri depositum impune. Hoc addito quod Arrationatores dicti Camerarii habeant pro ipsorum salario de pecunia dicti communis soll. xv. den. pro quolibet ipsorum, et qualibet vice. Additum est etiam huic cap.o quod si Camerarius commiserit aliquam fraudem in dicto officio camerariatus quod condemnetur in quadruplum eius, quod defraudaverit.

Quod Defensor et consiliarii possint congregare Iuratos de populo. c. iiij.

Consiliarij, et Defensor dicti cois, uel maior pars ipor tam in absentia Ptatis, uel Iudicis uel Vicarij, q in ipor pntia possint, et eis liceat congregare, et congregari facere dictos populares, et iuratos ad populum quoties, et quado eis uidebit, et placebit p utilitate dicti cois. et inter eos pponere, ordinare, et reformare, et syndicos, et procures constituere et reuocare et oia, et singula facere cu consensu, et aucte dictor iuratorum ppli, uel maioris partis ipor. Debeatq pdicti Consiliarij, et Defensor reqrere, et monere ptatem Vicariu et Iudice, et alios officiales dci cois, et eis prestari, ut statuta, et ordinameta cois et ppli et iura Vniuqq debeant obseruare, dumodo sint confirmata, et approbata p coe spoleti.

De electione Iudicis, et notarij C^{m}. V.

Electio Iudicis et notarij dci cois, et ppli fiat mo infro, q fiat unu bussulu p Regimen dicti castri inqo scribat noia popularium dicti castri, et quando erit opus

eligere Vicariũ q. de illo bussulo extrahant ad sortẽ

tria noia, unũ p quolibz Cayta in Arenga Populi, q

tres sic extracti statim debeant se claudere in cã

cellaria Palatij dicti castri, z ibidem stare donec

unũ Vicariũ p quolibz, siue unũ, uel duos de coi

consensu elegerint, quoꝝ Vicarioꝝ sic electorum

noia statim publicari debeant in dicta Arenga, z

de dictoꝝ electoꝝ noibus publice fiant tot bremi=

cula quot erunt electi, z mittant in aliq° birreto z

ad sortẽ extrahant p aliquẽ puer, z ille q pri-

mus extractus fuerit, z postmodũ fuerit cõfir-

matus ad bussulas z pallulctas, seu fabas p duas

partes de tribus dictoꝝ popularium in dcã Arẽga

existentiũ ille sit Vicar.ᵘˢ p uno semestri futuro

post finitũ semestre Vicarij tunc residentis cũ sa-

lario uiginta Floꝝ marchie. Et q hmõi electio

fieri debeat infra ter.ᵐ quindecim dieꝝ immediate

sequentoꝝ post aduentũ Vicarij sic electi, uel eligẽdi

pro tempre, z regimen q̄ ꝑtempre erit curare debe-
at cū effectu q̄ dicta electio fiat in tempore, et
nō ꝑmisso sub poena lb. xxv. den. applican̄ cōitati
dicti c. ꝑfati, z executori equis portionibꝫ. Itē q̄ nul-
lus de dictis Vicarijs, uel Iudicib, z notarijs pos-
sit confirmari, seu refirmari, Consultor uero, q̄ con-
suleret q̄ aliquis Iudex, z not. reconfirmaretur
in simili poena. xxv. lb. den. cōdemnet, z simili pena
puniat scribens p̄dicta applican̄ ut s. Dicti uero sa-
lariū dicti Iudicis soluat ꝑ camerariū vꝫ medie-
tas in medio tempris sui officij, alia medietas finito
eius officio, z absoluto, uel cōdemnato a sindicatore.
Et hmōi salariū solui nō possit, nec debeat ꝑ ipm̄ ca-
merariū sine p̄sentia totius regiminis, uel maioris
partis eiusdem ꝑ tempre existen̄s, z si aliť soluerit
dcūs Camer. incurrat poenā. xv. lb. den. in quibus
debeat ꝑ syndicatorē cōdemnari applican̄ ut supra.
Volumus et q̄ dcūs Iudex, z not. seu Vic. teneatur

Item et nullus possit eligi in vicariū nisi sit Notarius publicus, z idoneus ad dictum offitium vicarius exercen̄, et q̄ non possit exercere officiū vicarius p̄dicti ꝑ substitutum sub dcā pena. et nullus possit eligi in vicariū, qui sit oriūdus, uel incola alicuius loci comitatus, uel confinatus, seu territorio sellanesi nisi cū expressa derogatioe superioris ꝑ tempore exi stentis.

N.

anteq accipiat im.tum in principio sui aduentus dare, et
soluere cu effectu, et in pecunia numerata dcē coitati
castri sellani, et Camerario, seu Massarijs p coitate
recepturis Floros similes sex distribuendis et dispen=
sandis p uno Archibusio, bombarda, uel alia re
ad libitu ipius coitatis. Additu est huic caplo q
quilibz Vic.s et iudex dci cois p tempre teneatur,
et debeat exigere p suo salario collectas ueteres
exigibiles ad declaratione Regiminis p tempre,
et no soluat de alijs pecunijs cois usq quo dicte
collecte ueteres exigibiles erut exigende, et
collecte ueteres intelligant ille, que fuerint im-
posite tempre suor inosto p'cessor, et si no supple-
rent dcē collecte ueteres ad dcum salarium
suu, et eo casu cu decreto Regiminis suppleat dcus
Camerarius de alijs pecunijs cois.

De iuramento, et officio Iudicis, et Notarij
Cap. VI.

Judex, et notarius dicti cois in principio sui officij iuret, z iurare debeat ad s.ta Dei euangelia corporali tactis Scripturis in c.o sellami, uel ubi p ipos iuratos deliberatu fuerit residetia facere, z exercere officiu Iudicatus, z notariatus cois sellami bona fide sine fraude; et facere ius, z iustitiam oibus petentibus, et possit, z debeat Idem Iudex recipere oem accusam, z denutiam cora eis fienda sup delictis v3 super quibus iurisdictioné habet dictu castru sellami, et et formare oem inqsitioné, pcessus p forma pntium statutoy. et dare, z statuere ter.nos z dilationes, et scriber z facere comissiones, z relationes, z excusationes, et stipulationes recipere, z oia facere, z exercere possit, z ualeat ut Iudex, z officialis dci cois. et determinabit finiet, z sniabit oes ciuiles, z criminales cas coram eo uertentes v3. Ciuiles cas infra .xl. Dies, a, Die contestationis litis coputandos, nisi steterit p partes. Criminales uero infra .lx. ~~a, die cotestationis litis~~ Dies utiles a die excusationis facte si comparitu fuerit, uel a, Die initiatj

processus qn contumax quis esset, et si aliter determinauerit, uel diffiniuerit post dictu tempus no ualeat, nec teneat ullo modo, excepto in criminalibus cais, qd hoc intelligat qn ptas, uel Vicar. eet sellani. Et nihilominus Idem Iudex q no diffiniuerit infra dca tempra puniat pena. xxv. lbr den. et in tanta quatitate in qua deberet codemnare reus accusatus, denuntiatus, uel inquisitus, et obseruabit, et obseruari faciet oia, et singula capla huius Statuti. Et et oia ordinamenta, et reformationes factas, et fiendas, que no sint cotra pacta, et iurisdictione cois Spoletj. Et dabit consiliu bona fide, sine fraude dco coi. Et oes credetias impositas, et imponedas retinebit que no sint cotra ecclam Romana, et coe Spti, et que retineda erut; Et saluabit personas, et bona hoium de Sellano toto suo posse, et augmetabit, et no pmittet dcum coe Iurisdictione, et iura ipius subfrandari, uel submittj; neqz minui. Et obseruabit instra publica et obseruari faciet que cora eo pducta, et ostensa erut nisi esset falsa, uel simulata, et de iure no ualentia ut in caplo de Ciuilibus causis plenius gtinet.

Et dabit duos idoneos fideiussores in principio sui adventus de hominibus ipius castri de rone reddenda sui officij, et de observatione oium p'dictoz, et no petet licentiam vel arbi.m contra formá statutoz, et no recipiet ab aliqua psona aliquod ensenium, nec bibet, vel comedet cu aliquo sellanése. Et no recipiet a coi, vel spalibus psonis ultra salariu sibi ordinatu; et no acceptabit aliqd officiu durante suo officio extra deum castru nisi serviret p substitutu sm electioné, et confirmationé sm formá caphi. xviij. pntis statuti. Et deus Iudex, et not.s finito eius officio debeat stare ad syndicatu tribus diebus coram syndico, seu arrationatore eligendo p consiliarios, et defensoré dicti cois, vel maiorem partem ipoz, et q ipi consiliarij, et defensor q erunt p tempra debeat mittere pro ipo synthico prout in alio capitulo cotinet' de sindicatu officialiu pen. c. p den p qlibz, et deus Iudex, et notj tenea' ~~scribere~~ et debeat scribere oes, et singlas scripturas publicas, et privatas ad ipm officiu spectantes sine aliquo p'tio, et stare cotinue in ipo castro, et eius districtu, et non discedere toto tempre

sui officij, et recipiat a spalibus psonis pro suis Scripturis in

Civilibus questionibus v3 de citatione, relatione z primo

actu solid. duos et g sex v3 bononenu unu, de conte=

statione litis, seu iur.to calumie solid duos p qualib3

parte. de positione qualib3 z responsione d. unum,

de bādo d. i. de pcepto d. ii. de sētentia d. v. de te=

nuta d. iiij. de pductione instri d. iij. et si publica=

rentur duplum recipiat, pro quolib3 teste solid quatuor

de puntatione z expuntatione nihil accipiat. Et etiam

nihil accipiat de criminalibus causis a coi, uel spalib3

personis. Additu est huic caplo q dcus Iudex, et

notar. dicti cois nō possit se absentare ab officio ullo

mō p factis cois, spalium psonaz, nisi p suis negotijs

cū licentia totius consilij, et Defensoris, uel maioris

partis ipoz, quā licentiam habere nō possit nisi pro

tribus diebus v3 infra duos Menses, et sic pro sex

Mensibus nouem diebus, et q in fine sui officij tene=

atur remittere dcos dies, aut Camerar. retineat pro

rata parte de suo salario, in quibus xv. lr.

den' Idem Iudex p sinchicatoré suú debeat códemnari, et p camerariú dicti cois dca quatitas debeat retinen códemnari de suo salario. Additum est q si Vicar.s iret p Ambassiatore.a coi nó habeat salariú, et hoc locú habeat in oibus futuris Vicarijs.

Q Iudex, et not.s teneat facere inuentariú de libris suis, z noibus exbánitor. c. vij.

Teneat, et debeat Iudex, et not. cois sellam facere inuentariú de omnibus libris, et cartis habitis, seu scriptis, z nó scriptis quaternor, z libror oium scriptor toto tempre sui officij per ipm Vicariú. Et dcus Iudex, et notar.s teneat, z debeat assignare consiliarijs, z defensori in fine sui officij ipós libros, z inuentariú. Et facere teneat idem Iudex, z not.s tempré sui officij, atq scribere duos libros de introitibus, et exitibus suis, q puenerint ad manus Camerarij, quor unú dcus Camerar.s tempré sui officij retineat penes se, z aliú librú retineat penes se dcus Iudex, z not.s Et nulla collecta possit imponi nisi p debitis inuentis in ipis libris. Et notar.s pdictus describat ipsa debita pena not.o efficienq

Additú est et huic capto q oes z singuli Vic.i dicti c. p tempre teneat z debeat relaxare apud ista ciuilia z in eor libris oes scripturas ptinentes ad dcum coe, z et oes z singlos contractus paciscentiú, treugnar, cópmissor, z smiar, et stare facere, z aquiescere oi limitationi faciend p regimé dicti castri p tempre p rata ipis Vicarijs tangente d penis incurrendis p forenses occasione alicuius dáni p sonaliter uel cú bestijs, uel malefitij p ipos comittendi, uel inferendi in terr.o sellanense, et mittere particulariter ad introitus oes z singulas penas dánor, dator, z extraordinarios p ipós exigendas, z exprimere cam, z locum in dcó introitu cam.rij et simili facere ten.r z debeat de oibz capitibz solidor soluédis in cáis ciuilibz tempre eor officij, et cótra quem soluerint annotare ad introitú sub dca pena xxv. lib. den. camere cois sellam pqlibz cótra facientem applicandar. Qui Vicarij p tempre z eor quilibet, ac et defensor, z cósiliarij, z supstites in festo s.ti seueni in durent eor z cuius libz eor offitijs habeant auctem, ptatem z baliam pcipiendi, z poenam imponédi unius scuti cuilibz subiecto eor iurisdictioni z dicti cois quomolibz, in quam poenam q nó paruerit, uel cótra fecerit incurrat toties quoties ipo facto, et de facto, z sine alio pcessu auferendam et cam.e cois sellam, ptim, z Vicario equis portionibz applicandam.

in aliquo p̄dictorum .xxv. libr. den. in quibus per synchicatorem debeat condemnari, et debeat Idem Judex, et not. scribere omnes protestationes factas, et fiendas.

De electione, et officio bayulorum. Cap. VIIJ.

Bayuli cois Sellam sint, et esse debeat duo boni, et sufficientes, qui bayuli eligant hoc modo vz. quod banchiat si quis sponte noluerit acceptare officium bayulatus ille, seu illi sint bayuli dicti cois cum salario .L. librarum pro quolibet ipsorum pro uno anno. si vero aliquis dictum bayulatus officium non acceptaverit sponte, tunc per consiliarios, et defensorem dicti cois fiat electio dictorum bayulorum cum dicto salario et pro uno anno, Et ille seu illi qui fuerint electi et nominati per dictos consiliarios, et defensorem teneantur, et debeant ipsum officium acceptare, et facere poena .xxv. libr. den. pro quolibet non acceptante. Et nihilominus cogi debeant, et possint per Judicem dicti cois ad ipsum bayulatus officium acceptandum, et faciendum ad hoc quod non sint de hominibus pontis populi quod officium acceptare, et operari debeat infra terminum per Judicem cois p̄dicti statuendum ad poenam p̄dictam, et habeat ipsi bayuli pro eorum labore et viatico pro qualibet citatione per ipsos facienda intus dictum castrum Sellam vel in eius districtu quatrenum unum, vz solidum medium, Et si plures citaverit ad

petitionem alicuius in uno domo, et simul, et semel pro una citatione, et uno viatico sibi solvat, et non plus, et si plures citaverit divisim in una villa, et ab uno supra habeat medium den. pro quolibet, et quod dictus bay. teneatur facere citationes personali, vel ad domum habitationis cum familia, et si citaverit domi huiusmodi citatio debeat pervenire in auditu vicinorum, si quos habuerit talis citatus per tractum lapidis manu, non distantes. Et habitantes in villis non possint citari in castro nisi citarent. personali. Citationibus, atque aut relationibus dictorum baylulorum, et cuiusque ipsorum credatur, et habeatur plena fides, non obstante si de commissione non appareret, sed solum citationis relatio sufficiat absque commissione. Et hoc locum habeat in civilibus causis: salvo quod in causis Maleficiorum debeat apparere de commissione, et relatione. Et quicumque se paraverit alicui baylulo eunti de mandato curie, vel non permiserit se pignorari si fuerit masculus puniatur poena iii. den. si fuerit femina puniatur poena ii. den. pro quolibet, et qualibet vice, quam poenam Curia ipsius castri de facto accipere possit, et debeat. et de predictis stetur, et credatur relationi bayuli, et cuiusque ipsorum cum iuramento denovo prestando. Et quicumque ex dictis bayulis falsam fecerit ambasiatam, seu citationem, vel relationem

Sa
pem
rior
cam
et sir
oib
ci

uel fraudem cómiserit in suo officio puniat' poena .c. ß.
et dãnum emẽdet patienti p qualibz uice, et persona.
Et si quis ex dictis bayulis fecerit aliquã ambasiatam
extra territoriũ dicti castri p .x. miliaria habeat
tres ß et abinde infra duos ß p diem, et nõ plus. Et unus
ex dictis bayulis cõtinue morari debeat cũ curia, nec
se absentare debeat sine licentia ipius curie ad penam
v. ß pro quolibet, et qualibz uice de facto auferenda, Et q
ipi bayuli uel aliquis ipor nõ possint facere aliquã aduoca-
tionem uel pcuram p aliquo coram Curia poena .xx. ß pro
quolibz, et qualibz uice, et hoc capl̃m sit pcisũ nullo alio
cap° obstante. Et q ipi bayuli et quilibz ipor possint eor
officiũ facere, et exercere et post finitũ annũ, donec alij
bayuli noui electi fuerint, et iurauerint eor officiũ. Et
quicquid p ipos, uel aliquẽ ipor factũ fuerit ualeat, et
teneat nõ obstante lapsu ãni Et q nullus possit facere aliquã
ambassiatam extra districtum ipius cõis p facto pprio
alicuius officialis contra eor uelle. Et si aliquis officialis
cogeret ipos p pdictis soluat de suo salario p qlibz et
qualibz uice .xx. ß den. et si dicti bayuli, uel aliquis

ipo(rum) nõ fecerit citatione, uel relationem prout eis, uel alicui ipo(rum) mandatu(m), (et) dictum fuerit soluat de facto p(ro) quolib(et) et qualibet uice, qua fuerit contrafactu(m). v. s(olidos) den(ariorum), quos mittant in cippo co(mmun)is p(re)dicti.

De Juramento, et officio p(otes)tatis. C(apitulu)m. VIIIJ.

Potestas co(mmun)is sellani qui p(ro) tempre fuerit, uel eius Vicar(ius). in principio sui officij iuret, (et) iurare debeat ad s(an)c(t)a Dei Euangelia corporali(ter) tacto libro officium potestarie, seu Vicarie facere, et exercere bona fide, sine fraude, (et) facere, (et) fieri facer(e) iustitiam, (et) ius omnibus petentibus cora(m) eo, equali(ter) diuitib(us) et pauperibus, orphanis, (et) Viduis, (et) omnib(us) alijs p(er)sonis, et saluare, (et) custodire ip(su)m co(mmun)e (et) ho(min)es ipius co(mmun)is, (et) res, (et) bona ipius co(mmun)is, (et) bona ecc(lesi)ar(um), (et) obseruare, (et) obseruari facere o(mn)ia, (et) singula statuta, (et) ordinam(en)ta, capitula, (et) reformationes factas, (et) fiendas. Et ip(s)e potestas teneatur iurare nõ facere, nec constituere aliq(ue)m suum Vicariu(m), qui sit de castro sellani, (et) eius districtus, et si secus fieret nõ ualeat ullo mo(do). Et simili(ter) nõ ualeat quicq(ui)d p(er) Vicariu(m) fieret, et reddere, (et) reddi facere eius

Vicario deposito suo officio ratione de administratione
sui officij tribus diebus; et dabit duos bonos, et ido:
neos fideiussores de hominibus ipsius castri; pro ob:
servatione omnium predictorum, et in presenti breve seu sta:
tuto contentorum, et de restituendo omne id quod ad eius
manus, et eius Vicarij inlicite pervenerit de bonis
comunis sellam vel spatium personarum prout declaratum
fuerit per avrationatores eligendos per Consiliarios
et Defensorem dicti comunis, et non permittet quod bona ipsius
comunis inlicite expendantur; et non petet, nec peti faci:
et in consilio, vel Arenga arbitrium aliquod contra formam
capitulorum statutorum, et si ei daretur non valeat nec teneat
ullo modo, et nihilominus perdat de suo salario xv. libras.
si contra fecerit, et adcrescet, et non minuet dictum comune, et iura
ipsius comunis, et iurisdictionem ipsius comunis. Et recuperabit
hominum personas comunis sellam, et res, et bona ipsorum toto suo posse
et quod dabit bonum, legale, et sanum consilium bona fide, et sine
fraude, et utilia dicti comunis, et spatium personarum, et retinebit
credentias ei impositas quae retinenda erunt dummodo non sint contra
comune specialiter et omnia faciet, et observabit quae tenetur per formam capitulorum
presentium statutorum, et omnia ad eius spectantia officium bona fide sine fraude.

De electione Viariorum, et eorum officio C^m x.

Viarij super Vijs cois sellam sint, z ee debeant tres vz in qualibet Vayta unus, qui eligant in Arenga generali cois, z hoium dicti castri hoc modo vz. Homines cuiuslibz Vaite dicti cois adstantes in ipa Arenga uadant ad brevia quilibet per se, inter que brevia cuiuslibz Vaite sit unu breve scriptu, z alia brevia no scripta, Et quicuq habuerit ipm breve scriptum eligat, z eligere debeat unu bonu viarium in qualibet Vayta vz quilibz ipoz cui ipm breve scriptu obvenerit in sua Vayta, quoz officium duret, z durare debeat p annu z no plus. Qui Viarij teneant, z debeant in principio eorum officij iurare ad s^ta Dei evangelia corporalr tactis scripturis cois officiu facere, z exercere bene, fideliter, z legaliter, z observare contenta in psenti capitulo; Et ipi Viarij teneantur, vz quilibz ipoz in sua Vayta una cu notario cois, z sine ut dicto Vicario, sive Iudici placuerit, z mandaverit ipis Viarijs, vel aliam ipoz rimari, discuter

et invenire oes, et singlas vias publicas atterminatas
per totu territoriu dicti castri, et per ipm castru, et
ipas vias, quas no invenerit terminatas debeat
una cum Massarijs quos elegerit, et duxerit secu
terminare. Et ubicumq invenerit ipas fore ap-
prehensas per aliquem teneant, et debeant mandare
tali supraprehendenti q supraprehensu relapset
ipam viam in pristinum statum sm dcam deter-
minationem infra .x. dies poena .x. s den. pro quo-
libet, et qualibz vice per officialem cois de facto au-
ferenda. Volumus et q quotiescumq dicti Viarij,
vel aliquis ipor fuerint requisiti per aliquos, seu
aliquem sup aliquo scretio viar, vel itinerum
teneat, et debeat ire ad locu ubi dictu scretiu
eet, et ipm scretiu terminare, et finire recepta in-
formatione ab aliquib de adiacentib dicti
scretij, et qd factu fuerit per eos, vel aliquem
ipor maior valeat, et teneat. Et dicti Viarij
habeant a coi quolibz anno quilibz ipor pro
eor salario .xij. s den. Via aute a porta magna
usq ad crucem Montis alve sit, et ee debeat amplitudinis

octo pedú. abinde ultra uersus spoletú recta uia sit, et ee debeat amplitudinis septem pedú ad pedem pertice mensurando pedem; Et oes, z singule uie que sunt in territorio ipius castri, z districtu sint, z ee debeant amplitudinis quinq; pedú. Et dicti Viarij teneatur, z debeant ụz quilibz in sua Vaita rimari, z terminare ipás stradas, z uias, et qs inuenerit supaphendisse referre Iudici, z nota rio dicti cois; Et si ipi Viarij, uel aliquis ipsorú fuerint negligétes puniat poena xx. ß den.

Q Consiliarij, z defensor possint aliú eligere loco consiliarior mortuor C.^m xj

Si contigerit aliqué Consiliariú, uel Camerariú, uel Defensorem cois mori, uel absentari a castro sellani, uel eius districtu p longam absentiam i toto tempore psentis statuti. Q in pdictis seruet ordo, z modus in alijs capitulis psentium statutor scripti. Statuentes etiam q nullus de dicto castro, uel eius districtu toto tempre pntium statutor possit in dicto castro operare aliquod officiú Camerariatus, Cósiliariat9

N. superuiuentes alium loco deficientis eligant q si plures consiliarij uel defensor defuerint, electio humoi fieri nequeat sine decreto arenghe, et nihi lominus.

et defensoratus nisi per tres Menses tantum, et si aliter fieret non valeat ullo modo.

De electione Molendinariorum et Massariorum super Archa Molendinorum, et ipsorum officio. Capitulum XII.

Molendinarius super Molendinis communis, et et super Archa ipsius communis eligatur per iuratos de populo, uel maiorem partem ipsorum ante finem officii ipsorum .xv. diebus pro illo salario, et pro illo tempore quo ipsis iuratis, uel maiori parti ipsorum uidebitur, et placebit dummodo ipsa electio non excedat annum. Et quod in ipsa Archa communis per Molendinarium debeat mitti multura grani quod macinatur in ipsis Molendinis et et alterius bladi, quod ibidem macinaretur. Et quod ipsa Archa aperiri possit quotiescumque per Consiliarios, et Defensorem fuerit deliberatum in presentia Iudicis dicti communis, et in presentia Massariorum super Archa ipsa eligendorum, et etiam dicti Molendinarii, et si contra factum fuerit dicti Massarii incurrant poenam .xxv. librarum pro quolibet, et qualibet uice. Ipse enim Molendinarius teneatur

15v

et debeat multuram, quā acceperit statim ipā accep
ta mittere in ipam Archam sub uirtute prestiti
iuramenti, et pena x. lib. p quolibz uice de suo
salario. Supradicti aut Massarij sup Archa
sint tres vz unus p qualibz Vayta, z habeant pro
eor salario. iij. s. den. p quolibz ipor, z qualibz uice
qua extractum fuerit de ipā Archa bladum. que
Archa aperiri debeat semel in mense. Et de ipso
Blado uendi non possit alicui nisi unā cuppam bladi
p hoiem tm pen. c. s. den auferenda de facto di
ctis Massarijs p quolibz, z qualibz uice qua con
trafactū fuerit ultra unā cuppā bladi p hoiem.
Additū est huic caplo qd aliud molendinū quod
iam fuit in domo molendini, z deuastatū apparet
reficiat, z reparet expensis dicti cois infra
duos Menses post apturam primum statutors
cū Mauinis, que reponunt in dcā domo; Et qd
tūc dicti Molendini recooperiant cuppis, uel la
stis infra dictum Terminū. que debeat exe
cutioni mandare Defensor, et Consiliarij q

fuerint p tempora sub poena L. s. den. p quolibet.
Additum est etiam huic caplo q. Defensor, Massarij, et Consiliarij publici, 24. p tempre erunt debeant curare cu effectu q. in dco castro in cotrata que dicitur de Castel uechio esset pondus, et ponderator grani, et frumenti portandi ad dca Molendina cois, et farine reportande, et pactu facere cu dictis Molendinarijs p tempre eligendis q grani et frumenti macinan recipiat ad podus et farinam restituat ad pondus iuxta ponderatione faciendam p ponderatore p tempre eligendu in dicto loco, p coitatem.

Q Reformationes, et ordinameta valeant sine propositis, et banimentis. C.m xiij.

Omnes et singulas deliberationes, Reformationes, ordinamenta, et ppositas factas, seu fiendas p Consiliarios, et Defensorem dicti cois in quibuscuqs Consilijs, Arenghis, seu Adunantijs habentibus auctem ualere uolumus, et tenere no obstantibus

16v

qd nō reperiant' banchimenta facta de eis, uel aliqua ipoꝝ, et nō obstante qd nō essent facte ꝓposite, contra quas deliberationes, reformationes, et ordinamenta facta ab auctem habentib; nihil possit obici, uel opponi. Additum est qd in quacunq; Arenga, adunantia, uel consilio hominū dicti castri fieret aliqua ꝓposita super qua cōsiliū fuerit redditū p aliquem cōsultore, uel plures qd Defensor, et Consiliarij teneant', et debeant mittere ad partitū ad bussulas et fabas dictum, et consiliū illius consultoris quod deliberatū fuerit, et obtentū p maiorē partem ipoꝝ consiliarioꝝ, et Defensoris, hoc tamē Declarato qd si dicta consultoꝝ fuerint in substantia adinuicē cōtraria qd tunc mittat' ad partitū dictum unius cōsultoris cōtra dictū alterius, et illud quod obtinebit) si plures consultores reddiderint cōsiliū in eadem substantia, et effectu, alius consultor, siue plures si consuluerint in cōtrariū tunc ut supra mittat' ad partitū unū dictum

contra aliud, ꝛ illud, quod obtinebit ꝑ maiorem ꝑtem adstantiũ in ipã Arenga, adunãtia, uel consilio roboris obtineat firmitatem, ꝛ reformatũ, ac pro reformato solẽniter habeatur, Et si aliter fieret nõ ualeat, Et ꝑdicti Defensor, ꝛ Consiliarij cõtra facientes in aliquo de ꝑdictis poenam incurrant C. ℔. pro quolibꝫ, ꝛ qualibꝫ uice. Additum est ꝙ hoc capitulũ seruet sm̃ cõstitutionẽ de cõfirmationẽ loquentẽ. Et ꝙ dicta statuta, ꝛ reformationes ualeant, ꝛ teneant dũmodo non faciant cõtra ecclesiasticam libertatem ꝛ capitula, ꝛ pacta quę sũt inter cõe spolen, ꝛ dictum castrum sellani.

De sindicamento (fu) officialium. C. xiiij.

Consiliarij, ꝛ Defensor cõis castri sellani, qui ꝑ tempore erũt in officio dicti cõis teneantur eligerẽ unum syndicum ad sindicandũ officiales

17v

nos tractes de sex mensibus in sex mēses. XV. Di-
ebus ante finem officij Iudicis, et Defensoris, et
consiliariorum, hoc modo. videlicet quod dictus syndicus
eligatur per Defensorem, et Consiliarios predictos, et per
eos mittatur, ita quod idem syndicus, et arrationator
ad ipsum sindicatum faciendum veniat ante finem
officij dictorum officialium ut predicitur una die ante
eorum exitum, qui Consiliarij, et Defensor qui erunt
pro tempore teneantur, et debeant mittere electione
predictorum syndico, et arrationatore ubicumque vo-
luerint, et prout eis videbitur ipsum syndicum, et
arrationatorem eligere, et habere ad predictos
et ceteros alios consiliarios, et Defensorem syndi-
candum, et arrationandum, et quemlibet ipsorum, et cete-
ros alios officiales qui in dicta communi aliquod offi-
cium habuissent, cum salario infra annotato.
Additum est huic capitulo quod eligatur sindicus

forensis ad sindicandum Vicarium, Defensores, et Con-
siliarios dicti castri, et dentur cuilibet syndico
Anconitanum decem pro suo salario, qui sindi-
cus eligi debeat per Vicarium Defensorem, et consi-
liarios. qui sindicus et arrationator predictus
stet, et stare debeat ad dictum syndicatum exer-
cendum quatuor diebus computatis in ipsis quatuor
diebus adventu, et discessu ipsius syndici, Et
arrationatoris. Item modo predicto, et ordine
provideat, mittat, et eligat syndicus, et pro sin-
dico et arrationatore potestatis ipsius castri
qui stare debeat computatis adventu, et disces-
su ipsius tribus diebus. Et si predicti Consiliarii,
et Defensor ad mittendum pro dictis syndicis
loco, et tempore condecenti fuerint negligentes
ipsi, et quilibet ipsorum Consiliariorum, et Defensoris in-
currant poenam decem libr. den. et predicta vendicet.

18v

sibi locum in omnibus Vicarijs presentibus, et futuris dicti castri, qui sindicator, et arrationator predictus habeat plenam iurisdictionem, cognitionem procedendi, inquirendi, sententiandi, sine strepitu, et figura Iudicij contra predictos officiales delinquentes contra formam statuti, et repertos culpabiles in decem florenis pro quolibet condemnare et sententiare, et in restitutione rei accepte indebite communi, seu spetiali persone, et in eo quod damnificasset commune, vel spetiales personas indebite, et contra eius processum, sententiam vel condemnationem per ipsum sindicum et Arrationatorem ferendam nihil possit opponi. Nec sed Iudex, et officialis, Defensor, et Consiliarij, qui erunt pro tempora teneantur, et debeant sententias, condemnationes per ipsum sindicatorem ferendas infra xv. dies pena xxv. florenis, demum executioni mandare. Additum est huic capitulo quod sindicator potestatis eligatur per se, et sindicator Iudicis, Defensoris, Consiliariorum, camerariorum, et aliorum officialium eligatur per se

Ad° de nullitate eius processus, ne appellari recurri vel aliter quolibet recla, mari etiam per modum supplicandi.

quibus libz sexto mensibus cum salario supradicto, hoc additio ubi dicitur de syndicatu potestatis observetur prout est consuetum.

Quod Potestas, et Iudex debeant exequi sententias eorum tempore latas, ac eorum in officio precessorum, c. xxv.

Potestas, et Iudex ipsius castri teneantur et debeant oes, et singulas condemnationes et condemnationum sententias latas tempore ipsorum officii, et regiminis, exequi, et executioni mandare cum effectu infra unum mensem a die late sententie, sub virtute prestiti iuramenti, exceptis sententiis eorum cõiter latis, et sententiis ultimis, quas tulerint tempore eorum officii, et si negligentes fuerint in predictis teneantur, et debeant de eorum salario solvere quantitatem in ipsis sententiis contentam et incurrant quilibet ipsorum, et qualibet vice poenam xxv libr. condemnandi per sindicatorem dicti cois

et coru in officio precessoris si que sint et executionem mereantur.

et adventus eorum in offi. respective

ultimo mense

19v

Additum est q Potestas dicti castri p̄dicta teneat facere iuxta posse suum sub virtute p̄sti Iuramenti nō tn̄ aliam poenam incurrat. Additū est etiam q nisi dcūs potestas p tempre exiget poenas tempre sui officij incursas, durante tempre sui officij, perdat partem, et ratam suam.

Q Consiliarij, et Defensor Cois possint prorogare terminū in pcessibus, et snijs ferēdis. C. xvj.

Ad hoc ut pcessus Civiliū, et Criminaliū cāz, et etiam sententie sup eis ferende perire nō valeant statuimus et p̄senti lege firmamus q Defensor et Consiliarij Cois Sessani, vel maior pars ipoz possint et valeant ubi, quando, et quotiēs eis videbitur, et placebit in ipis processibus expediendis, et in snijs sup eis ferendis terminum, seu terminos statutos infra quem, seu quos debeant ipi pcessus expediri, et sup eis setētias ferri

prorogand, & etiam in terminis testium recipiendo[rum]. Et quic=
quid per eos factum fuerit ualeat, & teneat nõ obstãte
aliquo capitulo, quod in cõtrariũ loqueretur.

defensore
q[uod] Consiliarij dicti Co[mun]is, et Iurati de Populo pos=
sint prouidere sup[er] sẽtentijs cõtra forenses latis
. Cap. xvij.

Super omnibus, & singulis cõdemnationibus, & sẽtẽtijs latis, seu datis p[er] officiales co[mun]is sellani cõtra quoscunq[ue] forenses quibuscũq[ue] de causis, Consiliarij, Defensor, & iurati de Populo, uel maior pars ip[so]r[um] deliberare prouidere, & ordinare possint, & ualeant prout eis, uel maiori parti ip[so]r[um] uidebitur, & placebit, & sup[er] ipsis tollendis, suspendendis, mitigandis, cassandis, & irritandis plenam habeant potestatem, & auctoritatẽ. Sup[er] alijs uero sẽtentijs, & cõdemnationib[us] latis cõtra aliquem, seu aliquos de sellano, uel eius districtu

nihil providere valeant aliquo capitulo Statutorum nõ obstante
quod in cõtrariũ loqueret(ur). Addimus hic q(uod) p(re)dicta habeant
locũ quatum ad partem, que tangeret cõe dicti castri, quan-
tum vero ad partem que tangeret potestatem dicti castri nil
facere possint.

q(uod) Defensor, et Consiliarij dicti cõis teneatur assi-
gnare debita Cõis eorum successoribus. cap. xviij.

Consiliarij, et Defensor dicti cõis, qui sũt, et erũt p(ro) tempora tene-
antur, et debeant infra octo dies post depositionẽ eorum officij
consignare Defensori, et Consiliarijs novis oĩa, et singula de-
bita cõis facta eorum tempore in Scriptis ad penam centum solidorum
pro quolibet, et virtute p(re)stiti Juramenti, et q(uod) singulis sex Mẽ-
sibus p(er) Consiliarios, et Defensorẽ dicti cõis imponat(ur) collecta
pro dictis debitis, put eis, vel maiori parti ipsorum videbit(ur), et
placebit ad penam centum sollorum p(ro) q(uo)libet. Si vero debita dci cõis
ẽent infra centũ. lbr. ad collectã imponẽdam minime teneantur.

q Nullus eligi possit in Judicem qui personaliter officium non exerceat. Cap. xix.

Nullus eligi possit in Judicem, et notarium ipsius cois, qui nõ stet, seu moretur psonaliter ad exercendũ suũ officium Judicatus, et notariatus in ipõ castro sellam, nec ipsum officiũ possit p vicariũ exercere nullo modo, et si secus fieret nõ valeat ipõ iure, et quicquid p eum fieret. Et nihilominus eligentes cõtra formam pdictam puniantur poena xxv. lib. p quolibet, et qualibet vice auferenda de facto p officialem ipsius cois.

q Nullus dicat cõtra psentem populi. c. xx.

Situetur in libro malefitiorum post ·16· capm

Et post eũ situetur in cetum. 22.

Item qa cõvenit ut respublica post deũ omnibus pponatur, statuerunt, et ordinaverunt q nullus de dicto castro, vel eius districtu audeat, vel psumat aliquid dicere, petere, vel impetrare quod eet cõtra libertatẽ bonũ statũ, pacificũ, et tranquillũ cois dicti castri, vel cõtra populũ, et regimen supradictũ, et qui cõtrafecerit in pdictis, vel aliquo pdictorum ipo facto incurrat penam xxv. lib. den. in quibus debeat p Judicẽ, et potestatem puniri, et cõdemnari. Et condenatio debita executioni demandari

De Ambassiatoribus Transmittendis, & de ipsoꝝ salario cap. xxi.

Item statuerut, ⁊ ordinauerut q̃ Defensor, ⁊ Consiliarij qui pro
tempore erunt in officio consiliariatus, & defensoratus dicti cois
teneant, ⁊ debeant in ambasiatis, quas expedit transmitti debere
in seruitiu cois dicti castri talem modum seruare vz. q̃ qñcuq̃
fuerit oportunu aliquem, seu aliquos ambasiatores trasmittere
transmittant bonos, legales ⁊ sufficientes, quo, seu quibꝫ trans-
missis ipm uel ipos ambasiatores semel transmissos toto tempore
eoꝝ regiminis triu mensiu amplius no transmittat. Et si cōtrafece-
rint Defensor, ⁊ Consiliarij supradicti in p̄dictis, uel aliquo p̄dcoꝝ
in pen. C. s. denarioꝝ p qlibꝫ ipoꝝ Defensoris, ⁊ Consiliarioꝝ in-
currere uolumus ipso facto, in qua pœna per Potestatē, ⁊ Iudicē
dicti castri cōtrafacientes in p̄dictis, uel aliquo p̄dictoꝝ cōdēnetur.
Hoc declarato q̃ Ambasiatores euntes equester habeāt p
quolibꝫ ipoꝝ, et qualibꝫ die ~~quatuor Anconitanos~~ duas llr.
den. Et si pedester iverint dicti Ambasiatores in seruitiu cois
habeant p ipoꝝ salario p quolibꝫ die llram unā, et den. decem

pro quolibz. Et q in Arenga Iurator populi possit deliberari de Ambasiatoribz destinandis, z de eisdem personis semel, z pluries. Additum est q illud quod potest fieri per Arengam possit fieri p Defensore, et Consiliarios dicti castri sine poena.

De pena Ambasiator nō euntiū p Ambasiata. CXXIIJ.

Ponatur in libro maleficiorū post 17. capm

Ambasiata aliquā faciens, uel uadens p aliqua ambasiata in seruitiū cois, p ipius cois negotijs atqz factis mandato Curie uel Defensoris, z Consiliarior cois pdicti, uel maioris partis ipōs ad aliquem locum habeat, et habere debeat a Camerario cois de pecunia ipius cois Illud salarium quod deliberatum fuerit per Defensorem, & Consiliarios dicti cois, uel maiorem partem ipsorum. Et qui electus fuerit in Ambasiatorem, z ipsam recusauerit, z non iuerit ad locum ad ipsam ambasiatam faciendū puniatur poena xl. solidor denarior pro quolibet, z qualibet uice de facto sine aliqua diminutione

22v

¶ Populares cõis teneant' bonũ statũ manutenere

Cap. xxiij.

Item statuerũt, et ordinauerunt q quilibz de Populo teneatur, z debeat iurare ad sancta dei Euangelia corporalr tactis scripturis, z iurando pmittere bonũ statũ pacificum, z tranquillũ cõis dicti castri, z psentem populũ nouũ, et regim̃ dicti castri toto suo posse cõseruare, z manutenere, z semp vtilia p dicto cõmuni facere, z exercere, z inutilia pmittere, z p dictum psentem populũ, z regimen nouum nõ reuocare, nec reuocanti consentire, sed oĩa, z singula facere, z exercere pmittat, z iuret quę p conseruatione boni status pacifici, z tranquilli cõis dicti castri, ac Populi, et regiminis supradicti cognouerit expedire.

¶ Iurati de Populo obediant Iudici cõis in executionibz faciendis C.º xxiiij.

Item q cũ expediat, z sit congruũ, q qui honorem sentit a, suo cõmuni, z onera sentiat ab eodem, statuerũt

et ordinauerunt reformantes quod omnes, et singuli scripti in po-
pulo supradicto, et officiales qui pro tempore erunt in dicto
castro pro aliqua, uel aliquibus executionibus faciendis
de aliqua, uel aliquibus condemnationibus, uel pro
aliquibus collectis soluendis in dicto castro, teneantur, et debeant
uenire, et se presentare coram dicto officiali seu quo-
cumque alio successori armati et bene muniti, et cum dicto
officiali accedere ad dictam, seu dictas executio-
nes faciendas, et ab ipso officiali non discedere do-
nec dicta executio facta erit, et ab ipso officiali
licentiam habuerint discedendi, et qui contrafe-
cerit in predictis, uel aliquo predictorum, incurrat poenam
unius libre denariorum que pena sibi auferatur summarie,
et de facto sine strepitu, et figura iudicij saluo quod qui-
cumque habuerit iustam causam, et excusam
legitimam quod ad dictam poenam minime teneatur.

q. Judex cois possit habere famulu forensem in executionibus cap. xxv.

Item statuerut, z ordinauerut q quicumq; fuerit expediens q fiat aliqua executio cotra aliquem condemnatu a quatitate xxv. th supra, uel contra aliquem qui soluere teneret collectas a dicta quatitate supra, Judex, z officialis dicti castri qui nuc est, z p tempore fuerit in dicto castro Sellom possit, z sibi liceat p talibus executionibus faciendis coducere, z habere expensis talis, seu talium condenator, aut soluere debentiu collectas, quatuor famulos forenses. Et talis, seu tales cotra que, seu quos dicta executio fieret possint, z possit realiter, z psonalr p dictu Judicem z officialem sumarie, z d fco sine strepitu, z figura Judicij cogi, z costringi ad soluendu, z satisfaciendu dcis famulis de eor salario, z stipendio.

De modo imponendi collectas, et soluendi cap. XXVJ.

Item statuerunt, et ordinauerunt reformantes quod pro subsidio soluendo cõi Spoleti, pro salario aduocator, et syndicor cois dicti castri Sellani, pro salario baiulorum cois dicti castri pro salario syndicor, et arrationatorum Vicarij, et officialium cois dicti castri, et pro alijs occurrentijs opportunitatib, et necessitatib cois dicti castri Defensor, et Consiliarij seu regimen dicti castri pro tempore imponant collectam quotiescunque ipsis uidebitur, et placebit, et pro ea sũma, et quantitate ad libitum et arbitrium ipsor, Imponatur uero collecta hoc mõ uidelicet tres partes de quinque pro catastum, et due pro focum, et caput hominis in cõi predicto, et soluatur infra terminum ab ipsis statuendum camerario cois dicti castri pro dicto cõi recipienti, quas collectas, et quãlibet ipsarum quilibet allibratus in dicto castro, et in capudiciis dicti cois existens, ac etiam in foco, et pro foculari dicti cois infra dictum terminum,

seu terminos statuendos ut supra soluere teneatur et de-
beat dicto camerario integraliter cum effectu. Pro salario
vero seu mercede Molendinarij comunis dicti castri sta-
tuerunt et ordinauerunt ac reformauerunt quod omnes
et singuli homines et persone utriusque sexus de dicto castro
etatis quinque annorum et a quinque annis supra tene-
antur et debeant soluere dicto camerario comunis dicti
castri quolibet anno et pro qualibet persona sex solidos
denariorum videlicet medietatem dictorum sex solidorum per totum
mensem Decembris et aliam medietatem per totum men-
sem Junij tunc proxime subsequentis cuiuslibet anni,
et qui contrafecerit in predictis uel aliquo predictorum
soluere teneatur et debeat quartam partem plus eius
quod soluere teneretur si infra dictum terminum tam
ut supra statutum quam etiam statuendum non soluisset
dicto camerario et unum soldum denariorum Vicario
pro tempore existenti pro qualibet libra quam dicto comuni
soluerit occasione predicta pro executione. Hoc addito

ꝑsenti caplo, et expresse ordinato et declarato qd Camera-
rius dicti cois qui p tempre fuerit de dictis collectis,
et pecunijs exigendis aliquid soluere nō possit, nec
debeat, et minus expendere quauis de causa, uel
occasione, et minimis ꝑsone, uel officiali sine delibre,
uel mant.o Defensoris, et Consiliarior ꝑ tempore
existent ad regimen dicti castri, et si dicto
Camerario in fine sui officij aliqua qualitas superesset
de dictis collectis id, quod superesset restituat camerario
cois suo in officio successori integraliter, et cū effectu,
et si quis ex dictis Camerarijs contrafecerit
in pdictis, uel aliquo pdictor poenam xxv. lib.
den. incurrat ꝑ quālibȝ uice, et quolibȝ cōtrafa-
ciente, et eandem poenam uolumus incurrere De-
fensorem, et Consiliarios cois dicti castri qui delibe-
rauerint, uel mandauerint ex dictis denarijs,
ex dictis collectis exigendis, et recipiendis aliquā quā-
titatem conuerti uel expendi aliqua alia occasione qȝ

25v

pdictis; Additum est huic capto q creditores cois, uel habens, seu habentes recipere in coi aliquam pecunie quantitatem, si no solverint in tempre collectas, uel condenationes no teneant solvere quartu et executionem p illa quantitate cuius erut, uel essent creditores cois, nullo alio capto obstante. Addiderut etiam huic capto, quia complures potentiores fretj ppria potentia solutione collectar quancuq differut, sive potius nolunt, z mox se immunes sive exemptos ee intelme. extendentes ad effectu ut unusquisque in tempre solvat, z solvere debeat q nemo forensis sive de dicto castro sellam audeat, sive psumat in laboritiu colonia copnumi uel alr conducere, uel accipere aliquam petiam terre, uel bona cuiuscuq psone debentis solvere aliquas collectas pro tempore coi dli castri existentia in ten.to dicti castri sellam sub poena amissionis animaliu, que retineret, uel cum quibz coleret dicta bona z amissionis rate fructuu, ac decem

flor. marchie p contrafaciente, et contrafacientem toties, quoties, et pro quolibet contrafaciente incurrenda, et applicanda coitati dicti, et pro quarta parte executori de facto et quicumque post apturam presentium statutorum dicta bona coleret, laboraret, quel quomodolibet retineret et si ante conduxisset restituere, et dimittere debeat infra quindecim dies post dictam apturam sub dicta poena ut supra incurrenda, et applicanda, habentes apturam presentium statutorum pro legitima intimatione ne aliquis de dictis laboratoribus, et copartiarijs prenominatorum valeat pretendere ignorantiam.

Quod Camerarius cois non soluat aliquam quantitatem sine deliberatione. cap. XXVIJ.

Item statuimus, et ordinamus quod Camerarius cois dicti castri, qui pro tempore fuerit non audeat, vel presumat aliquam quantitatem pecunie de peculio, et auere dicti cois dare, soluere, et tradere alicui sine expressa licentia

et deliberatione Defensoris, et consiliarior. dicti cois, uel maioris partis ipsor., quod si nō fecerit de suo pprio dedisse, et soluisse psumat, et habeat. Additum est q. p dicta nō habeant locū in bannis, et penis que puenirent ad manus dicti Camerarij, et de quibus portionem aliquā potestas dicti castri habere deberet. Nam sic Camerarius possit, et debeat ipam portionem que puenire ad manus ipius dicto potestati soluere absq. aliqua deliberatione, et ad uoluntatem ipius ptatis aliquo capto in cōtrariū nō obstante. Additū est etiam q. in dco coi sint pondera monetar. auri, uz pondus ducati auri larghi, pondus scuti auri, et pondus medij scuti auri cum quibus ponderib. dictus Camerarius p tempore pecunias, seu monetas auri p dcā cōitate ponderare, et recipere debeat a debentibus soluere p tempore in Commune.

q. Judex cois faciat executione, et habeat. xij. den. p libram. cap. xxviij.

Item ad hoc ut pecunia condemnator, et soluere debentium collectas deueniat in coi statuimus, et ordinamus q Iudex, notarius, et officialis cois dicti castri qui nunc est, et p tempre fuerit teneat, et debeat facere, et fieri facere oes, et singulas executiones oium, et singulor condenator dicti cois qui eor condenationes no soluerint cum effectu infra terminu a statuto dicti castri pfixu, et contra oes, et singulos debentes soluere collectas, et datiuas non soluerint camerario dicti cois infra terminu assignatu. Et habeat, et habere debeat p suo salario, et labore dicte executionis unu solidu den. p qualibz libr denarior quam solui fecerit cu effectu camer.o dicti cois p pdictos codenatos, et soluere debentes collectas pdcas, et quas collectas, et codemnationes no soluerint dicto Camerario infra terminu in statuto contentu, ac etiam terminu assignatu; quam executionem dictus Iudex et officialis habeat, et habere debeat vz duodecim den.

pro qualibz lbr. ut pticit a pdictis condemnatis no solventib et solvere debentib, z a non solventib, z solvere debentib collectas pdictas, z qualibz ipaz, z no alr. Additum est huic caplo q quicuqz solverit sua 9demnatione, sine collectam, z petierit sibi dari p officiale dicti cois apochissa de dca solutione q ipe Iudex, z officialis teneatur sibi dare statim sibi petita sine aliquo ptio uel mercede, z si no dederit ipo facto sit privatus a suo officio Iudicatus z notoriatus.

q fiat unus quaternus p Iudicem in quo scribantur solutiones subsidij cap. xxviiij.

Item statuerunt, z ordinaverunt q pro solutione contributionis cois spti psalario officialis cois dicti castri p solutione salarij molendinarij cois dicti castri, p solutione salarij advocatoz z sindicoz cois dicti castri ac et p solutione salarij bayuloz fiat z fieri debeat unus quaternus, in quo quaterno p ordine describant

oés solutiones quę fient in poster de omnib quátitatibus, et salarijs suprascriptis, qui quaternus conseruet, et conseruari debeat per illum Massarium, qui per consiliarios cois pńti fuerit deputatus. Qui Massarius eligat per uno anno cu salario xx. ℔. Et ante finem anni per octo dies eligat alius, cui infra tres dies dcus liber assignet, et tradat per dcum pcessorem eius, et si negligens fuerit in assignari pena x. ℔ incurrat, et sic successiue in electione per pdcis pcedat per temporib successiuis.

De modo tenendo pp abreuia cosiliarior

cap. xxx.

Item statuimus, et ordinamus q si tempre electionis, extractionis nominationis, officialium et Consiliarior quę fieri debet singulis tribus

28v5

mensibus in Arenga Populi scilicet ut si ~~dicitur aliqs~~
loquit aliquis ex dictis officialibus, et consiliarijs q
extractus esset tempore dicte extractionis fuerit ab-
sens in contrata, tunc illi qui remanserunt de dictis
officialibus, et consiliarijs extractis possint, et debe-
ant unanimiter et concorditer nomine ipsorum remanen-
tium nemine discordante alium eligere de eadem qua-
lita, qua esset talis absens, et q non sit de absenti
populo suprascripto, sufficientiorem, et idomiorem
quem cognouerint expedire, qui loco talis absentis
et extracti dictum suum officium exerceat, et admi-
nistret, dummodo aliquem eligere non ualeant, neque pos-
sint, qui sit notarius, et si elegerint non ualeat neque
teneat ullo modo. Hoc tamen addito presenti capitulo q si dictus
talis extractus, et nominatus officialis absens ut su-
pra dicitur reuerteretur in contratam dicto suo officio p
durante statim post dictam sui reuersionem teneat

et debeat accedere ad Iudicem, et officialem dicti castri et in manibus suis iurare ad sancta Dei Evangelia corporaliter tactis scripturis predictum suum officium exercere, et administrare bona fide, et sine fraude, et omnia, et singula facere, et exercere que ad dictum officium spectant, et pertinent, et teneat et debeat dictum suum officium toto tempore exercere, quo dictum suum officium est duraturum. Et tali casu adveniente talis electio facta loco talis absentis habeatur pro non facta, et talis scambius electus loco talis absentis in dicto populo, et regimine dicti populi ad aliquod officium ulterius eligi non possit, et si quis de dicto castro, et eius districtu, qui extractus, nominatus, et electus fuerit ut predicitur ad officium consiliariatus, et postquam extractus fuerit, ac et electus, et nominatus

ut p̄dictum se absentaverit a contrata sue alij de
~~cotrata~~ consilio qui remanserint unanimiter, et co͂cor
diter nemine ipo͂r discordante eligant et eligere te
neant, et debeant eligere noiare et declarare aliu͂
loco talis qui se absentaverit qui sit de eadem gua
gita, et no͂ sit de populo supradicto, qui sit suffi
cientior, et idoneor ad dictu͂ officiu͂ exercendu͂ qui
no͂ sit notarius, Et ipe talis electus loco talis absē
tis debeat, et teneat dictum officiu͂ exercere ac si ipe
fuisset principalis electus, Et si p̄dictus talis q se
absentaverit postq͂ electus fuerit ut p̄dicit' du
rante dicto suo officio reverteret' in cotratam ad
dictum officiu͂ exercendu͂ nullat' admittat' reversi
one p̄dicta in aliquo no͂ obstante. Et p̄dicta
~~q oes expense cois legant' in Arenga gerali~~
oia, et singula cotenta in p̄senti caplo no͂ vendicet
sibi locum in defensore, et eius substitutione, sed in oib3

et p(er) o(mn)ia servetur cap(itu)l(u)m secundu(m) primi libri de tali materia loquens, et contenta in eo.

Q(uod) o(mn)es expense co(mmun)is legant(ur) in Arenga Populi p(er) tertium Defensorem. cap. xxxj

Item statientes reformaverunt, et ordinaverunt p(ro) bono regimine dicti castri q(uod) o(mn)es, et singule expense fiende in co(mmun)i dicti castri p(er) p(re)sentes Defensorem, et Consiliarios, ac et p(er) Defensorem et Consiliarios p(ro) tempore futuro electos, et eligendos in dicto castro legant(ur), et legi debeant in Arenga Populi de duobus officiis in duobus officiis defensoratus, et consiliarior(um) v(idelicet) p(er) tertiu(m) Defensorem, et Consiliarios. Et si Vicarius Defensores, et Consiliarii d(ict)i castri qui nu(n)c sunt, et p(ro) tempora erunt fuerint negligentes, in p(re)dictis dictis Vicarius, et Defensor pro quolibet ipsor(um) puniat(ur) poena x. libr. Et p(ro) q(uo)lib(et) consiliario q(ui) p(ro) tempore erunt, et negligentes fuerint puniat(ur) p(ro) q(uo)lib(et) ipsor(um) poena Centu(m) solidor(um) denariorum.

30v 30

De pena Defensoris nō mittentis ꝑpositam deliberatā
ꝑ cōsiliarios, et de pena nō uenientiū ad Arengam
cap. xxxij.

Reformatores addendo capl̃o secūdo posito in hoc ꝑ
libro sub rubrica de modo eligendi Defensorem et Sta-
tuerunt, et ordinauerut q quotiescumq colligerit
in aliqua Arenga, uel consilio dicti castri super
aliqua ꝑposita que fieret ꝑ consiliarios existentes
in dicta Arenga, uel consilio deliberari ꝑ dictos
Consiliarios, uel maiorem partem ipsorum q Defen-
sor dicti castri ꝑ bono et utile dicti cōis mitteret
aliquod partitū ad bussulas et fabas et dictus De-
fensor recusaret, et denegaret dictum tale partitum
deliberatū ꝑ ipsos consiliarios, uel maiorem partem
ipsorum ad partitū mittere q dictus Defensor incurrat
poenam centū s. den. Et nihil ominus dictū tale partitū
cōtra quod ipse Defensor se opponeret ꝑ Judicem et
notarium et officialem dicti cōis, q pro tempore

fuerit mitti possit, et debeat ad bussulas, et fabas
de voluntate dictor. Consiliarior. vel maioris par-
tis ipor. nõ obstante contradictione dicti Defensoris
et valeat, et obtineat si contingat obtineri aucte
pntis statuti, et quicuq. nõ venerit ad arengam
populi et Consilii sicut tenet, et debet et nõ interfu-
erit ad minus recollectioni fabar. incurrat poenam
viginti solidor. quicuq. vero nõ interfuerit Aren-
ghe generali ad minus recollectioni fabar. incur-
rat poenam decem solidor. den. de facto au-
ferend. p officialem dicti cois, sed ad dictam
poenam nõ teneant minores viginti annor. et ab
inde infra si nõ interfuerint, et absentes q habe-
rent iustam cam. oia aut alia in dicto capto
cotenta firma pdurent.

q. Defensor, et Consiliarii possint imponere colle-
ctam forensibus. cap. xxxiij.

Item statuerunt, et ordinauerunt quod quecumque pro bono, et
necessitatibus, et oportunitatibus dicti communis indebitur
Defensori et Consiliarijs qui erunt pro tempore ipsi, et quilibet ipsorum possint, et eis liceat auctoritate presentis statuti imponere et assettare collectam siue datiam per libram et summam
libre forensium habentium libram, siue extimum in dicto castro Sellani, et secundum quod per ipsos Defensorem, et Consiliarios, uel maiorem partem ipsorum dicta datia, siue
collecta fuerit imposita, et declarata Ita dicti forenses, et quilibet ipsorum pro ipsorum libra que eos, uel aliquem
ipsorum tangit soluere teneantur, et debeant omni mete, qua
Sellanensibus pro ipsorum libra, siue extimo imposita esset aliqua datia, siue collecta, quam collectam sic impositam
dicti forenses, et habentes libram predictam in dicto communi
Sellani infra terminum bandimentorum soluere cum effectu teneantur, et debeant, et si ipsi forenses, uel aliquis
ipsorum pro eorum libra non soluerint dictam collectam ut

supra incurrant illam poenam ipi, et quilibet ipsorum
prout incurrunt sellanenses nõ solventes p ipsorum, et
cuiuslibet ipo libra in alijs castris, et terris habẽ-
tibus possessiones, et libras, quã collectam si ipi
forenses, vel aliquis ipo ut pmittit nõ solverint
incurrant dictam penã sine diminutione ab eis-
dem auferendã per officialem dicti Communis
Sellani.

Q Defensor et Consiliarij quolibet ãno revocẽt advocatũ
et pcurem cõis, et mercedẽ illis solvat. c. xxxiiij

Insup pfati Dni Statutarij ordinaverũt, et statuerũt q
anno quolibet in festo natalis Dni Defensor et Consiliarij
fũit illius temporis debeant cũ effectu solvere Advo-
cato et procuratori, vel syndico cõis, et satisfacere sala-
riũ et mercedẽ eo, eosdẽq; cassare, et revocare in for-
ma autentica; tales vero cassantes, et revocantes minime

possint, nec ualeat aduocatu, et procurem huic temporis, nec alios eligere, nec confirmare; Et insup quod statim post capturam psentium statutor, puideat p regimen illius temporis unus liber, in quo describi faciant solutiones, et gestationes ut supra faciendas dcor salarior Defensor, et consiliarij p tempore residentes; Defensor uero in aliquo pdictor negliges uel cotrafacies puniat poena lib. quatuor den. quibus uero consiliarius poen. lib. duar puniatur. applicanda de more.

Cellam

Secundus Liber Maleficior(um)

De modo p(ro)cedendi in criminalibus causis Cap. I.

Cum pena suos debeat tenere auctores. adhoc ut maleficia non remaneant Impunita. Statuimus et ordinamus q(uo)d Iudex et officialis ipius Comis com(unis) possit Teneat(ur) & debeat ipi; et quilibet pro-cedere per accusam, denuntiationem et Inquisitionem ex suo officio super quibuscumq(ue) maleficijs excessibus & delictis factis seu commissis fiendis, seu comittendis in castro Sellani vel eius districtu sup(er) omnibus maleficijs comissis, seu comittendis Coram aliquo officiali. v(idelicet) Coram Curia ipsius Castri. Et sup(er) omnibus alijs maleficijs de quibus p(er)mittit(ur) per forma Capitulor(um) p(rese)ntis statuti supra et infrascriptor(um) vel positor(um) posse procedi per Inquisitionem et Contra processu(m) qui fieret sup(er) ipis maleficijs & de ipis per Iudicem ipsius Castri nihil possit

obijci uel opponi occasione alicuius sollemnitatis
seu substantialitatis omisse uel nō seruate,
dūmodo de malleficijs super quo seu quibus pro-
cederet, Constet Curie per Testes Idoneos ul.
Confessionem factam. Et accusans de iniuria sibi
facta audiat et admittat ad ipsam accusam
faciendam seu porrigendam, etiam si accu-
saret aliquem seu aliquos de maleficio, seu
maleficijs de quibus per Curiam ipius castri
per Inquisitionem procedi nō posset secundū
formam Capitulorum pñtium Statutorum supra et
infra positorum Et talis contra quem procederet
ex parte Curie p Bay cois Castri predicti
citari debeat in certu Terminum per Curiam
statuendū Compareat Coram ipsa Curia ad se
excusandum et defendendum ab acca Inqui-
sitione seu processu qui fieret contra eum.
Et si Talis contra quem procederet nō compa-

(margin: duorum dierum)

34 r

reret coram Curia predicta in dicto termino,
tunc iterum et peremptorie citetur per Bay^m
ipsius Curie, ut .i. eumdem tercium terminum per Curiam
prefigendum compareat coram ipsa Curia ad se
excusandum et defendendum, a tali accusa processu
seu inquisitione facta seu fienda contra eum.
Et si in ipso termino ultimo et perhemptorio non
comparuerit ipse, nec aliquis pro eo, qui eius
absentiam allegaret, quam absentiam quilibet
ei coniunctus possit et valeat et debeat ipsi al-
legare cum Iuramento de vero prestando. Et
tunc Curia ipsius Cois possit et debeat ipsi al-
leganti terminum competentem assignare
infra quem terminum per Curiam assignandum
talis pro quo fuerit allegata absentia possit
et valeat comparere. Elapsis vero terminis
supradictis talis contra quem procederetur
possit et debeat pro parte ipsius Curie poni per
Bay^m ipsius Cois in banno in ea qualitate qua de-
beret puniri et condenari per formam capitulorum

cum dimissione cedule continentis tenorem accusationis seu inquisitionis

34v
57

statutorum loquentium de tali maleficio seu male-
ficijs, de quibus procederet per Curiam predictam.
Etsi ipsum bannum datum fuit in maiori vel minori
quātitate nō preiudicet ipsi processui, Nec ipse
processus vel bannum propterea vitiet dummodo
in sententia ferenda corrigat. Et in ipso banno
assignet terminus trium dierum infra quem pos-
sit & valeat comparere, Etsi in ipsis terminis
vel aliquo ipsorum nō comparuit habeat pro con-
fesso, et conuicto de maleficio seu maleficijs de quo
seu quibus procederet et tamquam confessus
et conuictus possit, et valeat condemnari,
¶ Si vero talis accusatus seu Inquisitus compa-
ruerit coram ipsa Curia et in ipsis terminis
vel aliquo Ipsorum recipiat eius excusatio,
Recepto ab eo Idoneo fideiussore seu fide-
iussoribus ut Curie videbit de parendo mā-
datis Curie. et de representando eum et de
condemnationem soluendo. et assignet per
Ipsam Curiam terminus eidem comparenti

i° stando iuri

quinque dies proxime venturos ad omnem suam
defensionem faciendam de his de quibus proce-
ditur contra eum, Et infra .X. Dies, a die ex-
cusationis Curia ipsius Castri recipiat Testes
super ipso processu acta seu Inquisitione &
elapso dicto termino ipsos Testes publicare et
aperire debeat Reo predicto primo requisito
ad videndum ipsorum Testium publicationem infra
Tabis Tempore sue excusationis Curie de
predictis licentiam Concessisset recipiendi
Testes et publicandi. Et Curia Teneat eidem
dare si petita fuit copiam totius processus
facti Contra eum et Attestationum Testium
receptorum ad offensam et defensam, Et si
eidem dicta Copia fuit denegata per ipsam
Curiam eidem Tempus non Currat donec
ipsam Copiam habuit. Judex vero et officialis
ipsius Castri possit, et ei liceat ponere, et
recipere super qualibet accusatione Coram eo
porrigenda recipere usque in sex Testes

35v

ultra testes ab accusatore productos nulla exceptione obstante. Volumus insuper quod in sententiis ferendis super ipsis maleficiis et etiam in allegando super ipsis causis malliorum sufficiat bannimentum fiendum per bannitorem communis ex parte curie absque aliqua citatione fienda de eo ad sententiam audiendum et allegandum que sententie ferri debeat in palatio communis selvam. Additum est huic capitulo, quod pro quocumque contra quem procederet absente citato, vel in banno posito, possit quilibet qui velit pro eo principaliter se obligare et satisdare idonee camere comparere et se excusare. consitendo ut supra regardo et admittatur per curiam, Addimus posse in illis et super illis tantum malleficiis et delictis super quibus dictum castrum iurisdictionem habet.

De pena offendentis potestatem seu iudicem vel vicarium — — — capitulo ij°

Potestatem iudicem vel vicarium dicti communis tempore quo steterit in officio in ipso castro

vel tempore syndicatus ipsorum offendens puniatur pena dupli eius qualitatis qua puniri deberet si offendisset aliquem sellanensem secundum formam statutorum. Et simili modo pena dupli puniatur Potestas, Vicarius, vel Iudex offendens aliquem sellanensem; Et Iudex et officialis predicti communis de malefitijs contra predictos commissis possit procedere per omnem modum.

A quibus dicto casu salarium non soluatur donec de dicta pena non satisfiet.

De pena facientis offensam contra Defensorem consiliarios et Iuratos de populo -- c° iij°

Offensionem aliquam faciens in defensorem consiliarios vel aliquem ipsorum soluat dupli seu duplicem penam illius qualitatis quam soluere deberet si offenderet aliquem sellanensem. Et hoc intelligatur quando talis offensus de predictis intrasset venisset stetisset vel recessisset de mandato Potestatis Iudicis vel alicuius ipsorum ex deliberatione consilij pro aliqua executione fienda vel aliqua causa mandato dictorum consiliariorum. Et super predictis curia communis sellani possit per omnem modum procedere.

36v

De pena Maledicentis, seu Blassemantis Deum vel Beatam Mariam Virginem vel Alios Sanctos — — — — C° iiij°

Maledicens seu maledicentes, Blassemans seu Blassemantes, adorans, seu adorantes sua, vel suis lingua vel linguis, Deum vel Beatam Virginem Mariam eius matrem in .xx. lib. den. vice qualibet puniatur vel puniantur. Si autem Aliquem maledixerit Blassemaverit, seu Adorraverit Aliquem alium sanctum vel sanctam in .iiij. lib. den. pro quolibet et qualibet vice puniatur. si comissum fuit in presentia Judicis comunis preditti, vel in presentia duorum testium. Et super predictis et quolibet predictorum Curia comunis vellam possit procedere per omnem modum. Additum est quod quilibet possit predictos Blassemantes accusare et denuntiare, et credatur sibi cum uno teste deponente de Auditu cuius dictum habeatur pro plena et legitima probatione, et nomen ipsius Accusatoris vel denuntiatoris teneatur in secreto, advertentes quod propter Blassemias multa mala sequuntur.

Eadem pena puniatur quicumque dixerit ad despectum dei iesu Christi virginis vel sanctorum, et eos turpiter seu ludibrio nominaverit. Jurantes vero per eos vel eorum de nomina media pena puniantur.

De pena facientis Insultum - - - . c.º v.º

Insultum faciens Cotra Aliquem ad domu' propriam vel conductu' ad Ecclesiam ~~in~~ stratam publicam vl' Palatiu' Cois, vl' plateam Cois, vel ad Molendina Cois, vl' in adunantia pro Aliquo mortuo ul' in quacuq3 alia adunantia & ubi fuerit a, xx. Hominibus sup'ul' in aliquo dictor3 locor3 cu' Armis puniat' per' duodecim lb' et. x. soll' den' pro quolibet Contrafaciente et qualibet vice excepto cultello, cu' quo no' Intelligat' Insultus Cu' Armis nisi ipm Cultellum extraxerit, vel cu' Ipso Cultello eguaginato Insultum fecerit Contra Aliquem ad dca' loca, Vel aliquem Ipsor3, vel ad aliquem alium locu'. Si aut' Insultus factus fuit per Aliquem Contra aliquem sine Armis ad dicta loca ul' aliquem Ipsor3 puniat' in sex lb', et. v. soll' den' pro quolibet & vice qualibet. Si aut' quis fecerit Insultum Cotra Aliquem Alibi q3 ad predicta loca

37v

vel aliquem ipsorum ubicumque fuerit cum armis pu-
niat' pena sex lb. den' et sine armis in tribus lb.
den' pro quolibet et qualibet vice. Et in quolibet
casuum predictorum pene duplicet' si predicta,
vel aliquod predictorum comissa fuerint contra
Potestatem Judicem vel Vicarium dicti Cois.
Et in predictis casibus et quolibet predictorum
Judex et officialis dicti cois plenam habeant
cognitionem. Et etiam in omnibus alijs malefitijs
contra predictos Potatem Judicem vel Vicarium
comissis. Judex vel Not.s vel aliquis ipsorum si non
constrinxerit ad solvendum ipsam penam ille qui
aliquam iniuriam fecisset contra eos vel ali-
quem ipsorum ad penam aliquam nullatenus teneat.
Et in predictis et quolibet predictorum Judex
et officialis cois predicti possint procedere
per accusam denuntiationem et inquisitionem,
et in predictis casibus et quolibet ipsorum suf-
ficiat probatio quinque testium de publica
voce et fama non attinentium in primo, secundo,

et Tertio gradu Iniuriati et non Iniuriati vel
Iniuriatis si predicta vel aliquod predictorum
comissa fuerint de Nocte.

Insultus confundat si cum eo aliquis
Iniuriam fecit ex qua maior pena sequitur. C.o xiij.o

Insultum faciens contra aliquem cum Armis, vel sine
et ultra dictum Insultum fecerit aliquam iniuriam
ex qua Iniuria esset maior pena quam Insultus,
Confundat Insultus, et condemnetur de ma-
iori Iniuria et pena. Et si ultra dictum Insultum
quis fecerit alicui Aliquam Iniuriam, ex qua iniuria
resultaret minor pena vel pari pene Insulti
condemnetur de Insultu et de Iniuria de quo
esset pari, vel minori pena secundum for-
mam dictorum Statutorum.

De pena percutientis Aliquem cum ali-
quo genere Armorum — — — . C.o xiiij.o

Percutiens Aliquem cum aliquo genere Armorum
lapide bastone ligno vel aliqua re simili

a collo supra cum sanguinis effusione solvat
pro quolibet et qualibet vice quinquaginta
lib. den. et si ex dicta percussione capitis
fuit fracta rupta vel fixa coccia vel cicatrix
in facie atrocia perpetuo remansura solvat penam
pro quolibet et qualibet vice centum quinqua-
ginta lib. den. Si quis autem percusserit aliquem
cum plumbaiola, a collo supra cum sanguinis ef-
fusione solvat penam centum lib. den. et si ex
percussione vel percussionibus factis cum plum-
baiola, coccia capitis fuit rupta fracta, vel
fixa vel cicatrix in facie atrocia perpetuo
permansura solvat pro quolibet et qualibet vice
centum quinquaginta lib. den. percutiens
aliquem in capite sine sanguine cum aliquo ge-
nere armorum puniatur in xxv. lib. den. pro quo-
libet et qualibet vice. Si autem quis percusse-
rit aliquem cum aliquo genere armorum
bastone sive lapide in collo, vel a collo infra

cum sanguinis effusione vel aliqua re simili
solvat penā quinquaginta lir den' pro quolibet
et qualibet vice. Si cū ? ciambaiola quis per-
cusserit aliquem a collo infra cū san-
guinis effusione solvat penam percutiens
pro quolibet et qualibet vice septuaginta=
quinq3 lir den'. Si cum bastone de ligno, et
sanguis exiverit solvat penā. xxv. lir den'.
Si quis autē percusserit aliquem cum aliquo
genere armor vel aliqua re simili, a collo
infra vel in collo et sanguis nō exiverit sol-
vat penā. xij. lir. pro quolibet et qualibet
vice. Si quis autē percusserit aliquem
cū lapide bastone ligneo vel alia re simili
sine sanguinis effusione solvat pen' pro
quolibet et vice qualibet xij. lir den'. Et
si ex dictis percussionibus vel aliqua ipar
aliquod ossum eet fractum vel incisum in
toto vel ossum sive membrum macagnatum
vel debilitatum remaneret solvat penam
percutiens centum lir den', si vero aliquod

39v

membrum de infrascriptis scil(icet), manus, pes
oculus, nasus, vel lingua perderet occasio-
ne alicuius percussionis, solvat penam
percutiens Ducentaz quinquaginta lib(ras). Et
si Membrum perderet v3. Digitus vel Auricula
in centu(m) libr(as) puniat(ur) percutiens, et de ipsis
ossis fractis, et de Incisione, et de membri
macagnatio(n)e, debilitatione, et cicatrice
et Cicatricis atrocitate, et signo remar-
sur(o), et percussione et percussionibus
stet et Credat(ur) dicto, seu relationi Medici
vel Medicor(um), a quo medicati fuerint seu
fuit ipsum passum seu percussum vel
Aliorum Medicor(um) seu Medici per Iudicem
et offitialem ip(s)ius Co(mun)is eligendi cu(m) sa=
cramento de novo prestando. Percussio-
nes vero que fieret de nocte possint pro-
bari per famam publicam quinq(ue) testiu(m)
dummodo no(n) attineat Inimicato usq(ue) inter=

Eiusdem pene subiaceat qui dentem alicui percutiendo effoderit

tium gradum, et si non sint Inimici Iniuriantis, quae probatio pro legitima habeat: cum aliquo alio adminiculo, Iudicis arbitrio concurrenti.

De pena Ascendentium aliquas Turres vel lanciantis vel balistantis vel projcientis lapides de Turri uel domo — C.o viij.o

Lancians contra aliquem lanciam uel canaloctam, & sagittans, seu balistans contra aliquem aliquam sagittam ferratam, et quicumque projecerit aliquem lapidem de aliqua Turri contra aliquem soluat penam pro quolibet & qualibet vice .xxv. lib. den. Si quis uero contra aliquem exhonerauerit, seu scaricauerit scoppittum, uel Archibusium, seu Bombardam, seu aliquam Arteghiariam soluat penam pro quolibet & qualibet vice Decem florenos marchie. Si quis autem projecerit contra aliquem ab aliqua fenestra, profello vel balcone, vel de aliquo tecto soluat penam pro quolibet & qualibet vice .x. lib. den.

4 Idem in omnibus et per omnia locum habeat contra balistantem cum arcu et sagitta et archibusium uel aliud genus tormentorum contra aliquem uel domum alterius undecumque exonerantem.

40v

4

si ab alio loco soluat pen̄ v. lr. Additum
est huic capto quod quotiescumque contingerit
quod absit rumorem brigā, vel rixam
esse inter homines dicti castri, ex quibus
contingerit rumorem, vel rixam inter,
homines dicti castri oriri. Et propter ipsas
rixam vel rumorem aliquis de dicto castro
vel aliunde ascenderet turres aliquas
existentes in dicto castro et probatum
fuerit ascendisse, vel stetisse in cacu-
mine turrium predictarum, vel aliemias ip-
sarum per duas testes fidedignas de visu.
Et puniatur pro quolibet et qualibet vice
sine diminutione aliqua pen̄ septuagin-
ta quinque flor. marchia. Et a dictis ipsis
turribus vel aliqua ipsarum tempore dicti
rumoris vel rixe aliquis existens in ipsis
vel aliqua ipsarum proiceret lapidem vel
lapides pro quolibet ipsorum lapidum proiec-
torum ex ipsis turribus, vel aliqua ipsarum

puniat per officialem dicti Comunis si probatum fuerit ut supra dictum facto sine aliqua diminutione in quadraginta florenis Marchie. Sine vero tempore dicti rumoris vel pacis aliquis exoneraverit aut scharicaverit scoppittum, vel archibusium aut aliquod genus bombarde, si probatum fuerit ut supra per quinquaginta florenos Marchie pro quolibet et qualibet vice puniatur. Volumus tamen ad ipsam penam non teneri, nec gravari custodes qui ascenderint ipsas turres, vel aliquem ipsarum mandato Iudicis, et officialis dicti castri pro custodia dicti castri, et pace, et statu ipsius. Et si contigerit quod ex proiectione ipsorum lapidum, vel alicuius ipsorum facta de ipsis turribus vel aliqua ipsarum, sive propter exonerationem, vel scharicationem dictorum scoppitti, vel archibusij vel alicuius generis bombarde aliquem

41v.

4

percussisse vulnerari cum effusione sanguinis in quacumque parte corporis quod puniatur in predictis delinquens pro qualibet percussione et vulnere in septuaginta quinque floris marchiae. Et si quis lanciaverit vel balistaverit de dictis turribus vel aliqua ipsarum, et probatum fuerit lanciasse, seu balistasse per duos homines fide dignos de visu puniatur in septuaginta quinque floris marchiae ut supra. Et eadem pena puniantur dantes et prestantes eisdem et cuilibet ipsorum ad predicta faciendum et committendum auxilium consilium et favorem. Et quia accideret quod in ipso castro esset aliquis rumor propter quem rumorem homines de dicto castro esset congregati tam in platea communis quam in palatio. Et iudex notarius et officialis dicti communis pro statu dicti castri mandaret alicui, vel aliquibus de stantibus sive permanentibus in platea

sive palatio quod deberent in continenti exire dictam plateam sive palatium et contemnerent et in contemptu haberent mandatum officialis predicti, et probatum fuerit per duos testes fidedignos de huiusmodi inobedientia mandati dicti officialis quod pro tali inobedientia quilibet in predictis Colmafaciens puniatur in xxv. libr. den. et in medietatem dicte pene incurrat quicumque de villa Pupagij districtus dicti castri occasione alicuius inimicitie habite inter eos ascenderet et caperet turrim et ecclesiam dicte ville et probatum fuerit ut supra in predictis delinquentibus. Alia omnia que in presenti capitulo continentur ultra additionem vomuerit in suo robore permanere.

De pena percutientis aliquem manu vacua seu capientis per capillos. c.o viiij.o

Manu vacua aliquem percutiens in facie cum sanguinis effusione in xxv. libr. den.

42v

42

condēnet. Si quis aut dederit alicui calcium
uel eum impinxerit et pp.ea in terram ceciderit
et sanguis exiuerit in .x. lib. den. condem-
net. Si uero sanguis nō exiuerit in cen-
tu. soll. den. condēnet siue in terram ceciderit
rit siue nō. Si quis aut aliquem percus-
serit alibi qm in facie, et sanguis exiuerit
in .xx. lib. den. condēnet. et sine sanguine
in .v. lib. den. condēnet. et si ex dicta per-
cussione talis percussus in terram ceciderit
et pp. sanguis exiuerit in .xx. lib. den.
condēnet. et si sanguis nō exiuerit in .v.
lib. den. condēnet. Si quis aut aliquem ce-
perit per capillos, et pp.ea in terram ceciderit,

i ~~uel aliter per~~ personā

rit, et sanguis exiuerit in .xxv. lib. den.
condēnet. si sine sanguine in .x. lib. den.
condēnet. si aut ipm nō cadē fecerit
in terram i. centu. soll. den. condennet.
Additum est huic caplo qd si minores
xiiij. annor. aliquod mallum de dictis

in pn̄ti capl̄o comiserint contra aliquem
inmediatatem dictaꝝ penaꝝ pro quolibet et
vice qualibet condēnet. Addimus qđ si quis
percusserit aliquem manu uacua in collo
vel abinde supra cum sanguine sit
pena xxv. lr̄. den̄. pro qualibet percussio-
ne. si sine sanguine sit pen̄. x. lr̄. si uero
a collo infra manu, ul calce, et sanguis exi-
uerit in. x. lr̄ den̄ condēnet' vice qualibet, et qualꝫ
et persona. si sine sanguine in. C. s̄. si-
milr̄ condemnet. si quis uo ceperit aliquē
malo animo per personam, uel per pāños, arma ul frenu
vel impinserit in. C. s̄. den̄ condēnet. et si
fecit cadē in terrā et sanguis exiuerit in x. lr̄. den̄
condēnet. si uō sanguis nō exiuerit in. C. s̄. den̄.
cōdemnet. et si quis ceperit aliquē p capil-
los, vel strasinauit vel cepit per barbam
vel monorderit et sanguis exiuerit in. x. lr̄.
den̄. condēnet. si sanguis nō exiuit in centū
soll. den̄. condemnet per potestatem, vel
vicarium dicti castri. /

43v

43

De pena evaginantis spatam vel cultellu(m) et cum eis adminaverit — — c.° x.°

Quicu(m)q(ue) evaginaverit contra aliquem cultellu(m), ensem, seu stoccu(m), vel aliquod genus armor(um) foderu(m) habentiu(m) seu vaginam et cum eo adminaverit in .x. lib. den. condemnet(ur). Si quis aute(m) adminaverit contra aliquem cum armis non evaginatis solvat pena(m) centu(m) s. den. si vero non adminaverit, sed extraxerit, seu evaginaverit dicta arma, vel aliquod ipsor(um) contra aliquem in centu(m) sold. den. condemnet(ur) pro quolibet et qualibet vice.

Quo (modo) quis possit tormentari et custodiri, c.° xi.°

Potestas, Iudex, vel aliquis officialis co(mmun)is Sellani non possint ipsi nec ipsor(um) aliquis aliquem de Sellano vel eius districtu tormentar(e), vel ad tormenta ponere nisi habitis legitimis inditiis s(upe)r l.

ter. Leri et virtute prestiti Juramenti, et nisi
et presentia cum licentia Consiliariorum, et Defensoris ut maioris partis eorum
Comis predicti. Additum est huic capitulo
quod quando Potestati, vel Iudici dicti ca-
stri constabit per Inditia verisimilia de
aliquo delicto vel malitio quod tunc et eo-
casu possit talem contra quem appare-
ret Inditia cogere et confinare in Pala-
tio dicti Cois, vel alibi prout eidem seu
altero eorum placuerit, donec confiteatur
ipsum maleficium vel delictum, de quo ap-
paret inditia, quod si non servaverit
seu discesserit quoquomodo habeatur pro
confesso et convicto. et contra eum ad
sententiam et condemnationem procedi pos-
sit tamquam confessum et convictum.

De pena exientis de Palatio, vel
rumpentis carcerem Cois — c.o xij.o

Palatium Cois, carcerem Cois, vel aliam
domum in qua quis coactus esset, vel

44v

44

capẽus iaceret, ul detentus esset per ali-
quem officialem cõis Sellani, uel eius man-
dato, frangens, vel rumpens, uel di[illegible]o, vel
de ea, exiens sine licentia ipsius officialis
puniat' dupli pena illius qualitatis pro qua
talis captus, vel detentus, seu in qua de-
beret condenari ✝ si uero quis exiuerit de
Palatio, seu se cedet de aliquo loco, in quo
Iudex cõis Sellani ipm coegisset puniat'
pena unius flori[illegible] d[illegible] fco auferendi. Si
quis vero tali rumpenti seu frangenti,
seu exienti daret ad ipm carcerem
vel aliu loca, ubi iaceret coaltus frã-
gendi, vel rumpendi auxiliu, consiliu,
vel fauorem eandem pena' incurrat,
ad qua' teneret' p̃dictus captus ut supe-
rius est dictu. Et Curia possit in pre-
dictis & quolibet predictorum procedere
per omnem modu et via ordinaria, & extraordinaria.

✝ et in tali casu pro uero et legitime confesso habeatur

De pena facientis falsu' Instrumentu' seu Testimonium, seu producens falsu' Instrumentu' vel Testem seu facientis falsum Iuramentum. — — . C.o xiij.o

Falsum Testimonium faciens, vel Malitiose Introducens falsu' Testem, vel Testimoniu' conducens, vel producens, Aliquod falsum faciens, vel producens, Aliquod falsum Instrumentu' [1] ita q' evidenter constet soluat penam l. lir. den. qua' pena' si no' soluerit Infra Decem Dies, a die condenatio'is Rectores manu' dextram eidem amputent, ita q' a bracchio seperetur. Et Iudices et officiales Co'is predicti possint Contra delinquentes Inpredictis, vel aliquo p'dictorum procedere per accusam denuntiatione' et Inquisitionem, et o'i modo et via quibus melius potest. Additu' est huic capitulo q' si q's d' dicto Castro, vel districtu sup aliqua causa, Ciuili vel Criminali allegaret

[1] seu illud fecerit vel fieri fecerit seu eo usus fuerit in Iudic.o

~~et~~ aue fecerit falsum Iuramentum et incurrat penam duo$\overline{z}$ florenoz de Marchia. Volumus ad dictam penam minime teneri minores .XV. Annoz, si ipsi uel aliquis ipsoz delinquerit In predictis. Alia Cotenta in dcõ Cap.lo volumus In firma manere.

Potestas et Iudex possit Imponere certam penam Rixalib. C.o XXIIIJ.o

Rixa, Rumor, vel discordia si qua oriret Inter Homines, vel Aliquos de sellano vel Abitantes in Sellano, vel eius districtu, Ubi esset quinque homines congregati vel abinde sup.a Iudex et notarius Ipsius Cõis possit Imponere et auferre penam Inter Rixantes et Stantes ipsi Rixe duoz florenoz de marchã pro quolibet Rixante et qualibet Vice, si Rixa fuit cum Armis euaginatis, vel cũ adminatione, si sine Armis

unius floreni de Marchia pro quolibet et
qualibet vice imponere possit, et auferre,
hoc intelligat ultra alias penas, quas de-
linquentes incurreret ultra cõtemptũ mãdati.

De pena testium nõ comparentiũ ad testimõ: perhibendum. — — — C.º xv.º

Si quis Sellanensis, vel eius districtualis / citatus fuerit ex parte Curie ipsius castri ad testimoniũ perhibendũ occõne alicuius malefitij, et nõ venerit in termino per Curiam assignando coram ipsa Curia, iterũ citet pro secunda citatione, et si in ipsa secunda citatione nõ comparuerit corã ipsa Curiã, solvat de facto in Cassero Cõis x s. denarii pro quolibet et qualibet vice. Et si citatus fuit occõne alicuius cause civilis, et nõ venerit modo quo supra in secunda citatione infra terminum per ipsã Curiã assignandum simili pena de facto puniatur.

/. vel incola

testis si homines cogat ad ipsum testimonium ferendum nisi absens fuerit a Comitatu, vel justo impedimento impeditus apparentibus citationibus et Contumacijs.

De pena Rumpentis pacem et de modo faciendi executionem contra delinquentes in predictis -- C.o xvj.o

Rumpens aliquam pacem si pax facta fuerit de homicidio puniatur pena quinquaginta flor. de Marchia. De alijs autem iniurijs puniatur pena decem flor. marchie si pax facta fuerit. Additum est huic Capitulo quod rumpens aliquam pacem factam de homicidio, Cicatrice, vel membri amputatione, debilitatione, vel fractione membralis ossis, ultra penam in dicto Capitulo contentam depingatur pro proditore dicti Comunis in palatio Comunis predicti in figura sive imagine ~~proditoris predicti~~ ipsius proditoris, et cum litteris

Idem observetur contra rumpentes fidem ut treguam seu reconciliationem osculo et potu factam medio alicuius

ffrosis explicantibus nomen eius tam & tempus et ab officiis & beneficiis dicti Comunis sit et intelligatur omnino privatus, quam depicturam Judex et officialis dicti Cois, ac Defensor et Consiliarii qui pro tempore fuerint fieri facere teneantur et debeant cum effectu infra mensem post rupturam talis sub virtute prestiti Juramenti et pena decem flor. de Marchia pro quolibet, in quibus per sindicatores eorum debeat condenari, quam picturam nemo devastare presumat ut proponere consulere, vel Arengare, aut scribere sub simili pena, Item statuentes ordinaverunt. Ad hoc ut pax semper vigeat in dicto castro Sellani & eius districtu, & inter discordes et inimicatos fiat, & fieri debeat omnes et singule paces amore dicti Cois, & quicumque de dicto castro, vel districtu fecerint aliquam pacem cum aliquo suo inimico, et eam non observaverit & ruperit infra tempus

47v

47

.v. Annorum, a Die facte dicte pacis, et talis, cui dicta pax fuit fracta, vite rupta ostenderit per publicum instrumentum coram officiali dicti Castri pacem fuisse factam inter ipsos inimicos. Et Defensor, et Consiliarij dicti Comunis, qui pro tempore fuerint teneantur et debeant ad petitionem partis observantis, et observare volentis facere congregari Arengham generalem dicti populi. Et dicta Arengha sic Congregata, unusquisque quilibet ipsorum teneatur et debeat ire ad domos, et bona talium Rumpentium pacem et non observantium ipsam, Et ipsas Domos, et bona deguastare, et deguastari facere teneantur, Ubicumque, et in quocumque loco dicti castri vel districtus possent reperiri. Et Nihilominus Defensor et Consiliarij dicti Comunis, qui pro tempore fuerint tales pacem Rumpentes vel frangentes, et non observantes ipsam teneantur, Et Debeant vinculo Iuramenti,

et pena x. lib. pro quolibet In palatio dicti Cois Sellani pro proditoribus fa=
cere depingi in pariete dicti Palatij, quã Imaginem sic depictam nullus au=
deat, vel presumat deguastare ad dictam penã, et Defensor & Consiliarij si in predictis, vel aliquo predictoz negligen-
tes extiterint ipso facto Incurrãt penã De=
cem florenoz de Marchia. Cuius penã tres partes sint Cois, et reliqua quarta pars sit Potestatis dicti castri, qui pro tpre fuerit. Et si talis rumpens pacem non hãuit domum, & nõ possideret bona in castro predicto, vel eius districtu q̃ exbãdiat, & in bãno ponat. de castro Sellani, et eius districtu, ita & taliter q̃d numq̃ possit rebadiri. et nullus possit procurare, Consulere, ul' Arengha-
re q̃ dictus talis exbãditus Unus, uel

plures rebattiat. Non Audiat quoquomodo.
Et nihilominus procurans, Consulens vel
Arenghans Contra formam predictam Incur-
rat pen. Decem Florenor. de Marchia, et
liceat Inimicis ipsos impune offendere
ut ipsos exbanditos, et paces rumpen-
tes predictas. Et qd ad dictam exe-
quutionem faciendam non possint esse mino-
res xviij annor. et abinde infra. Et qd dñi
Defensor et Consiliarij, qui erunt pro tempore
habeat Auctoritatem et Potestatem aucto-
ritate presentis Statuti ad hoc ut dicta ta-
lis exequutio Contra dictos Rumpen-
tes pacem habilius et melius possit fieri
pro faciendo dictam exequutionem vocandi
et Habendi usque in quatuor famulos forē-
ses expen. delinquentium cum salario declarā-
do per ipsos Defensorem et Consilia-
rios, vel maiorem partem ipsorum.

hic inseren. est xxx cap.m primi libri de pena facientis aliqd contra pplum et (22) eiusde libri:

et predicta volueruunt locum habere in preteritis, presentibus, et futuris.

Quod Insultatus possit se tueri et offendere insultantem. C.o xvij.o

Omnimoda Insultatus, seu contra quem insultus fieret ab aliquo seu aliquibus ad domum propriam, vel conductam vel ad eius possessione laboritium, vel coptimum possit et ei liceat se defendere et tueri sine poena et dando. Et si contigerit qd talis insultatus tempore facti insultus aliquod malum faceret, vel comitteret contra talem insultatem seu insultantes: Volumus qd ad pena aliqua minime teneret, sed presumat ad sui defensionem fecisse, dumodo predicta faciat, cum moderamine 1.o et tempore et loco dicti insultus. Si vero Insultatus contra ipm insultatem

1.o et sine crimine inculpatae tutele

49v

seu Insultantes homicidium Commiserit mo-
do quo supra puniat(ur), et Condenet(ur) pena du-
cetar(um) libr(arum). Istud habeat locum nisi sit de
reservatis Coi(s) Spoleti.

hic apponendu(m) est xxij. cap(itu)l(u)m p(rimi) libri de pen(is) ambassiator(um)

Q(uod) non possit procedi Contra Minores
xij. Annor(um) — — — . C(apitul)o xviij.o

Contra Minores xij. Annor(um) si maleficium ali-
quod tales Minores Co(m)miserit in Aliqu(e)m, seu
Aliquos: Curia Ipsius Co(mmun)is non possit vel
Debeat procedere, vel processu(m) Aliquem
facere. Et si Co(n)tra Ipsos Minores pro-
cederet(ur) Idem processus non valeat
ullo modo Aliquo Capitulo Statuti no(n)
obstante.

hic apponen(dum) est xxx. cap(itulum) 3. li(bri) de pen(is) negan(tium) p(ro)mit(tentium) [illegible]

De pena Verbor(um) Iniurio(s)or(um). C(apitul)o xviiij.o

Verbum Iniurio(s)u(m) dicens vel proferens alicui
seu Contra Aliquem v(idelicet) Homicida falsa-
rius vel rissighosus pro vice qualibet et
verbo i. xxv. libr. den(ariorum) Condenet(ur) et eade(m)

pena puniat' destroperans alicuius morte alicuius sui consanguinei, vel percussionem factam ei, vel suo consanguineo cum sanguinis effusione. Si aut quis alicui dixerit aliquod aliud verbum iniuriosum puniat' pena .xx. soll. den. pro quolibet, et qualibet vice.

De pena invadentis, vel occupantis terram alicuius. C.º xx.º

Terram vel possessionem alicuius si quis intraverit vel occupaverit vel aliquem in sua possess.ne vel terra turbaverit vel molestaverit puniat' pena .xxv. lib. den. si talis terra vel possessio esset valoris ducentar. lib. den. et ultra. Si vero ipsa terra, vel possessio esset valoris a .cc. lib. infra puniat' in centu' soll. pro quolibet et qualibet vice. Occupare

50v

Invadere, turbare, seu molestare Intelligat

intrando, vel possessionem, seu laborando

in ea, vel Arbores Incidendo, vel bladu' me-

tendo, vel aliud Impediendo quominus suam

possessionem seu Tenuta' pacifice possit pos-

sidere, seu uti Contra voluntate' Ipsius, cui

dicta possessio, vel Tenuta fuit. Et Nihil-

ominus dictam Tenutam, seu possessionem

Restituat cum effectu. et ipsu' Ulterius no'

molestet In quibus oibus per sntiam debeat

Codenari. Et cuicumq, Intraverit, possede-

rit, vel laboraverit Alienus Tenutam ei,

datum per Curiam Ipsius Cois post Termin'

datum ad Ipsam Tenutam recolligendum

puniat' per Duos florenos marchia

pro vice qualibet et persona. Et nihilominus

debeat ipsam Tenutam relaxare, et dimittere

Creditori, cui dicta Tenuta data fuerit,

etiam si fuerit Dominus possession',

Vel quicumq alius.

De pena tenentium mensuras vel pondera falsa. — — — c.° xxi.°

Stateram, marchu' mensura' seu aliud pondus vel pondera h'ns falsam, no' recta cu' quibus vendit, seu emit, seu et ponderat, pena centu' soll. den. condenet' pro quolibet ponder', et mesum', et eadem pena puniat' qui ipas mensuras seu pondera tenuerit. Si quis aute' tenuerit aliquas mensuras et pondera no' sigillatas, sigillo co'is sollam' solunt pro quolibet pondere, et mensura. xl. soll. den. in aggo co'is, cu' qbus mensuris et ponderibus aliqd venderet, vel emeret. Additu' est huic caplo q' vendentes, seu mensurantes cu' mensuris superfluis no' teneat' ad pena'. Et et vendentes vinum ad salma' qui ad pena' supradicta' teneantur.

Additu' est huic caplo q' in domo munitionis debeat extare ex cum regiminis duo pondera ex lapide, ul' ipsiba seu de alia re, unu' num'. centum librarum, et aliud num'. 25. ad pondus ipsius iusta et sigillata sigillo co'is dicti castri ad effectu' ut marcu' et statera falsari no' possint.

De pena mensurantium cu' mensuris no'
iustis vel no' sigillatis. C°. xxvj.°

Bladu' grossu' vel minutu' seu legum' vel aliq'd
aliud, quod ad mensura' vendat' seu mensuret'
quicu'q3 vendiderit in Castro vellani, vel eius
districtu teneat' et debeat ip'm vender' et me'-
surare cu' mensuris iustis et sigillatis sigillo
co'is vellani. Contrafaciens no' puniat' et con-
denet' in .xl. soll. den' pro quolibet et qualibet
vice. Si quis no' sigillauerit ip'as mensuras
adiustar' teneat' ad media' cuppa', seu cuppet-
tam co'is vellani insignatis pena .x. s den' pro
qualibet mensura sigillata et non iusta.
Additu' est huic capi'lo q' in domo monitionis
co'is ex cam' regiminis extare debeat ex la-
pide media' cuppa seu cuppettas, siue
sexta pars salme ad mensura' dicti castri
Ad effectu' ne quis degnastare et falsare
possit mensuras Communis dicti
castri. /.

De pena portantium Arma – C.° XXXIIJ.°

Arma offendibilia per castrum sellami nullus portet
excepto cultello longitudinis unius palmi sive
unius terzij brachij secundum mensuram
brachij dicti castri manicha in eodem cul-
tello computata sub pena et ad penam centum
sold. den. pro quolibet et qualibet vice, et
si forensis fuit, perdat ipsa Arma, et sint
comunis. Salvo quod cuilibet liceat de dicto castro
et districtu in eundo et redeundo de foris
per dictum castrum continuantis passibus de-
ferre Arma per dictum castrum, a porta castri
usque ad domum suam recto tramite et a domo
ad portam impune. Si vero fuerit forensis
aliqua Arma offendibilia in ipso castro por-
tare non possit ad dictam penam, et nihilo-
minus perdat ipsa Arma, ac et prope ec-
clesiam infrascriptam per unam perticam
ipsa Arma portare, et de predictis et
quolibet prohibitorum stetur, et credatur
relationi et iuramento Iudicis et officialis

cois predicti et habeat pro plena probatione, et credat et relationi famuli ipsius Iudicis cum uno teste de castro vel districtu mari vel muliere. Et cuicumque aliqua arma prohibita portaverit Iudex teneatur debeat, et possit imponere prestantia unius floreni pro quolibet mense. Et de ipsa prestantia exequutionem facere, que pene possint, et debeat per Curiam ipsius Castri de facto auferri, quia secundum varietatem temporum convenit quandoque variare statuta humana. Ideo Addimus quod quilibet de Sellano arma possit portare sine pena per dictum castrum, illo tamen tempore quo videbitur et declarabitur per defensorem et Consiliarios dicti castri Sellani. Additum est huic capitulo quod nulla persona de castro Sellani, vel eius districtu audeat vel presumat arma offendibilia portare intus ecclesiam sancti Sebastiani de Pupagio. Excepto cultello longitudinis unius palmi, sive unius tertij brachij;

mamea in eo comprehenta ad penam centum soll
den. pro quolibet, et quolibet genere armorum
offendibilium, et quilibet possit contrafaci-
entes in predictis accusare et denuntiare cum
duobus testibus fide dignis. forenses
vero si delinquerint in predictis non te-
neantur ad penam. Volumus quod si contigerit
rumorem vel novitatem aliquam exoriri ad hoc ille
quod inter homines dicte ville, quod tunc et eo
casu pro suorum et cuiuslibet suorum necessi-
tatibus liceat eis cum dictis armis impune
recurrere intus dictam ecclesiam cum dictis
armis. Et quod non liceat alicui de dicto
castro, vel villa ad murum dicte ecclesie
appodiare aliqua arma offendibilia ad
dictam penam. Additum est huic capitulo quod nemo
audeat ponere arma intus dictum castrum
prope aliquos muros in viis plateis et in locis
publicis nisi ponerent intra domos sub pe-
na x. soll. den. applicandorum comuni et execu-
tori pro quolibet contrafaciente et qualibet vice.
si quis vero deferret archibusium minoris mensure
et longitudinis trium palmorum in dicto castro incidat
in penam dupplicatam in quolibet premissorum casuum.

Q(uod) non possit procedi per Inquisitionem
Inter certos Consanguineos - C.o xxxiiij.o

Ordinamus et p(rese)nti lege firmamus q(uod) si Rixa aliqua oriret(ur) seu fieret inter aliquos de Sellano, vel eius districtu v(idelicet) inter patrem et filium vel filiam, fratres carnales, fratres consobrinos. Zias carnales, et consobrinas cu(m) Nepotibus, et omnes et singulos in una domo habitantes simul, et inter attinentes in ipsis gradibus vel aliquo ipso(rum) ex aliqua affinitate, vel Consanguinitate. Iudex seu Vicarius no(n) possit de Iniurijs inter personas predictas co(m)missis, seu committendis per Inquisitionem procedere contra personas predictas nisi per accusam talis Iniuriati, et talis Iniuriatus no(n) possit cogi per Curiam ad accusandu(m). Salvo q(uod) si Inter partes prefatas acciderit homicidium q(uod) Curia possit per Inquisitionem procedere. et si secus co(n)tra predicta(m) forma(m) fieret no(n) valeat ullo modo. Additu(m) est huic cap(itu)lo

q. pro maleficijs occurrentibus et contra commictus in dcto capto nominatus comittes ipa maleficia, vel aliquod ipsorum cum armis et sanguinis effusione puniat in medietate pene eius quam solvere teneret si ipa maleficia comisisset sive comitteret in alium sibi non attinentem. Addimus hic q. de istis malefijs comissis cum armis et sanguinis effusion. inter predictas personas possit per inquisitionem Potestas de maleficijs quibuscumque comissis inter alias personas per inquisitionem procedere prout supra super primo capto huius secundi libri declarat. Additum est huic capto q. offensus ab aliquo ex consanguineis in aliquo dictorum graduum possit inquisitione ut accusam retrahere et annullare infra .xv. dies post porrectam accusam, seu formatam inqsitionem, et facta huiusmoi retraction. et annullation. iudex et potestas non possit ulterius procedere contra huiusmodi accusatos, seu inquisitos,

54v.

et Accusatus vel Inquisitus si retrahat in
tempore accusa teneat soluere Iudici pro
capsatura processus sol. decem.

Qm in malefijs possit procedi de similibus
ad similia. — — — — C.o xxxvi.o

Super omnibus et singulis maleficijs et excessibus nō distinctis et declaratis in volumine p̄ntium statutorum, volumus, & declaramus q Iudex cōis sellani procedere possit per omnem modū in Inquirendo Inueniendo procedendo, condenando, & absoluendo ad modum et instar aliorum maleficiorum de similibus ad similia in p̄nti volumine specificatorum si simile Inueniri poterit. si autem simile Inueniri nō posset in p̄nti statuto procedat per curiam secundum ius cōmune. declarantes q de maleficijs non destinctis in p̄nti statuto de quibus procederet de similibus

ad similia cōmittens seu cōmittentes
ipsa maleficia nō distincta puniat(ur) et cō-
dẽnet(ur) immediatate pene si cōmisisset
alia destincta maleficiã. Addimus q(uod) ubi simile
nō inuenit(ur) puniat(ur) secũdũ formã statuto(rum) Ciuita-
tis Spoleti

De pena incipiẽtis rixa ul' rumorẽ. C.° xxvj.°

Rixam seu Rumorẽ incipiens in castro sellani ul'
eius districtu ex qua p(er)inde siue rumor siue tu-
multus, ad quod seu quem gentes traxserint
cum Armis et propterea fieret aliqua percussio
cum Armis cũ sanguinis effusiõ puniat(ur) et
condẽnet(ur) in .L. libr. den'. et si sine sãguine
aliqua p(er)cussio fieret puniat(ur) pen'. xx. lib. den'.
talis rixam seu Rumorẽ incipiens. et si p(ro)pterea
nulla percussio fieret puniat(ur), et cõdẽnet(ur) in cẽtũ
s. den'. talis talem rixam seu rumorẽ faciẽs.
Saluis sem(per) alijs penis contentis in capto sta-
tuti, In quibus penis delinquentes debeant
cõdẽnari nõ obstantib(us) p(re)dictis. et sup(er) p(re)d(ic)tis oibus
judex ipsius cõis possit procedere et sn(ten)tiare.

55v

Q(uod) omnes processus maleficiorum ubicumq(ue) facti valeant ——— c(apitulum) XXVIJ°

Omnes et singuli processus maleficiorum qui fierent per Iudicem ipsius co(mmun)is in castro Sellani vel eius districtu seu in Palatio co(mmun)is, vijs, seu Stradis domibus privatarum personarum vel alibi ubicumq(ue) in ipso castro seu in eius districtu pro maleficijs puniendis inquirendis, et investigandis et etiam Iuramentorum et dicta Testium recipiendorum p(er) curiam super ipsis maleficijs valeant et teneant et plenam obtineat roboris firmitatem. Et quilibet locus ubi ipse processus fieret in ipso castro vel eius districtu sit Iuridicus et Tribunal, et Ipse Iudex sit ordinarius in processibus faciendis, dummodo sine condemnatione seu Absolutione super Maleficijs, quae ferri seu promulgari non possint nisi in Palatio co(mmun)is et in Consilio ut moris est. Et Potestas seu Vicarius dicti co(mmun)is qui erit pro tempore debeat sententias ferre cum Voluntate Iudicis dicti castri, et etiam cum consensu Defensoris et Consiliariorum, vel maioris partis ipsorum.

De quarta parte detrahenda cōfiteti mallm. c.° xxviij.°

Confessus maleficium de quo contra eum procederet coram Curia ipsius Castri tempore sue excusationis puniat in quarta parte minus quātitatis in qua puniri deberet per formam capitulorum presentium statutorum sequentium de mallio, de quo contra eū procederet. et eidem ipsum mallium de quo cōtra eum procederet confesso in sententia contra eum ferēda quarta pars detrahat. excepto in quātitatibus .i. xx. s. et his, de quibus creditur per formam statutorum de fcō. exceptis homicidijs furtis et Roboratijs. Addimus si tamen confessus mallum ad voluntatem procedentis atesederit.

De tertia parte detrahenda propter pace. c.° xxviiij.°

Si de aliquo maleficio seu iniuria de quo seu de qua procederet per curiam cōis sellami contra aliquem seu aliquos, facta fuerit pax ab iniuriato, vel eius heredibus iniuriati seu eius procuratore et de ipsa pace appareret publicum Instrumentum et fuerit introductum corā curia Ipsius Castri per ipsum iniuriatum, seu eius procuratore

quandocumque ante s[ente]n[ti]am sup[er] tali maleficio seu
iniuria procedendam, talis malum committens
seu iniuria, et instrumentum pacis modo quo sup[ra]
producens puniat[ur] & condenet[ur] tertia parte
minus bani seu pene, quo seu qua deberet con-
denari secundum formam capitulorum statutorum, de qua
iniuria seu maleficio loqueret[ur], de quo bano seu
pena semper ferende s[ente]n[ti]e, in ipsa s[ente]n[ti]a data
tertia pars detrahi debeat propter pacem
p[re]dictam. Et si aliter fieret s[ente]n[ti]a no[n] valeat ipso iure.

De quarta parte minuenda propter so-
lutionem infra decem dies. C.° XXX.°

Quicumque soluerit camer.° co[mmun]is sellam condenationem
de eo factam infra X. dies, a die late s[ente]n[ti]e,
numerandos quarta pars sue condenationis detra-
hat, et eidem diminuat. Additum est huic capitulo
q[uod] quicumque non soluerit suam condenationem
infra dictum terminum X. dierum incurrat penam
quinque sollorum denariorum pro quolibet die, quo
steterit in mora no[n] soluendi, a dictis X.
diebus in antea.

De penis duplicandis. - C.° xxxi.°

Omnes pene & oia bāna delinquētibus seu malliū aliquod cōmittentibus noctis temprē vel in Palatio cōis, vel in Platea cōis vel in patria Potestatis, vel Judicis vel cōtra ipsos Potestatem seu Judicem vl' in die fori qd' fieret in castro Sellani, vel in Arenga, vel in cōsilio vel in alio loco ubi existeret. xx. homines, vl' a. xx. hominibus supra; duplicent, & duplicari debeant, et in duplum tales delinquentes seu malliū cōmittentes illius qualitatis qua deberent per formā Statutoꝝ puniri. debeat cōdēnari delinquentes in aliquo p̄dictoꝝ. Addimus eodem modo et cā q̄ pene semel Auxite, et debeant duplicari.

Q. Notificet' Bānum exbānito - C.° xxxij.°

De quolibet exbānimēto seu criminali bāno dato p̄ curiam cōtra aliquem occasione alicuius maleficij seu excessus excedentis. xx. ſ. et a. xx. ſ. supra. fiat notificatio p̄ Baiū. cōis ipsi exbānito, seu in bāno posito ea die vl' sequēti

57v

personali vel domi eius solite habitationis si de Sellano fuit vel eius districtu, si aliunde fuit nulla notificatio fiat, nisi solummodo bannum datum in platea cois. In qua notificatione contineat dies bannimenti et quantitatis in qua exbannitus eet. Et si secus fieret p Iudicem et Notarium incidat ipse Iudex, et Notarius penam periurij et xxv. lr. den.

De pena corrumpentis aliquem offitialem c.° xxxiij

Corrumpens seu corrumpere volens Potestatem, Vicarium, Iudicem, vel aliquem ipsorum occone alicuius cause civilis, vel criminalis vel quacumque alia occone puniat, et condemnetur in .x. lr. den. pro quolibet et qualibet vice.

De pena offitialis revelantis credentia c. xxxiiij

Quicumque offitialis cois Sellani dixerit seu revelaverit alicui aliquam credentiam sibi positam in credentia per Potestatem, Iudicem, consiliarios, defensorem seu alium vel alios offitiales cois puniat in xl. s. den. pro quolibet, et qualibet vice.

De pena revelantis Credẽtiam. C°. xxxv°.

Item statuerunt et ordinaverunt quod nullus de dicto castro, vel eius districtu qui ẽet in aliquo officio dicti cõis pro tempore audeat vel presumat aliquam Credentiã cõis predicti sub Iuramento sibi imposito aliquali revelare toto tempore quo ipsã deberet retinere in preiudicium dã cõis. Et quicunque ex dictis offitialibus ipsã Credentiã Revelaverit et pervenerit ad Notitiam offitialis dicti cõis dictã Credentiã revelasse puniat' in C. s. den. et Intelligat' ipsam Credentiã esse revelatã, quando aliquis iret ad offitialem dicti cois et diceret Domine talis dixit mihi et revelavit talem Credentiam, et tunc dictus offitialis Cogat ipsum talem sic dicentem in Palatio dã cois, et mittat pro Illo, qui ipsã Credentiã sibi dixerat. et si Ipse fuit Confessus ipsã talem Credentiã revelasse tunc prout statum fuit

58v

cū duobus testibus fide dignis ipsā credentiaʒ revelasse ut s. q. puniat ad penā predictā. Sin autē nō posset probari, nec sciri. tunc puniat dictus talis referēs dicto officiali pena predcā, ad hoc ut alijs trāseat in exēplū.

¶ Omnes pene et ōnia bāna intelligant ad Cortonenses marchianas. C.o xxxvj.o

Omnes pene, et ōnia bāna et ōnes pecuniarum quantitates de quibus in pnti statuto, seu volumine statutorum fit mentio, et etiā salariū officialis et impositiones collectarum pstantiarum, et ōnes solutiones fiende camerario, seu per camerarium cōis sint et ee debeant et intelligant ad marchianas. Addendo, et declarando qd lira sit, et ee intelligat octo bononenorum, et quinta pars flori de marchia, et q constat ex viginti solidis, et solidus ex duodecim denarijs.

¶ Testes cogi nō possint nisi certis de cāis. C.o xxxvij.o

Potestas vicarius seu iudex dicti cōis nō possit, nec debeat cogere, vel detinere aliquē testē

pro aliquo Testimonio perhibendo in Palatio d(icti)
co(mmun)is, vel Alibi Nec ip(su)m testem terrasinar(e) nisi
per unam diem tantu(m) Et nisi modo Infra(scri)pto
q(uod) Testes Induch(i) pro Mallio seu Mallijs de
quibus Imponer(etur) seu resultaret pena .xxv.
lbr. vl a. xxv. lbr. sup(r)a usq(ue) in .l. lbr. den(ariorum) per
tres dies tantu(m) detineri possit in Palatio
dich(i) co(mmun)is de mallio, seu Malefiijs de quibus
resultaret per .l. libr. vl a .l. sup(r)a p(er) quinq(ue)
dies retineri possit in Palatio co(mmun)is predicti;
De Mallijs vero de quibus Resultaret pena
a .xxv. lbr infra Testes retineri possit p(er)
Duos dies In Palatio co(mmun)is, Exceptis mulie=
ribus que de nocte ullo modo retiner(i) possit,
Et Nisi pro furto, robaria, Arsura et ho=
micidio de quibus casibus et quolibet ipsor(um)
possit ip(su)m Testem vel Testes in Palatio
detineri p(er) .x. Dies Tantum.

q(uod) Possit Appellare infra .x. Dies vl
petere Consilium sapiebis. C(apitulum) .xxxviij.

Sentiens se gravatu(m) ab aliqua s(en)t(enti)a civili, vel

59v

Criminali lata p. Potestatem, Vicariu' seu Iudice'
ipsius Co'is possit & debeat Appellare infra .x. dies
a' die late s'ntie ad Curia' g'nalem ducatus s'ti
infra alios .x. dies proximos subsequentes debeat
& teneat p. Appellatione' p'seq. a'lr ipa' Appellatio'
sit deserta, et contra talem possit fieri executio
et c'tra eius fideiussore', & et' in bonis eoru'. Volu=
mus et q. quicu'q. senserit, seu dixerit se grauatu'
ab aliquo processu Ciuili, u'l Criminali u'l et' Con=
de'natione, seu s'ntia, possit et liceat peter' sapi=
ente' suis expensis. et eide' petenti sapiens po=
nat' de sapientibus Co'is, du'modo petat' in .x.
dies, a' die late s'nie et non post. et in p'dcis
sernet' ordo & modus traditus in capto de
petitione sapientis.

Dumodo in prouo=
catione a s'nia cri=
minali quarta
pars pene depo=
natur penes ca=
merariu' Co'is uel
al'r p'sta idonee
caueatur per
appellante' et
ut con'a iuris
et defensori u'ij
debitur expedir'

Nemo petat siue admittat' ad gratiam
nisi modo & forma infrascriptis. C.o xxxviiij.o

Quia sepenumero Conde'nati p. aliquo maleficio post
multa subterfugia ad euitadas debitas poenas gra=
tiam sibi fieri, a' totali de penis incursis temere
petu't et impetrat, unde quotidie ad maleficia
perpetranda homines promiores sunt spe' gratie ob=
tinende habentes, & quomia' expedit, et quoniam

expedit nõ remitter' debitor̃ penas, ppea statuerunt Consili Dm̃ Statutarij, q̃ quicumq̃ voluerit
petere aliquã gratiã siue remissionẽ alicuius
pene incurse sibi fieri, a dcã Cõitate teneat'
et debeat antequã dictã petitionẽ faciat, vel ad eã
admittat' soluer' et effectualit' Camer.rio Cõis p Cõitate
recipienti solidos quinq. denarior̃ p qualibet libra
sue Condẽnationis siue pene incurse, et q̃ huiõi
gratia seu remissio nõ possit fieri nisi, a quali
arenga, et debeat vinci p duas partes de tribus
hoium adstantiũ. et q̃ de pmissis nõ possit fieri
remissio in aliquibus Massarijs sed p gñalem
arengã, si voluerit gratient': et Defensor et Consiliarij nõ admittant' tales supplicar' uolentes,
nisi solutis solidis pdictis, sub pen'. xxv. lib.
den'. et eand. penã incurrat Vicar.us si contra
pdicta et nõ seruata forma ut sup' p supplicãtes
scripserit, et si alr' fieret nõ valeat, nec teneat
vllo modo, Et voluerunt pmissa nõ hẽre locu' in
maleficijs Cõmissis casuali et nõ dolose, et in cõdẽnationibus Colmi forenses in quibus Defensor
Consiliarij, et Cõe utat' arbitrio suo ut antea.

De pena ludẽtiu' ad taxillos ul' alia ludũ. C.o xl.o

60v

Ludere in castro Sellani vel eius districtu, vel
prope ipsum castrum per . v . Miliaria nullus audeat
vel presumat ad aliquem ludum taxillorum aliorum, seu
cartarum, seu ad aliquem alium ludum sub pena
x . librarum pro quolibet, et qualibet vice . et nullus
ad aliquem ludum mutuare alicui aliquam pecunie
quantitatem audeat vel presumat . Nec etiam aliquis re-
ceptare debeat aliquem, seu aliquos ludentes in
Domo sua propria vel Conducta nec taxillos,
seu cartas lusorias commodare, nec lumen facere
vel dare ipsis ludentibus, Et qui contrafecerit
in aliquo predictorum eadem pena . x . librarum vice qualibet
puniatur et Condemnetur . Et Iudex et officialis communis
predicti super predictis possit procedere per Accusam
denuntiationem, et Inquisitionem, et cuilibet liceat
denuntiare et accusare delinquentes in predictis vel aliquo
predictorum . Et Ipsius Accusationi, et denuntiationi,
cum Iuramento et cum vno teste de visu vel cum fama pu-
blica trium testium Credatur sine aliqua alia proba=
tione, et etiam Credatur relationi Iudicis ipsius communis .
Volumus tamen quod ad probationem omnium et sin-
gulorum predictorum sufficiat probatio trium testium
de fama publica Absque alia probatione . Vmcmi 93

et permittimus ludere in platea cois, et in Palatio
cois ad ludu tabularu et et balistari, et ad
balistandu ludere. extra castru Sellam sine
pena et bano. Liceat etiam cuilibet ludere.
ad gatanas extra dictu castru v3. extra fossum.
Liceat et ludere in dicto castro et extra, ad mur-
ras impune.

Q Pater teneat dare legitimam suo
filio condemnato --- C.° xlj.°

Si qs commiserit aliqd mallm q eet in pria
potestate constitutus cotra aliquem de
Sellano, vel eius districtu, et no constrinxe-
rit se cora curia cois Sellam occasione ali-
cuius malli, Judex et offitialis ipius cois
cogere possit, et debeat patrem dni male-
fcoris ad faciendu dari partem legitima
de bonis suis cotingentem dicto suo filio
malefactori. Excepto si ipse filius fue-
rit emancipatus.

De pena non probantis accusam. C.° xlij.°

Non probans accusam coram curia cois Sel-
lami institutã de aliquo malefitio, sen

61v

Maleficiis contra aliquem puniat in tertia parte pene, que resultaret accusatore si accusa probata fuisset.

De pena exeuntis extra castrum aliunde quam per portas — C° xl iiij°

Nullus audeat vel presumat exire foras vel extra muros comunis sine expressa licentia comunis, neque per schalas neque sine illo modo sub pena et ad penam ducentarum librarum den. de facto, et sine diminutione aliqua, auferendam et solvendam de facto camerario comunis, et quod liceat unicuique accusare et credatur accusatori cum juramento et cum uno teste, et teneatur secretum, et accusator habeat quartam partem, et officialis seu vicarius qui exequutionem fecerit habeat aliam quartam partem, et due partes sint et esse debeant comunis sellani.

TERTIUS LIBER CAUSARUM CIVILIUM

CAP. I.

De le citationibus faciendis in causis civilibus et qualiter procedatur contra contumaces. Cap. I.

CITATUS coram Curia ipsius Castri ad petitionem alicuius per Baiulum dicti communis occasione civili, si citatus esset domi solite habitationis et contumax fuit iterum citetur suis expensis, pro secunda citatione et peremptorie, que secunda citatio peremptoria habeatur, Actore tamen cogente in ipsis Terminis, et ipsius contumacia citati accusante, Si autem citatus fuit personaliter, Actore predicto comparente in ipso Termino citationis, et ipsius contumacia accusata ipsa citatio personaliter facta peremptoria habeatur, et contra eum possit procedi absque aliqua alia citatione: Et si citatus modo quo supra non venerit in termino ipsarum citationum et contumax fuit modo, quo supra actori per Iudicem detur et promictatur tenuta in ipsum Reum citatum ad petitionem Actoris secundum tenorem sue petitionis vel eius instrumenti vel protocolli recepto primo iuramento ab Actore quod ea, que petit, animo calumnie non petit, et quod iuste petere potest, et debet, et quod ei, vel alteri pro eo

62
50

de ipa re et quantitate petita in totu ul' in partem no e in
aliquo satisfactus et pdea tenuta detur mobiliu dupli imobiliu
tripli. et possit dari ad petitione actoris in rebus stabi-
libus, no obstante q inuenirent' res mobiles. et q ipe actor
possit capere tenuta in rebus stabilibus, et mobilibus put
ipi actori placuit. et et talis reus exbaniat' ad peti-
tionem actoris si ipe actor voluerit, et pecierit in quanti-
tate q eu petita et expen',. Si aute bona mobilia ul' im-
mobilia talis rei no inuenirent' detur actori tenuta in bo-
nis debitoru et nihilominus exbaniat' ad voluntatem actoris
in quantitate petita et expen et una ex pdcis vijs, et
ambas vias possit actor pdcus pete et consequi. et
Iudex ipius cois sibi faciat put petitu fuit per acto-
rem et in ipo bano pena imponat. xxv. l. coi. In quo bano
sibi terminus assignet' triu diez, i que si no comparuerit,
sit, et remaneat exbanitus dco actori et dco coi in pdco.
et baiulus, qui dcam tenutam dederit ipi actori, percipiat

ipsi reo personaliter vel domi eius solite habitationis et ipsam tenutam recolligat. i. termini. xv. dierum, infra quem terminum si non recollegerit, ac satisfecerit expensis ipsi actori Curia ipsius castri debeat ipsi reo facere relapsari, et dimitti ipsum actorem superfluum quod ipse actor cepisset in Tenuta ultra quantitatem petitam et expensis factis primo duobus bannimentis de ipsa tenuta per baiulum communis in platea dicti communis, in quibus bannis assignetur terminus trium dierum ad volendum dictam tenutam emere et plus offerenti detur si videbitur Curie. Et si aliquis in termino dictorum bannimentorum, vel alicuius eorum non comparuerit ad dictam tenutam recolligendum vel defendendum, vel emendum ponantur per iudicem dicti communis ad petitionem actoris duo Massarij seu extimatores de adiacentibus loci ipsius tenute ad extimandum ipsam tenutam qui partibus non attineant in primo vel secundo gradu si ibidem inveniretur, vel ad voluntatem Iudicis dummodo non attineant in predicto partibus predictis. qui massarij sint ponendi

63v

sine aliquo dictio iurent ad sancta Dei Evangelia tactis scrip-
turis extimatorem faciendi ipsa tenuta vel re super qua cont-
enditur bona fide sine fraude infra tertiam diem postquam positi fuerint
et mandati sint eidem pen. v. s. pro qualibet et qualibet vice
defecto auferenda et demum facta extimatione ipsius tenute vel rei
per curiam ipsius castri detur et adiudicetur ipsi actori ex se-
cundo decreto ipsa tenuta vel tantum de ipsa tenuta quod va-
leat quantitatem petitam et expensas.

De Confessionibus factis in Iudicio et executione Instrumentorum C° ij°

Confessionem aliquam facienti in Iudicio de aliquo debito vel
re vel quantitate petita contra eum per aliquem et ei contra
quem producentur per aliquem in Iudicio aliquod Instrumentum
publicum vel prothocollum non viciatum non cancellatum, nec in aliqua
sui parte suspectum. Iudex seu Curia consellarii precipiat
ad petitionem ipsius actoris seu ad petitionem creditoris

.q. ipam quantitatem seu debitum vel rem per eum confessatam sive que et quod continetur in tali Instrumento vel prothocollo det et solvat ipsi petenti seu creditori dampna et expensas infra .x. dies a die facti precepti predicti pena .xx. s. pro quolibet die, quo fuit in mora post dictum terminum dummodo dicta pena non possit ascendere summam trium librarum. Et Iudex et Curia ipsius comunis teneat et debeat ad petitionem actoris contra inobedientem et contra facientem procedere per accusam et Inquisitionem, et omnem modum post ipsum terminum .x. dierum et ipsum cogere in palatio personaliter et realiter elapso dicto termino ad voluntatem petentis seu creditoris, et de ipso palatio non discedat donec satisfecerit creditori de debito et expensis. Et si non cogetur in dicto palatio tunc ad petitionem ipsius contra predictum debitorem detur tenuta de bonis eiusdem ipsi Creditori pro quantitate petita et expensis, et contra eum procedatur ut supra in alio capitulo continetur contra contumaces. Salvo et reservato quod liceat ipsi reo confitenti vel contra quem producentur aliquod Instrumentum vel prothocollum producere et oponere

cont' ipm pcepm et cont' ipas confexionem seu 9 ipm instmt
ul' prothocollu infra quinq3 dies, a die sci pcepti pdci exceptioes
infrascriptas v3 solution quietation et falsitat et no alias et infra
alios quinq3 dies ipas probar debeat et no ult'. et si oposuerit
alias exceptioes q pdcas no audiat'. Si quis no fuit cofexus
aliqua quantitate ul' re i iudicio q e sss. xl. s. ul' a xl. s. i. ul'
cont' eu produceret' instmenti ul' prothocollu de dca quantitate
xl. s. ul' ab inde infra. pcipiat' p curia eide q no recedat de palatio
donec satisfecerit creditori de quantitate petita et expen'.
Salvis sibi et reservatis pdcis exceptionib9 tm, quas exceptiones ul'
altera iparu possit opone stando semp in palatio et eas probar in
termini pdcus, Additu est huic caplo q si quis forens cofexus
fuit debitu ul' rem aliqua in iudicio ad petitione alicuius de dco
capo ul' aliunde ul' 9 pduceret' aliqd instmenti ul' prothocollum
cuiuscumq3 quantitatis ul' rei, cu ipe reus forensis cogat' reali
et psonalr pro ipo debito ul' re in palatio coïs ad volutate credi-
toris pro ipa quantitate et expen', reservatis tam ipi forensi

omibus suis exceptioibus vz. pdcis sup̄ omissis quas et qualibz ipsarū possit pbar̄ et oponē i dcīs tminis tm̄. Nō discedendo de galatio nisi dar̄t idoneos fideiussoris de iudio sisti et iudicatū soluendo. Additū est huic capło q in caus inter forenses et hoies de dcō castro procedi possit quolibz tempor̄ etiā feriato ad petitionē cuiuscunq3 petentis.

De mo̊ procedendi i civilibus causis. Co iijo

Petenti in iudicio cont̄ aliquē debitū triū sollorū ul abinde ī al iuramento de novo ostando credat̄ et stet̄ sin alia pbationē dūmo̊ una et eadē vice nō possit peter̄ nisi istā quantitatem triū sollorū tantū ul abinde infra et dūmo̊ de una quantitate q sibi deberet̄ nisi per unū iuramentū petri nō possit et nō plus. A tribus uō sollis sup̄ usq3 in x. stet̄ et credat̄ sacmēto petētis cū uno teste qui nō sit familiaris ipius actoris et ei nō attineat in primo, ul in secundo gradu si uō quantitas fuit ut sup̄ tunc actor possit et debeat petitionē seu intentionem suā producer̄ et probar̄ sumarie. Et iudex et notius ipius cōis teneat̄ facer̄ dari rem petitam et pbari sumarie

ad petitionem actoris immediate usque in quantitatem .x. lb. den.
et si quantitas petita fuit a .x. lb. supra tunc detur reo libellus
ab actore si petitum fuit et detur per curiam ipsius Castri terminus ipsi reo
ad opponendum et excipiendum contra ipsum libellum .v. dierum, et ad
respondendum ipsi libello in termino predicto et actore comparente in
termino predicto et contumacia accusante contra eum procedi possit tamquam
contra contumacem ut supra in capitulo de his qui contumaces sunt dictum est.
et si iuramentum fuit delatum reo ab actore de quacumque quan-
titate, vel re petita usque quantitatem .xxx. lb. tantum suscipiat
vel prestet ipsum iuramentum vel referat actori predicto. et si reus ne-
gaverit rem petitam dare non debere ipsi actori cum iuramento de novo prestando
absolvatur a petitione per iudicem dicti Comunis. Adhoc ut sit licitum
actori per duos idoneos testes reprobare per iuramentum de novo pre-
standum usque in quantitate .xxx. lb. den. iuramentum et negationem
factam per dictum reum. que reprobatio fieri debeat infra quintam
diem post negationem factam. Salvo testes predicti essent absen-
tes a contrada, qui testes non admittantur actori in primo, vel

secundo gradu consanguinitatis vel affinitatis qui sumarie re-
cipiant per iudicem ad iuramenta et dicta. Et si negatio, et
iuramentum rei fuit reprobatum vel actoris per ipsos testes solvat com-
illo qui cui reprobatum fuit duplum quantitatis quam negavit
vel indebite iuraverit, et reprobatum fuit in augmento comunis dicti facto.
et si reus confiteretur, vel actor iuravit et iuramento a reo re-
lato quod vera sit petita per eum cogatur ipse reus et contra eum
procedatur ut in capitulo de confexxis et executioni instru-
mentorum continetur. Salvo quod sit licitum reo reprobare actorem
ut supra que reprobationes fieri debeant infra decem quintam diem
et si reus presens cum quem esset libellus predictus respondiderit ipsi
libello vel petitioni et legitimas exceptiones non opposuit vel supra
ipso libello seu petitione per quam fiat litis contestatio et
prestet iuramentum calupnie prout fieri debet de iure recepto
iuramento ab actore quod petita per eum animo calupnie non petit
et iuramento a reo quod credit se iuste defendere et quod petita per
actorem vera non sint et assignet terminus ipsis partibus ad probandum
quicquid voluit et possunt de iuribus ipsorum. xxx. dierum, et

66v

per h(abe)ptoriori. elapso u(er)o d(i)c(t)o termino, Iudex procedat ad (senten)tiam secundu(m) probationes f(a)c(t)as p(er) utraq(ue) parte ul(tim)o co(n)de(m)pnatoria(m) ul' absolutoria(m) et victu(m) victori (con)de(m)pnar(e) debeat in expensis, et (senten)tie ferende per Iudicem p(re)d(ic)tum, et q(uo)d per eu(m) f(a)c(tu)r fuit in p(re)d(ic)tis valeat o(mn)ia si obmisse ul' p(re)termisse ess(en)t sollemnitates, et substantialites Juris.

Additu(m) est huic cap(itu)lo q(uod) o(mn)es prime cause in futuru(m) movende ab aliquo Sellanense, ul' alia p(er)sona In d(i)c(t)o castro Sellani ul' eius terr(itori)o habitante (contra) Sellanensem aliqu(em) ul' alium seu alios Ibide(m) habitantes debeat moveri, cognosci, et expediri cora(m) Vicario et Iudice ordinario d(i)c(t)i castri et p(er) ip(su)m Vicariu(m) in prima Instantia et usq(ue) ad primam (senten)tiam diffinitiva(m) Inclusive, et quicq(ue) aliqua(m) ca(usa)m in prima Instantia movendo, ut s(upr)a Introduceret, moveret, seu Introduci, et moveri curaret in aliq(u)a alia Curia Cuiuscumq(ue) loci q(uo)mocu(m)q(ue) et qualitercu(m)q(ue) q(uo)d in p(re)d(ic)ta ordinaria d(i)c(t)i castri vel al(ite)r in d(i)c(t)a Curia Introducta(m), seu pendente(m) anocari

seu quomodolibet amoveri, et in aliam quacumque Curiam
quam predictam trahi instetérit, fecerit, vel curaverit In poenam
Decem florenorum marchie, Dalis contrafaciens In aliquo
predictorum ipso facto Incidat auferendorum per Curiam predictam
sine aliquo alio processu et de facto et contra tales
contrafacientes per omnem modum procedi possit, Cuius pene
medietas applicetur Comitati dicti castri, et alia executori
Quod Contumax non audiatur nisi refectis expensis

C.° iiij.°

Citatus Coram Curia ipsius castri ad petitionem alicuius ad respondendum de Iure In aliqua Civili causa in termino ipsius Citationis
si non Comparuerit actore Comparente in termino ipsius Citationis
non audiatur nisi primo ipsas expensas legitimas restituat actori.
et si actor non Comparuerit in termino Citationis facte de reo
et ipse Reus comparuerit in ipso termino solvat reo predicto citato
si cum licentia Iudicis recesserit pro suo Interesse vnum bononenum
argenti, Idem actor alias non audiatur actor.

67v
67

Volumus autem quod in qualibet cardone victus victori expensas reficiat recepto iuramento ab actore, et victore de ipsis expensis, et facta primo taxatione per iudicem de ipsis expensis.

Quod iurans de tribus solidis non possit reconveniri c° v°.

Reus contra quem petitum fuit aliquid ad iuramentum in iudicio ab actore de quantitate trium sollorum vel abinde infra non possit ipsum actorem reconvenire ex hic ad .xx. dies per modum et viam iuramenti.

De quoibus inter forenses c° vj°.

De litibus, stretijs, et quibus que essent inter quoscumque forenses, vel inter forensem et aliquem de sellano, vel, cuius districtus, iudex et Nomine ipsius comunis possit teneat et debeat facere ius sumarium usque in quantitatem xl. sollorum denariorum prout ei de iure melius videbit, et placebit.

Testes in Civilibus causis recipiantur infra .x. dies a die cont(estationis) litis. c(apitulum) vij.

Testes in Civilibus causis recipiantur per Curiam comunis Sel-
lami infra .x. dies utiles a die Contestationis litis vel Iura-
menti calumpnie prestiti et si aliter ultra dictum terminum reciperentur
eorum receptio non valeat ipso iure nisi partes vellent de eorum
comuni concordia terminum prorogari aut si steterit per absentiam
officialis Iudicis sive Curie vel propter aliquod iustum impedi-
mentum steterit vel per absentiam Testis. Volumus etiam quod si testes
fuerint absentes vel testis fuerit absens Curia possit ipsum terminum pro-
rogari quousque testis possit commode redire. Dummodo allegans
primo iuret absentiam testis. Et si aliquis testis fuerit cita-
tus duabus vicibus et diversis diebus pro civili questione et non
venerit coram Curia ad perhibendum testimonium puniatur in .xx. s.
den. pro qualibet et quali vice et s. Et Iudex et officialis
similis comunis et castri ad petitionem introducentis possit

procedere p accusam denuntiationem vel Inquisitionem contra ipsos Testes. Et nihilominus Curia Cogat ipsos testes seu Testem ad faciendum ipsum testimonium.

De salario solvendo in civilibus causis c.° viij.°

Salarium in Causis Civilibus solvatur hoc modo: videlicet quod quicunque petierint Coram Curia ipsius Comunis in Iudicio aliquam pecunie quantitatem contra aliquam personam civiliter petendo solvat et solvere teneatur in Cippo Comunis quatuor denarios pro libra pro quantitate petita, et si petierit aliquam rem et non pecunias tunc teneatur ipse petens ipsam rem extimare cum Iuramento de novo questando quod salarium solvi debeat per actorem tempore contestationis litis, vel Iuramenti calumpnie vel tempore facti precepti in causa ubi preceptum fieret tempore primi phationis tenute ante quod tempore dicte contestationis litis Iuramenti calumpnie vel facti precepti vel primi phationis tenute recedat de palatio. Si dictum salarium non fuerit solutum modo quo supra. Sententia precepti litis con=

testatio iuramentum calumpnie pronuntiatio termini, et quicquid inde sequitur non valeat nullo modo. Et dictus Ciprus agiatur in presentia consiliariorum defensoris et Castri communis predicti. Et pecunia in eo inventa detur Camerario et ei mictatur ad introitum Camerarii. Volumus etiam quod frangentes ipsum Ciprum vel denarios ex eo extrahentes puniatur pena L libr. Et Curia communis possit procedere per omnem modum contra delinquentes et ad probationem predictorum sufficiat probatio v. testium vel fama publica.

Quod mulier vidua debeat habere alimenta donec rehabuerit dotes. Capitulo viiii.

Mulier aliqua que remansit vidua debeat habere alimenta de bonis et super bonis illius qui restituere debet dotem, donec ipsa dos eidem mulieri, vel habenti causam ab ea fuit restituta et Iudex et Vicarius ipsius castri teneatur ipsi mulieri vel habenti causam ab ea dotem predictam elapso tempore, a iure communi prefixo facere in bonis et super bonis debentis seu debentium ipsam dotem restituere.

69v

R/ Locetur istud c.m cum sua R.ca immediate post proemium primi librj.

De festivitatibus custodiendis c.o x.o

Festivitates solemnes cupientes ab omnibus custodiri presenti lege firmamus quod nulla persona in ipso castro vel eius districtu faciat aliquod servile opus, nec aliquod laboritium diebus et festivitatibus infrascriptis videlicet diebus dominicalibus omnibus festivitatibus Beate Marie Virginis festiva die nundinis excepta, festivitatibus domini nostri Jesu Christi Resurrectionis et nativitatis eiusdem Ascensionis pentecostes, Corporis Christi, festivitatibus principalibus, et solemnibus xij. Apostolorum ex ordine et mandato ecclesie custodiendis quatuor evangelistarum Beati Johannis baptiste S.te Crucis de Mense Maij, et S.ti Angeli de Mense Septembris, S.ti Salvatoris, S.te Cathorine et omnibus diebus veneris de Mense Martij et die veneris S.ti, ac et S.ti Sebastiani, Sancti Bernardini, et Sancti Severini sub poena et ad penam .v. solidorum denariorum pro quolibet et qualibet vice. Salvo quod unicuique liceat trahere lignamen pro omnium aliarum festivitatum custodiendarum de mandato ecclesie

grossum pro edificiis domorum et deferre et portare uvas et mustum tempore vindemiarum et deferre salmas bladi ad molendinum et reportare farinam quibuscumque diebus sine poena exceptis diebus Dominicalibus et paschalibus. Omnibus tamen diebus tempore messium liceat granum et bladum messum cohadunare et metas facere, ac etiam granum et bladum trituratum ventilare

De feriis imponendis. Capitulum XLI.

Ferias in civilibus causis tempore messium sit a festo sancti petri mensis Junii usque ad festum Beatae Marie de mense Augusti. Et tempore vendemiarum, Judex dicti Comunis una cum defensore et Consiliariis Comunis predicti vel maioris partis ipsorum imponere possit, et quascumque pro ipso sive pro illo tempore sicut ei, vel eis vel maiori parti ipsorum videbitur et placebit. Et durantibus ipsis feriis contra in civilibus causis non Currant.

70v

Quod det advocatus et procurator petenti. C° xij°.

Advocatum vel procuratorem postulanti in aliqua questione civili, vel criminali coram Curia Communis Sellani, tenenti Iudex et Vicarius ipsius Communis, qui super hoc fuit requisitus dare debeat et cogere ipsum advocatum et procuratorem qui petitus et postulatus fuit ad adsumendum ipsam advocationem et procurationem et ad standum sibi patrinium pro competenti pretio salvo quod si dictus advocatus vel procurator iuravit corporaliter tactis scripturis se esse advocatum et procuratorem adverse partis, qui ad ipsam advocationem et procurationem fiendam minime teneatur, pena centum solidorum denariorum, dummodo quod fiat equatio procuratoris, ita quod utraque pars habeat procuratores.

De scripturis reptis in filzis valeant. C° xiij°.

Petitio seu aliqua scriptura repta in filzis que producta apparet manu iudicis seu officialis coram quo producta

fuiss(et) valeat et teneat no(n) obstantib(us) q(uod) ip(s)a petitio seu sc-
riptura no(n) esset posita in quaterno et no(n) e(ss)et publicata ma-
nu ip(s)ius Iudicis et officialis eiusd(em) h(abe)at plena fides, et
ip(s)a petitio seu ip(s)e petitiones et scripture pro publicis
et auctenticis h(abe)ant(ur). et p(re)d(i)c(t)a locu(m) h(abe)ant in p(re)teritis
p(rese)ntibus et futuris.

De q(ue)stionib(us) int(er) coniunctos et conicinos (com)mittendis. C° xiiij°

Si lis questio seu scretiu(m) esset int(er) aliquos Sellanenses vel ei(us)
districtuales coniunctos usq(ue) in tertiu(m) gradu(m) Consanguinitatis
vel affinitatis Inclusive quacu(m)q(ue) occasione modo Iure vel
ca(usa) Iudex et officiales d(i)c(t)i co(mun)is possit et debeat ip(s)os
tales coniunctos discordes co(m)p(el)l(er)e, et constringere realit(er)
et personalit(er) ad petitione(m) cuiuscu(m)q(ue) ipsoru(m) vel alterius
ip(s)oru(m) petentiu(m) infra xxx. dies a die porrecte petitionis
cora(m) officiali fuit petiti et per pene Impositione(m) ut ip(s)as lite(s)

q(uo)d om(n)em seu sev(er)tiu(m) p(ro)dicat(ur) (n aliquos co(n)ictos c(on)sa(n)guineos
co(mun)es de iure et de f(a)c(t)o ita q(uod) h(oc) ip(s)o co(m)misso fiat p(ro)ba
scriptura cu(m) pen(a)e a(p)p(o)sitio(n)e. Et quicquid per ip(s)os arbitros
seu arbitrator(es) fuit laudatu(m) s(ente)n(tia)tu(m) (con)sultu(m) dictu(m),
dict(a)e partes debea(n)t observar(e) et adimpler(e) pena .xxv. lib(rarum)
den(ariorum), si q(u)o ascenderet su(m)ma(m) .xxxv. lib(rarum). si no(n) a(d) .xxxv. lib(rarum)
infra pena .x. lib(rarum). Et si(mi)l(ite)r u(e)l q(ue)stio e(ss)et i(n)t(er) Aliquos Sella-
nenses u(e)l districtuales ei(us)dem habitantes per maior(e)m parte(m)
a(n)ni i(n) castro Sellai u(e)l i(n) aliqua villa ip(s)ius cast(ri) q(uod) sit co(n)vicini
q(uod) ea cau(s)a co(m)mictat(ur) mo(d)o quo sup(ra) In co(n)vicinos ip(s)orum
dicti castri u(e)l villa(e) i(n)fradicen(dum) t(er)mi(n)u(m) .xxx. dieru(m), et si
de ip(s)oru(m) co(n)vicinis no(n) co(n)cordaret, tu(n)c Iudex defe(n)sor
et consiliarij d(ict)a(e) co(mmun)is possint et debea(n)t eligere
duos ho(m)i(n)es de d(i)c(t)o castro u(e)l villa In qua d(ict)i litigantes

habitat, qui ipam causam diffiniat sumarie de iur et de facto, et quod per eos sniatum fuit valeat et teneat pena centum sollorum den. de facto per iudicem auferenda contrafecerint pro quali, et quali vice. Et nihilominus ad penam contentam in compromisso una pars altera teneatur. Et dicti tales arbitri et arbitratores teneantur ipsas litem questionem seu servitium in eos compromissum per eorum sententias diffinire et terminare infra dies xx. dies a die facti compromissi in eos nisi de voluntate partium eisdem arbitris et arbitratoribus terminus prorogaretur sub pena et ad penas centum sollorum den. pro qualibet, et qualibet vice. Et nihilominus ipsi arbitri et arbitratores cogantur ad dictum laudum et sententiam ferendum super ipsa lite discretio, et questione in eos compromissa.

...

72v

De fideiussoribus uel se pro aliquo obligante principaliter indempne conseruandis C.° XV.°

Fideiubens pro aliquo uel se pro aliquo principaliter obligans quacumque occasione modo, iure, uel causa talis pro quo fideiubserit uel se principaliter obligauit uel eius heredes conseruare et conseruari teneantur indemnes et sine damno et ipsum qui dictam fideiussionem fecisset seu pro aliquo se obligasset, a dicta obligatione ~~et~~ fideiussione extrahere teneatur. Iudex et Notarius ipsius comunis qui super hoc fuit requisitus ad petitionem talis fideiussoris uel se pro aliquo obligantis, ~~Iudex et Notarius~~ debeat talem principalem uel illum pro quo se aliquis obligasset realiter, et personaliter cogere et constringere ut, a dicta fideiussione

et obligatioē extrahat et penitus indēnē conservet
sūmarie et de plano sine strepitu et figura iudicij
omnib9 sollēnitatib9 iuris obmissis et ꝑtermissis.
et si ipē fuit electus fideiussit ul' se ꝑ aliquo obliga-
verit nō conservavit indēnē ipm̄ a dc̄a fideiussione
et obligatioē ipm̄ .x. dies posq̄ fuit sibi mandatū
per curiā dc̄i principalis teneat' et debeat,
ipi fideiussori ul' se pro aliquo principaliter
obligauit dare et solvere pro suo damno
et interesse .v. soll. den' pro quolibet
die quo fuerit in mora, a' dc̄is .x. die-
bus inantea, dummodo hec intelligantur quando
fideiussio uel hmōi obligatio facta fuit ad requisitioem
illius pro q° quis se obligavit uel ad iudicis cohertio-
nem.

73 v

De divisionibus fiendis inter Consortes et de bonis indivisis dividendis c.° xvi.°

Volumus dicimus et presenti lege firmamus quod si quis habuerit aliquam Consortiam seu aliquam possessionem domum vel rem aliam cum aliquo coem, vel indivisam. Iudex et officiales cois Sellai, qui super his fuerit requisitus teneatur et debeat ad petitionem cuiuscumque ex predictis partibus cuius interesset percipere, et mandare ipsis partibus, seu Consortibus ut ipsam Consortiam domum, vel rem aliam dividant inter eos infra x. dies, a die facti precepti. et quicumque ex predictis partibus hoc facere recusaverit seu ille, per quem dicta divisio

-stitute solvat bann. c. soll. den. Et si ipe partes nō

fuint in concordia dce ipa divisioni, vel se ad invicem

nō concordarēt tunc iudex, et curia dci cois statuat

partibus terminum v. dierum ad probandum et probatum

hendum de iure ipsorum que iudex videat et examinet

sumarie sine strepitu, et figura iudicij. Et dcus

iudex visis, et examinatis dcis iuribus cogat ipas

partes ad faciendum ipas divisiones secundum acti-

tata, et probata. Et cogat eos in palatio

donec dca divisio fca fuit. Salvo quod si partes

pdce peterent massarios ad faciendum ipas divisiones.

Pro pdcis aut nullum salarium in appo cois solvatur.

174v

Additū est huic cap(itu)lo q(uod) si partes nō fuerint in cōcordia de ip(s)a divisione q(uod) Iudex cōis ad petitionem alicuius ex partibus teneatur cogere ip(s)as partes ad ponendum super ip(s)a divisione fienda duos eorum consanguineos propinquiores si fuerint in concordia sive duos adiacētes seretij.

Q(uod) Tenuta data in bonis alterius nō citato possessore debeat revocari c(apitulum) xvij.

Tenuta aliqua si data fuit vel pronuntiata ad petitionem alicuius p(er) curiam cōis Sellani in bonis alterius et nō in bonis rei contra quē ageret vel nō citato possessore casset(ur) sine aliqua solutione salarij p(ro) curia(m) (p)pius castri seu cōis fca le(?) ... facte p(er) possessorem

uel per illu[m] cuius esset dcā terra. Iudici cois

per instrumtū ul testes fidedignos, quā fidē Iudex pos-

sit recipere sumarie et de plano sine strepitu et

figura iudicij. Et si Reus conf[essus fuerit] quē ageret ēē

accusatus de ocupation[e] et inuasion[e] ipius terre et uo-

luerit ipās terrā ipi actori restituer[e] et relapsare

ante quā executationē et dampnū et interesse eidē actori

emendar[e] et saluar[e], q[uod] ad penā aliquā minimē teneat[ur]

restituendo, et relapsando ipās terrā eidē creditori ut supra.

De Instrumentis executioni mandandis C.o xxviij.

Omnia et singula instrumenta publica, Rogatōes et protho col-

la, Testamenta et Codicilla et laudes, de qbus

75v

apparent quod instrumenta debeat per curiam dicti castri sellani
executioni mandari contra illum seu illos qui ex ipsis
instrumentis vel aliquo eorum fuerint obligati.
et Curia ipsius Comunis ad petitionem creditoris vel eius
heredum viso tali instrumento coram Curia producto praeci-
piat debitori, qui ex ipso instrumento vel instrumentis vel eius
herede de observando contenta in ipso instrumento seu instrumentis
secundum formam statutorum superius scriptorum loquentium de praeceptis
fiendis vigore confessionis seu instrumenti, et ille sit, et
intelligatur debitor, qui promittit aliquid dare,
vel facere, vel heredes, et ille qui ex ipso instrumento
seu prothocollo testamento, seu codicillo seu et laudo

fuit obligatus. et ille sit et intelligatur debitor
qui promisit aliquid dare vel facere eiusque heredes.
et ille qui ex ipso instrumento prothocollo testamento
seu codicillo seu et laudo fuit obligatus. et ille
sit et intelligatur creditor cui aliquid promissum
fuit aliquid dari vel fieri et eius heredes. et ille cuius
interest petitio executionis ipsius instrumenti rogationis
prothocolli testamenti, codicilli, et laudi.

De petitione sapientis in civilibus, et criminalibus causis. c.° xcviiij.°

Si quis petierit sapientem, vel senserit se gravatum ab aliquo
processu, gravamine sententia precepto occasione civilis

creari corã Curia cois Sollanj, detu eidẽ p curias

predictã, et ipã curia teneat et debeat eidẽ

poner' i. quintã diem post petitionem sapientis, expẽsis

perdentis in civilibus causis. In Criminalibus aut

causis expen' petentis, et fcã dcã petitione

sapientis partes pdict', int' quas esset questio civilis

seu ille qui petivit consiliũ in causa criminali

infra dictũ terminũ .v. dierũ det corã ipã Curia

suspectos, et confidatos, et oĩa acta in=

strumenta et allegatiões et salariũ deponãt

in illa quãtitate ut iudici videbit' e placebit,

pro consultore et nuntio illi, cui dicto Iudici
videbitur et placebit. Et si aliqua ex ipsis
partibus obmitteret facere predicta vel aliquid predictorum
Curia procedat ad ulteriora prout ei videbitur
et placebit, in civilibus et criminalibus
causis non obstante petitione sapientis predicta.
Et si per partem, seu partes fuerit observata
predicta, Iudex de utrarum partium voluntate, et si
ipse partes essent in concordia eligat unum fide
lem nuntium qui deferat Iudicia Consultori,
dummodo Consultor esse non possit Aliquis,

bi suspectis datis per partes. si aut ipse partes non
essent in concordia de Nuntio, tunc Iudex eligere
possit nuntium quem voluerit. Et Iudex sigillet ipsa
acta et allegationes in presentia partis et mittat
in quadam pera nomine Sapientum communis non suspectorum
per partes. Et ille cuius nomen fuit extractum sequi
In omnibus et per omnia consilium sequens consilium per talem con-
sultorem seu sapientem datum, et pronunciare teneatur
secundum formam ipsius consilii citatis tamen partibus
vel eis citatis, vel partibus presentibus vel citatis.
In civilibus autem omnibus si peteret sapiens [illegible]

aliqd instrumentu publicu ul gtoma confectionem
no audiat pretens. Sapiens no et consultores
cois, quibus committi possint consilia sit, et
esse possint et debeat quatuor, vz illi, quos
declarabunt, et nominabunt, defensor, con
siliarij, et judex cois preda ul maior
pars ipsorum scribendo in libro reformationu
mam judicis, et officialis cois predicti:
et no plures ul alij nisi partes de alio, seu
alijs concordaret, volumus tam q in cau
sis civilibus et criminalibus tempora

78v

78

nõ currat a die petitionis sapientis donec
asseriat consilium etiam sine aliqua pro-
nunciatione fienda. Et si curia comunis negavit
petenti ponere sapientem vel recusavit, quicquid
per ipsas curias fieret post petitionem predictam
non valeat ipso iure, et petens consultores, seu
sapientem, non quo super debeat salarium deponere
pro consultore et nuntio infra quintam diem
cum iudici placebit modo
quo supra. Et quod declaratum pronuncia-
tum seu sententiatum fuerit secundum sapientis visum
plenam obtineat roboris firmitatem et rei iudicate
vigorem et minus de nullitate dici reclamari
appellari seu aliter recurri valeat quoquomodo.

Ponatur hec r(ubric)a cu(m) suo c(apitul)o in l(ibr)o 2o malleficiorum sub c(apitul)o 18.

De pena negantis p(ate)rnitate(m) filiatione(m) morte(m) alicui(us) v(e)l aliq(ue)m fuisse offic(ialem) vel not(ariu)m C(apitulum) xxv(?)o.

Denegans in Judicio p(ate)rnitate(m) vel filiatione(m) alicui(us) vel aliquem fuisse offi(ci)alem co(mmun)is vel aliquem fuisse vel esse mortuu(m) si mortuus fuit In contrariu(m). et postea post negatione(m) p(re)dic(tam) probaret, vel aliq(ui)d p(re)d(ict)or(um) p(er) publica(m) fama(m), q(uod) puniat(ur) p(ro) qualib(et) vice et p(er)sona in Centu(m) sol(idis) den(ariorum). Et sup(er) predictis Curia possit procedere p(er) Inquisitione(m) accusa(tionem), et per omne(m) modu(m).

Q(uod) no(n) h(abe)ns domu(m) in castro Sellani vel eius districtu possit et debeat Citari in platea C(apitulum) xxj.

Quicu(m)q(ue) de cast(r)o Sellani vel eius districtu vel aliunde no(n) h(abe)ns in d(i)c(t)o castro vel eius districtu aliquam

79 v

domu propria vel conducta in qua per maiorem partem
anni cum familia habitaverit possit et debeat citari
in civilibus et criminalibus causis per baiulum
comunis in platea ipsius castri publice et alta voce
presentibus duobus testibus et talis citatio habeatur
pro personali. Et contra tales ac citatos
procedatur tamquam contra contumaces prout in
capitulis civilibus, et criminalibus
continetur.

Quintus Liber extraordin.

Q non possit aliquid proponi, vel reformari cotra formam capitulor presentis statuti. C. I.

Potestas Judex uel aliquis alius Officialis Cois Cellanj no possit proponere in aliqua Arenga, Congregatione, seu Consilio, nec reformar uel reformari facere aliquid, quod sit contra formam Statuti, uel alicuius capituli presentis Statuti, Et si proponeretur, uel reformaretur non ualeat ullo modo. Proponens uero reformans consultor uel arengans super aliqua proposita contra formam Statutorum, uel capitulorum ipsor, uel alicuius eorum puniatur in uiginti quinque libr. denarioru per Sindicatorem Officialium. Et nihilominus sit ab ipso officio priuatus. Notarius uero scribens contra predicta ab officio sit priuatus, et poena xx lib. puniatur. firmantes Etiam q Potestas, Vicarius Judex, uel Notarius non petant, ipsi, uel aliquis ipsor arbitrium, quod sit prohibitum per formam Capitulor presentium Statutorum, nec ei detur, Et si peterent, uel eis daretur, non ualeat ullo modo.

80v

De Pena nō soluentiū Collectas Cap. ij.

Collectam impositam, et imponendam quicunq; non soluerit infra terminū assignandū, nō audiatur per Officiales ipsius cōis pro se uel alio in ciuilibus causis,° sed contra eū agi possit. Et si talis nō soluens ipsam collectam faceret aliquē pcessum ciuilem cōtra aliquē suo, uel alieno noīe nō ualeat idem processus, et quicquid faceret, uel factum esset donec steterit in mora soluendi collectam, seu collectas.° Statuentes etiam q. si quis collectam nō soluerit pro sūma sui catasti infra terminos ordinandos p impositores collecte, aut officialem cōis ipius, et steterit in mora ipsam collectam soluendi post ultimum bānimentū pro parte officialis pfigendū, in quo dicat, hoc est ultimū bannimentū, et pemptorium de facto in quarta parte plus eius quantitatis quam soluere deberet pro sua collecta per Iudicem, uel Vicariū ipius cōis, [ꝑ]uniatur quarta pars exigat de facto absq; aliquo processu, uel sententiā. Et q. p ipsis collectis soluendis cogi possint, et debeant p Iudicem, et officialem ipius cōis laboratores, Coptumarij, seu tentores bonoꝝ possessionū, seu reꝝ illius, seu illoꝝ qui ipās collectas ipositas

° agendo uel excipiendo seu ad se uel aliū defendendo.

° nullius iuris roboris uel momenti.

[ꝑ] puniatur.

& imponendas nō soluerit ad soluendum ipās collectas, & omne quod soluere deberet in cōi p̄dicto occasione ipsarum collectar. nō solutar. Additū est huic capitulo q. q collctas, uel condenationes suas appareret nō soluisse suo nōie, uel alieno in ciuilibus, uel criminalibus causis comparere audiri, uel admitti nō ualeat quoquo modo, et si comparuerit, uel interuenerit poenā incurrat. xx. soll. & in tantūdem officialis qui eū audiuerit, uel admiserit, ē quod fecerit nō ualeat. Additū est q. Iudex, Notarius, & officialis castri Sellani qui p̄ Tempore fuerint teneat, & debeat uinculo iuramenti, & poena x. lib. den. de suo salario executionē facere oīum, et singular. collectar. impositar. in dicto cōi tempore suo pro necessitatibus, & oportunitatibus dicti cōis tam pro libr, et foculari q. etiam pro capite hominis, et pecuniam ipar. collectar. ad manus Cam.^rij dicti Cōis pro ipō cōi recipienti facere deuenire contra oēs, et singulos ipās collas debentes soluere, et contra forenses debentes ipām collam soluere, secundū posse suū. Et si dictus Iudex, Notarius, & Officialis i p̄dictis,

81v
18

uel aliquo pdictor, negligens fuerit incurrat dictam poenam, q̃rti pluris in qua per sindicũ, qui sindicabit eũ debeat effectualiter cõdẽnari, & ad uidendũ, et declarandũ utrũ dictus Officialis in pdictis negligens fuerit ad faciendũ executionẽ pdictã stet declarationi Defensoris, et Consiliarior dci cõis qui pro tempore fuerint, uel maioris partis ipor. Et quicquid per dictos Defensore, et Consiliarios sup pdictis declaratũ extiterit de executionẽ facta, uel nõ p dictũ Officialem plenam obtineat roboris firmitatem. Addentes et huic caplo q si contingat in dicto cõi imponi aliquę collectę circa finẽ Officij Iudicis, Notarij, et Officialis sdci cõis vz infra spatiũ ultimi mensis officij dicti Officialis, tempore cuius exactio ipsarum collar fieri nõ posset q tunc, et eo casu excuset a sdicta poena. tn Iudex, not. et Officialis eius successor pdicta facere teneat. et si negligens fuerit sup hmoi executionẽ incurrat sdcãm poenam, in qua tempore syndicatus debeat condẽnari. Additũ est insuper huic caplo q quilibet qui esset, pro tempore creditor dci cõis debeat, teneat, ac possit infra terminũ unius anni

a die impositae collectae computandi soluere, siue excomputare de suo credito in huiusmodi collectis in quibus excomputare licet, elapso uero dicto ano tales morosi, et nõ soluentes, siue excomputantes teneant ad solutionem quarti, et executionis pluris nõ obstante quod sint creditores, ita tamen quod ommino poenam huiusmodi incurrant, nisi de huiusmodi solutione, uel excõputatione in tempore facta, euidenter apparebit in extractis, siue libris collectarum dicti cõis ad obuiandũ fraudibus neghigentijs, et preiudicijs dicti cõis Sollanj. ~.

Quod Pater teneat pro suo filio emancipato soluere collectas. Cap. iij.

Pater qui suũ filiũ, seu filios emancipaßet, et dedisset ipsi suo filio, seu filijs in premiũ ipsius emancipationis, uel alio titulo aliquam possessionẽ, seu possessionis, uel bona quae adcatastata essent ipsi emancipanti in castro cõis Sollanj teneatur soluere collectam pro ipsis bonis, seu possessionibus ipsa emancipatione

82v

58

non obstante. sed ipam estimatione infra terminum
assignandu p officialem ipius cois ad poenam xl. s.
den. eidem de facto auferenda p curiam ipius castri.
Et quicuq; uendiderit alicui forensi, uel no subietto
aliqua possessione adcatastata in coi. teneatur pro
eis soluere collectas, et facere alias factiones cois c. iiij.
Quicuq; uendiderit aliquam possessione adcatastata
in catasto cois sellam psone alicui forensi, uel no sub-
ietto iurisditioni cois sellam, et no soluerit collam
seu collectas ipi Coi, et alias factiones no fecerit
ipi Coi, Volumus, et ordinamus q idem uendens col-
lectas p ipa possessione uendita, uel alio titulo ipi
forensi concessa, soluat, et alias factiones faciat no
obstantibus uenditione, uel concessione predicta tali
no subietto, et talis uenditor habeat regressum
contra emptorem, et rem uenditam, et q Cu-
ria cois sellam teneatur ipi tali Vendi-
tori fauere.

Q habens libru, uel aliqua rem cois, et quicuq; occupa-
uerit aliqua bona cois debeat dimittere, et restituere,
et de officio Defensoris, et officialiu circa huiusmoi. C. V.

Quilibet habens libru, instrum, massaritia, uel rem
aliquam cois sellam, uel ad ipsum comune spectan-
tem, uel ptinentem debeat ipsum, et ipsam restituere,
et reassignare ipi Coi, uel Camer. ipius cois p ipo
coi recipienti infra .x. dies post bamimenti fien-
dum p parte Curie in principio sui aduentus,
poena .c. s. et nihil. cogat p Curia ipius castri
ipsum, et ipsam restituere coi pdicto. Et sup pdictis
possit p curiam pcedi p oem modu. Additu est huic
caplo q quicumq; occupatu teneret bona aliqua cois
ubicuq; posita, et spectantia ad dictu coe, uel que quo-
modocuq; in futuru ad dcum coe spectare possent q occu-
pans incidat in poena .xxv. lib. den. applican ipo fco
coi sellam et ipo iure sine aliquo pcessu, uel solemnitate,
et q unicuiq; liceat accusare tales occupantes, et eius
nome teneat secretu, et talis accusator habeat quartam
partem talis poene; Vicarius uero qui fuerit p tempre

83v 88

in dicto Castro teneat de Mense Augusti facere giralem inquisitioné de pdictis, et habeat aliam quartam partem dcte poene; Et q Defensor, et Consiliarij p tempore infra quindecim dies post aptura psentium statutor teneantur, et debeant cu effectu curare q bona dicti cois tam cultuta, q inculta reinueniantur, et ad hunc effectu eligere debeant tres Massarios unu p q.libz Uayta, et unu Geometra, siue Agrimensorem, qui debeant, ac possint, et ualeant mensurare, reinuenire, et requisitionem facere de dictis bonis dicti cois Sellam, et dicta bona accatastare, et qui inuentus fuerit habere, et tenere quomodocumq, et qualitcumq indebite, et iniuste huoi bona cois, de quo stetur Judicio, et discretioni huoi Massarior, et Agrimensoris, soluat et soluere debeat poena lr. den. xxv. Cuius poene dicti Massarij et Agrimensor habeant tertiam partem, et aliam tertiam partem Vicar. p eor laboris pmio, et mercede, et residuu dcte poene sit cois Sellam; habeant tn et habere debeant ulterius pfati Massarij, et Agrimensor ultra pdicta p eor pmio, et mercede quicquid fuerit declaratum, et

Regimini ~~videbit~~ pro tempore videbitur, qui Massarij teneant et ac debeant reinvenire et terminare una cum dicto Agrimensore confinas vecchias, ac fontium, et habeant praefati Massarij auctem, et potestatem percipiendi et mandandi cuilibet de quavis Villa dicti castri sellam uni vel pluribus, qui debeant ire cum eis, et si quis contrafecerit, vel inobediens fuerit, solvat et solvere debeat solidos. x. den. pro quolibet die. Et quod perpetuis futuris temporibus quolibet anno de Mense Septembris Regimen pro tempore et Vicarius teneantur ire visum omnia confinia dicti communis circumcirca sub poena x. lib. den. pro quemlibet Vicarium, Defensorem, et Consiliarium incurrenda in casu contraventionis, qui Vicarius, et regimen habeant arbitrium vocandi, et ducendi unà cum ipsis certos Massarios, et quos voluerint de contrata adiacenti confinibus pro informatione iurium communis, et illis poenam imponendi eorum arbitrio si parere noluerint eorum mandatis et Massarij talis contratae, qui fuerint vocati in uno modo, et loco non possint vocari in alio.

84v

Q detur petenti Ambaxiata suis expensis. C. VI.

Ambasiatam petens in cōi p̄dicto, seu in Consilio mitti ad aliquē locū pro eo detur expensis petentis, z Camer. cōis nihil soluat. Volumus autē q ad petitiōnem alicuius personē nō uadat aliqua ambasiata ad aliquē locum cū l'ris cōis, uel ex parte cōis nisi primo p Consiliarios z Consiliū fuerit declaratū. Additū est huic caplo q dicta ambasiata nō detur cōtra cōe, z si cōtra fieret poen' cuilibz officiali constituēti. x. līr. z in restitutionē cōi in eo, quod fuerit dammificatū.

De pena consulentis, uel arengātis q det' alicui de bonis cōis C. VIJ.

Nullus de Sellano, uel eius districtu audeat in aliqua adunantia, uel congregatiōne dicti cōis arengare, uel consulere q donetur, uel detur alicui p̄sonē, uel personis d[e] dcī cōis, z qui cōtra fecerit soluat pœnā C. X. den. Et si potās p̄mitteret q donet' alicui p̄sonē, uel p̄sonis d[e] dcī cōis, uel Judici, uel Vic.o uel cōx alicui soluat penā x. lir. de suo salario, z nihil' donatio quē fieret, z deliberatio nō ualeat ullo modo.

d[e] de bonis uel iuribus

d[e] de bonis uel iuribus

Q(uod) habens domu(m) seu muru(m) co(mmun)em ~~possit et ei liceat~~ cum aliquo possit et ei liceat murare et aptare. C. VIIJ.

Domu(m) seu muru(m) co(mmun)em p(ro) indiuiso cu(m) aliquo h(ab)enti liceat in ipsa domo, uel muro co(mmun)i murare, plancare et ea(m) et eum aptare; Et ad id, quod factu(m) muratu(m) plancatu(m) siue aptatu(m) esset in ip(s)a domo uel muro co(mmun)i teneat(ur) consors et particeps ip(s)ius domus seu muri; Et si se adinuicem ipsi consortes seu participes no(n) concordare(n)t de eo, quod factu(m) muratu(m) plancatu(m) seu aptatu(m) esset in ip(s)o muro, uel domo co(mmun)i ad petitione(m) petentis p(er) Judicem, Defensore(m) et consiliarios dicti co(mmun)is ponant(ur) duo Massarij, siue mag(ist)ri q(ui) estimare cu(m) iuramento de nouo p(re)stando id, quod p(er) talem consortem in ip(s)a domo seu muro co(mmun)i factum fuerit infra termin(um) p(er) curiam p(re)figendu(m). Et quod dictum et declaratu(m) fuerit p(er) d(i)c(t)os Massarios seu mag(ist)ros ualeat et teneat et executioni mandet(ur) p(er) curia(m) infra .x. dies postq(uam) per eos fuerit declaratu(m). Quicu(m)q(ue) au(tem) ex consortibus non obseruaret quod p(er) ip(s)os Massarios [fuerit] seu mag(ist)ros dictum seu declaratu(m) pen(a) C. s(olidorum) den(ariorum) puniat(ur) p(ro) q(uo)lib(et).

85v

78

et quilibet uice per curiam de facto. Et nihilominus ipse partes observare teneantur quod per eos fuerit dictum, seu etiam declaratum.

Quod Mulier aliqua se obligare non possit, nec aliquam ultimam uoluntatem condere sine presentia propinquorum suorum. C. VIIII.

Nulla mulier possit contrahere, seu distrahere, nec modo aliquo se obligare, nec testamentum, aut aliquam ultimam uoluntatem condere, seu facere sine presentia duorum proximiorum consanguineorum intra tertium gradum inclusiue ex paterna linea si eos habeat existentes in dicto castro Sellani, uel eius districtu, aliter si non haberet libere possit sine alicuius presentia predicta facere. si uero absentes a castro Sellani et districtu predicto tunc similiter uolens predicta, uel aliquod predictorum facere citari faciat predictos absentes pro tali hora, qua comparere posset domi sue solite habitationis dictorum absentium, uel comparere, et presentiam prestare recusantium, qui nemiant ad prestandum presentiam mulieri uolenti aliquid facere de predictis in citatione declarato cuiusmodi

contractum, uel distractum, uel ultimã uoluntatẽ facere uelit, uel obligationẽ facere uelit. Ita tñ q in citatione dicere sufficiat q ueniat ad p̃sentandũ pñtiam tali mulieri, que uult tali hora in tali loco facere testamentũ, uel codicillos, uel donationẽ cã mortis uel uenditionẽ, uel emptionẽ, uel donationẽ inter uiuos, uel p̃missionem aliquã, uel locationẽ, uel conductionem 2c. absq; eo q aliud exprimat, uel aliter, sufficiat, 2 liberẽ possit p̃dicta oĩa facere ipsorum absentia, aut recusatione nõ obstantibus. Additũ est huic caplo q mulier uidua, 2 patrem nõ habens possit liberẽ contrare, distrahere, se 2 sua bona obligare 2 ultimã uoluntatẽ facere sine p̃sentia aliquorũ consanguineorũ, uel affinium 2 eisdem minime citatis, uel requisitis, 2 supradicta forma aliter non seruata, huiusmodi capitulo, 2 alijs contrarijs in aliquo non obstantibus.

E dumodo maior sit xxv. annis

contrahere ut obligari

Q. nulla psona minor. xxv. annis possit ~~fieri facere~~ ~~cōtracti~~ sine pñtia curatoris, uel duor. consanguineor. C. x.

Nulla persona minor. xxv. annis de castro sellani, uel eius districtu possit, uel ualeat se obligare, uel alligatione facere, uel uenditione, uel aliquē cōtractu seu districtum facere de bonis suis sine ~~licentia~~ expressa licentia & psentia curatoris, uel tutoris sui, uel sine psentia duor. consanguineor. ppinquor. ex parte pris. si ei supersi et si secus fieret nō seruata forma pdicta ipa obligatio alienatio, uenditio, cōtractus, seu districtus, et quod p talē minorē factū fuerit nō ualeat ullo modo. Et Notarius qui pdicta scriberet, & testes qui interfuerint pdictis nō seruata forma pdicta in. x. lib. den. condenentur p quolibz, & qualibz uice.

F si heat

sin autem ex linea mina ac iudicis decreto

De seretijs senaitar, uiar, & terminor. decidēdis. C. xi.

Si seretia, seu seretiū eēt inter aliquos de sellano, uel eius districtu occasione senaitar, terminor, uiar. seu Itiner. Iudex, & officialis cōis sellani ad petitionē

unius ex partibus petentis ire teneatur ad locu ubi esset talis discordia seu scretiu, z ibidem recipiat iuramentu ab aliquibus adiacentibus de co'trata, z informatione ab eis recipiat p oem modu p que ei videbit, z habita informatione huiusmodi questione, discordiam, seu scretiu diffiniat, z terminet sumarie sine strepitu, z figura Iudicij, z habeat p suo salario postq iverit ad dcum locu, z ipam discordiam, seu scretiu terminaverit si scretiu fuerit in Villa Casalis, Motis Alue, Corvini, z Aquepmule dece solidos den. p parte. si in alijs locis districtus sellam gradtum soll. p parte, si vero ipm scretiu no terminaverit nullum salariu habeat. Adiacentes vero pdicti a quibus recipiat iur[tum] z informatione no attineant ipsis partibus vel alicui ipa[rum] usq in tertiu gradu nisi eet de partium voluntate. Et si ipe partes vellent ponere sup ipo scretio, seu discordia Massarios de adiacentibus, vel alios ad decidendu pdicta dicta Curia teneatur ipos Massarios cogere ad faciendum predicta.

Q. mulier dotata modo incto nō possit succedere dotāti super-
stite ei masculo ex inctis lineis. Cap. xij.

Si dos data pmissa, aut q̄mōlibz constituta fuerit alicui mu-
lieri de Sellano, uel eius districtu cuiuscumq; etatis, et ei
qui dotē dederit, aut pmiserit, aut constituerit defuncto
intestato masculus supsit ex masculina linea ascendenti,
descendenti, siue transuersali usq; in gradū tertiū inclu-
siue, talis mulier cui dos pdicta, uel quātitas, uel res
dotis noīe data, pmissa, uel quomōlibz constituta fuerit
nō possit ab intestato succedere pdicto dotanti habita do-
te pdicta, uel data re, uel quātitate sibi promissa.

De cereis fiendis in festo s.ᵗᵉ Marie de mēse Martij, Au-
gusti, & sancte Catharine. C. xiij.

Ad honorē & reuerentiā omnipotētis dei, & beate Marie
Virginis matris eius, & beate Catharine deliberamus,
& ordinamus q. Camer. dci cois qui p tempore erit,
& Iudex & Curia ipius cois teneant fieri facere unū
cereū cere albe ponderis viij. lbr. cere in festo ~~be-~~
~~ate Catarine, & dare in dicto festo beate Catarine~~,
s.ᵗᵉ Marie de Augusto, & dare ecc.ᵉ s.ᵗᵉ Marie de Sellano
& unū aliū cereū cere albe ponderis sex lbr. cere in fe-
sto beate Catarine, & dare in dcō festo beate Catharine

et dare in dicto festo ecclie s.te Catharine de Sellano de pecunia, z hauere dicti cois annuatim. Qui cerei debeat accensi deferri ad ipas ecclias, z ibidem offerant cuilibz ecce unu ut dictu est. Addimus huic caplo q Camer. cois q pro tempre fuerit teneat, z debeat de pecunia, z hauere dci cois quolibz anno in festo s.te Marie de mense Martij ad honore, z reuerentiam Virginis Marie fieri facere duos cereos cere poderis octo lb. cere p quolibz, z offerri in ecc.a s.te Marie de Menah unu, z alteru ecce s.te Marie de Sellano, et officiales cois qui erut dco tempore pdicta fieri faciant uinculo iur.ti z poena .C. sollog den. p qlibet.

Q nullu partitu possit mitti de sededo ad leuandu .C.xiiij.
uel econtra et nisi mo et ordine dicto.

Nullu partitu mitti possit p potestate, Judice uel aliu officialem cois Sellani de leuando ad sedendu nisi ad bussulas, z fabas, et si secus fieret no ualeat ullo mo. Et officialis qui contrafecerit puniat in .x. lb. den. de suo salario.

De multa imponenda p[er] p[otes]tatem, vicarium, et officiales
cois castri Sellani. C. xxv.

Multare possint d[omi]ni P[otes]tas, Vic[arius] et officiales dicti cois, et
ip[s]or[um] quilib[et] eis no[n] obtemperantes, siue inobedientes in
suo officio usq[ue] in quantitate[m] unius lib[re] den[ariorum] p[rou]t eis uide-
bitur considerata in p[re]dictis qualitate inobedientie, et
p[er]sone inobedientis, et ip[s]as multas a quib[us] inobedie[n]te,
et quolib[et] uice usq[ue] in quantitate[m] p[re]dictam possint d[e] facto
exigere absq[ue] formatione p[ro]cessus, uel p[ro]mulgatione sen-
tentie alijs capitulis maiores poenas imponentibus semp[er] sal-
uis. ita t[ame]n q[uod] h[uius]modi multe p[ro] unam et re[m], et co[n]tra eam-
dem p[er]sonam no[n] possit excedere su[m]mam unius florem[i],

Q[uod] maiores xiiij. annis, et mulieres possint e[ss]e in Iudicio,
et testificari. C. xvj.

Maiores quatuordecim annis, et minores xxv. annis possint, et
ualeant e[ss]e in Iudicio in criminalib[us] causis absq[ue] auct[orita]te
et p[rese]ntia curatoris, seu p[at]ris, et et si e[ss]et filius familias, et
etiam possit in agendo, et defendendo in Iudicio inte-
resse absq[ue] auct[orita]te p[rese]ntia, seu co[n]sensu curatoris, et patris

Et quicquid p eos fact fuerit ualeat, obtineat, et teneat. Nec petere possint in ipis causis criminalibus benefitiu restitutionis in integru. Insup uolumus q ipi maiores. xiiij. annis, et et mulieres possint, et ualeant testimoniu super ipis causis criminalibus ferre, et testimoniu ipor ualeat, et teneat omni exceptione cessante.

De pena extrahentiu terminos. c. xvij.
uel immittentiu

Termini, uel alicuj aliud quod loco termini haberet quicunque celauerit, occultauerit, extraxerit, seu emiserit in. x. lb. den puniat p quolibz, et qualibz uice. Et tale termini, uel loco termini haberet reducere debeat in pristinu statu put p duos hoies, uel plures fuerit testificati cu eor iur^to. Et ad pbatione pdictor sufficiat fama publica quatuor testiu de contrata, in qua tale malefitiu fuerit comissu. comprobata.

Eadem pena plectatur immittens terminos in suo uel alieno sine licentia uel citatione hendis desuper interesse

De pena recipientis ius cessu ab extranea psona, uel emetis possessione inquano eet in possessione. c. xviij.

Nullus de sellano, uel eius districtu recipiat, seu recipe debeat ab aliqua psona extranea, uel foresi aliquod ius

89v

crediti, seu debiti cōtra aliquē sellamense, uel eius districtualem, seu emere aliquam rem de qua talis forensis debitor, seu creditor nō eēt in possessionē, nec ius sup ea rē emere sub poena, et ad poenam x. lib. p q̄libet, et qualibz uice. Et ipius Juris emptio, uenditio, et quicqd factū esset nullā habeat firmitatē, et nō ualeat ipō iure. Volumus eēt q cuilibz liceat emere a tali foresi si rē, quā uenderet possideret, et ius in ea cuilibz liceat recipere.

In libro maleficior

De pena laborantiū bona exbānitor, et pena recepta mlii eas. C. xviiij.

Possessiones exbānitor coīs sellam nullus laborare p̄sumat absq; expressa licentia Judicis, et consiliarior ipius coīs qui erūt p tempora, uel maioris partis ipor ad poenam xxv. lib. den. et nihilō ad restitutionē fructuū Curie teneat. et dicti fructus estiment, et ipor estimatio compensetur in cor exbānitione. dicti aūt exbānitī intelligant illi, qui exbānitī sūt coīs sellam occasionē maleficior. Addiderūt huic capitulo q nulla psona de dicto

castro Sellani, vel eius districtu audeat, vel presumat
receptare in domo propria, vel conducta aliquem exbannitum
communis Sellani ad poenam infrascriptam videlicet quod si dictus talis ex-
bannitus esset in banno .cc. libris vel abinde supra puniatur
receptans in .xxv. libris denariorum. Et si esset in banno .c. libris et ab
inde infra usque in .L. libris denariorum puniatur receptans in .xv.
libris denariorum. Et si esset in banno .L. libris et abinde infra usque
in .xxv. libris denariorum puniatur receptans ipsum in .x. libris denariorum.
Et si esset in banno a .xxv. libris denariorum infra puniatur re-
ceptans in .c. solidis denariorum pro quolibet, et qualibet vice. Et
receptatio predicta intelligatur quando quis receptaret eum in domo seu cappana
propria, vel conducta, dando sibi exbannito, vel exban-
nitis cibum et potum et associando eum, vel eos cum armis. Et
quilibet possit contra facientes in predictis, vel aliquo pre-
dictorum accusare et denuntiare cum duobus testibus
fide dignis de visu, et habeatur pro plena probatione.

De pena ingomborantis casalenum alicuius, et vias vicinales. c.xx.

Quicumque in castro Sellani ingomboraverit casalenum alicuius,

uel in eo casaleno aliquod ingomboramentum posuerit, seu tenuerit debeat ipsum disgomborare ad petitionem petentis; Et si ipse ingomborans, uel ingomboramentum tenens senserit se grauatum a dicta disgomboratione fienda ad petitionem petentis ponantur per curiam ipsius castri duo Massarij fidedigni, qui non sint participes ipsius casaleni ad uidendum ipsum ingomboramentum. Et si ipsi Massarij dixerint ipsum ingomboramentum fore disgomborandum, tunc talis ingomborans seu ingomboramentum tenens infra xv. dies postquam in mandatis habuerit a Iudice teneatur tale ingomboramentum disgomborare ad poenam c. solidorum den. pro quolibet et uice qualibet, que pena per Iudicem, et officialem dicti communis tollatur, et exigatur contra delinquentes in predictis de facto sine processu, uel ~~sine~~ sententia ferenda. Volumus insuper quod quicumque habuerit, uel tenuerit clausum, uel occupatum aliquod uicinale, seu aliquam uiam uicinalem, ita quod per ipsum uicinale seu uiam uicinalem comode transire non posset teneatur, et debeat illico tale uicinale, seu uiam uicinalem aperire, et ipsum et ipsam semper apertam tenere ad penam predictam.

De pena derivantium aquam de cursu suo. c. xxi.

Nulli liceat aquam derivare in castro Sellani, vel eius distri-
ctu de suo conductu cursu extrahere, et qui contra fecerit
puniatur in .xl. s. pro quolibet et qualibet vice. Et nulli li-
ceat mittere sulcos per suam possessionem in preiudicium alterius,
nec ruinam cominare valeant contra possessionem alterius
ad penam predictam. Volumus autem quod cuilibet liceat mit-
tere sulcos consuetos mittere per spatium quinque annorum per
suam possessionem sine pena.

De pena vindemiantium ante certum tempus. c. xxij.

Nullus vindemiare debeat nisi elapso die tertio Mensis
Octobris quolibet anno. Et cuilibet liceat vindemiare ela-
pso dicto tertio die dicti Mensis, Et si quis contra fe-
cerit puniatur pena c s. den. pro quolibet et qualibet vice.
Et per curiam communis Sellani possit de predictis inquiri, et procedi per
omnem modum. Et in predictis sufficiat probatio octo testium
de publica fama que probatio pro plena et legitima habeatur.
Volumus autem quod habens, seu laboratores habentes, seu la-
borantes vineas in villa Aque pinule ultra aquas versus

91v

castrum Montis s.ti possint, et cuis liceat windemiare ipas uineas qn windemiabunt alij incim habentes uineas ultra ipsam aquam sine pena, et banno. Et simili habentes uineas in uoc. costary iuxta flumen, et ppe Territorium Montis sancti possint windemiare eo tempore, quo windemiare contigerit uineas homini de Monte s.to impune. Additu est huic caplo qd a fonte barchi, et fonte Turgi Vij ultra, uersus dctam uillam uij, Forfi, et alias uillas conuicinas nemini liceat windemiare in dictis locis usque quo no fuerit pterita septima dies dicti Mesis octobris anno quolibet.

De pena laborantiu inter muru, et fossu cois. c. xxiij.

Nulla psona laboret inter muru, et fossu cois sellami: uz. de bonis ipius cois, uel zappare, uel laborare, uel laborari facere: uz. a porta s.ti Angeli usq ad portam s.te Marie et a porta s.te Marie usq ad portam noua, uel aliquod ingomboramentum facere, uel ponere, et qui contrafecerit puniatur p quolibz et qualibet uice in. xx. solidis denarior.

De pena occupātis, uel impedientis Molendina cōis, z de electione Massarior sup eis. Cap. xxiiij.

Occupans molendina cōis sellam, uel aliq eor, uel in eis uel aliquo ipor impedimentū pstans, seu dans pp qd ipā Molendina, uel aliq ipor cōmode macinare non possent, uel pp qd impedimentū reciperēt, uel aliquā lesionē puniat, z cōdēnet in L. lib. den. Molendina autē cōis pdicti coptinari, uel alicui uendi, seu obligari nō possint, nec in eis mitti, seu poni possit aliquis Molēdinarius nisi primo deliberatū fuerit p Arengā iurator de Populo, z si fieret nō ualeat, et sup pdictis curia cōis sellam possit cōtra delinquentes p oēm modū pcedere. Additū est huic caplo q Defensor, z Consiliarij qui erūt p tempore teneant, z debeat uinculo iurti in principio eor officij eligere, z noiare tres bonos z expertos hoiēs, seu Massarios unū p qualibz Vayta, z de quibz supra fit mētio in primo libo pntium Statutor de regimine. cap. xij. qui psint, z auctem habeat sup aptatione dictor molendinor, z eor manutentione

et quicquid p ipos factu, z pmissu fuerit p utilitate
ipor Molendinor Camerarij cois qerut p tempore
teneant ~~solvere, z satisfacere~~ cu debib. z decreto
consilij de pecunijs ipius cois, ac expensas p eosdem
Massarios p pea factas, solvere, z satisfacere; quor
massarior officiu duret, z durare debeat p annu,
et successive p regime p tempre quolibz anno fiat
nova electio; z habeant tales Massarij p eor salario
lbr. tres den. p quolibet ipor in fine eor officij de pe-
cunijs cois.

~~In libro maleficior~~ Q Iudex teneat facere copia pcessui, z deferre de-
fensori. C. xxv.

Iudex, notarius, z officialis cois sellani qui p tempore fuerit in
castro sellani teneat, z debeat vinculo iuramenti, z poena v.
lbr. den. de suo salario facere copia oium pcessui criminaliu
qui fieret p curia cois sellani contra quoscumq cu nominibus
denutiator, z denutiati z cu noie inquisiti, cu substantia
delicti, z cu die initiati pcessus quato brevius poterit in
quoda quaterno p eu fiendo in principio sui officij, z infra

tres dies a die imitati processus, qui quaternus teneri, atque cõservari debeat per defensorem dicti cois, et eidem dari per dictum Iudicem ad penam supradictam.

Q nullus possit ad confinia mitti nisi in ctis de cais, et de pena confinator non eũtium ad confinia. C. XXVI.

Ponatur hoc c.m cum precedenti in libro malefitiorum.

Nullus de castro Sellam, uel eius districtu possit terrafinari uel ad confinia mitti pro uerbis extra territoriũ ipsius castri nisi pro maleficio unde imponeret pena per statuti dicti cois a XXV. lb. supra, pro quo maleficio possit confinari per XV. miliaria longe, et per tres dies tm, Et pro alijs maleficijs unde imponeret pena a XXX. lb. supra possit terrafinari per V. dies infra dicta miliaria. Et pro homicidio, furto, Robaria, et his similibus per X. dies, et per XX. miliaria longe, Volumus insuper q Iudex defensor, et Consiliarij, uel maior pars ipsorum possint, et eis liceat mittere ad cõfinia pro bono, pacifico, et tranquillo statu cois Sellam illos, quos uoluerint, et in loco quo uoluerint, et tempore. Additum est huic caplo q quotiescumque pro statu pacifico dicti castri fuerit aliquem de dicto castro, uel districtu

iniunctum, et mandatum per parte officialium predictorum, vel maioris partis ipsorum quod aliquis ad confinia iret tam ex causis dictis, quam alijs quibuscumque, et talis cui mandatum extiterit ire contempserit, et recusaverit mandato predicto obtemperare quod incurrat poenam .L. libr. den. sine diminutione.

Quod suspectus de non offendendo debeat dare fideiussores. c. XXVIJ.

Si quis haberet aliquem in suspectum ne ipsum offendat in persona vel rebus Iudex, et Vicarius ipsius communis, et eorum quilibet qui super hoc fuerit requisitus teneatur, et debeat, cogere, et constringere talem suspectum ad petitionem petentis ad dandum duos bonos fideiussores de non offendendo eum in persona, vel rebus. et cum adiectione penae centum flor. marchie camere communis Sellani applicandorum, et pro quarta parte executori. Et si talis suspectus dictos fideiussores dare recusaverit puniatur poena .XXV. libr. den. pro quolibet die quo fuerit in mora post preceptum eidem factum per curiam ipsius castri et hoc intelligatur de hominibus ipsius castri, et districtus. Additum est huic capitulo quod Vicarius, sive Iudex sive potes

Prestita tamen cautione simili ante omnia ab ipso petente nisi aliter Iudici ex aliqua evidenti ratione iustificatum visum fuerit observandum.

pro tempore possit quotiescumque sibi videbitur ex-
pedire constringere, et cogere ex suo officio sus-
pectos de se offendendo adinvicem ad idonee cave-
dum sub dicta poena ut supra incurrenda, et appli-
canda, et qui dare fideiussores idoneos recusaverit
post factum sibi preceptum similiter poena xxv. librarum
quolibet die quo fuerit in mora post preceptum sibi fa-
ctum per curiam ipsius castri ut supra, puniatur, et ut
supra et applicanda, et de facto exigenda.

De pena sedentis prope curiam quando extrahuntur
officiales. Cap. xxviij.

Nullus stet, seu sedeat prope curiam ipsius castri ad me-
diam perticam quando eligerentur officiales ipsius communis
vel quando extrahuntur brevicelli ipsorum officialium
poena v. solidorum pro quolibet, et qualibet vice contra faci-
enti de facto auferenda. Et curia ipsius ca-
stri teneatur predicta facere banchiri.

94v

Julio 3°

De pena nō trahentiū ad Rumorē in confinibus ubi eēt Rumor. C. XXVIIII.

Ubicūq3 in confinibus castri sellani orireť, sive esset aliqs rumor quilibz de ipō castro, z eius districtu teneatur z debeat ad ipm̄ Rumorē, vel ad locū ipius Rumoris, vel ad aliū locū ubi necesse fuerit adtragere, et qui cōtrafecerit puniať pena C. ß. den. p quolibz, z qualibz vice. Et hoc intelligať dum Campana cōis pulsaretur ad arma mandato Judicis, z officialis cōis pdicti.

De pena lavantiū panos, aucupantiū, vel facientium turpitudinē ppe fontes, stagna, vel soglia p qnq. ~~pertica~~ pedes pertice. Cap. XXX.

Pannos, seu carnes in aliqua fonte castri sellani, vel eius districtus nulla psona lavare debeat nec in ipsa fonte, vel ppe ipsam fontē, ad quinque pedes pertice aliquam turpitudinē, seu ingomboramentum, seu impedimentū faciat, et qui cōtrafecerit puniatur pro quolibz in floreno uno marchie, et quilibz possit contra faciētes

demittiare, et accusare, et credatur suo sacramento. Et eadem pena puniatur qui turpitudinem, vel impedimentum fecerit prope aquam, seu in aqua aqueductui que est, et fuit prope possessionem que olim fuit Cinni Petrani, que poena exigatur de facto. Vicarii autem communis teneantur vinculo iuramenti terminare omnes cortinas fontium predictorum. Additum est huic capitulo quod nulla persona cuiuscumque gradus tam selvanensis quam forensis audeat, vel presumat post aperturam presentium statutorum aliquo modo audacia temerari, animibus, lavare pannos, vel alias res, vel aliquod incomodum, deguastationem, immunditiam, seu turpitudinem facere in in dictis stagnis, seu foghis aquarum dicti Comitatus videlicet Ville Montisalue, Puzoli, Collis mursie, Planiturris, Meletangie, cignani, Cappelli, serpollette, Forsi, et Martini sub poena unius floreni Marchie pro quolibet contrafaciente, lavante, deguastante, et deturpante ut supra, et pro qualibet vice applicandam prout alie pene damnorum datorum et extraordinariorum sine diminutione.

Q. oes hoies faciant obseqa cois exceptis maioribus. LXX. et minoribus. XIIIJ. annis. C. XXXI.

Omnes hoies Castri Sellanj, et eius districtus teneant, et debeant facere oia obsequia psonalia, et realia ipius cois ubi, et quotiens deliberatu fuerit in consilio, seu preceptu esset pro parte curie ipius cois. Contrafaciés uero puniatur pena imponenda in consilio pdicto. In alijs autem casibus soluat pena .II. s. auferendor de facto p qlibz, z qualibet uice nisi iustam habuerit cam, et nihil s. ad ipa obsequia facienda teneat. Exceptis aute d predictis maioribus septuaginta annis z et minoribus quatuordecim annis, quos ad ipa obsequia psonalia uolumus nó grauari. Additu est hinc caplo qp qs sit maioris etatis, siue minoris p iudicem, z officiale dicti cois de consensu defensoris, z Consiliarior habitis pbationib legmis declaret, als quilibz ad dicta obsequia teneat nó obstante aliqua pbatione, uel pmissione que fté appareret, exceptis a dictis oneribus his, qui impediti essent ita qp laborisia

possessionem facere comode nõ valeret. Additum fuit huic capitulo pro bono publico, quiete, et pace dicti castri, et hominum predictorum, quod quicumque de dicto castro Sellani et eius districtu nõ subiret onera realia, et personalia in dicto castro cum effectu ad que tenerentur ceteri Sellanenses tractetur, habeatur, et reputetur in omnibus, et per omnia ut forensis, ac perinde ac si Sellanensis nõ esset presentis statuti, et legis auctoritate.

De pena secedentium de taberna contra uoluntatem tabernarij. C.XXXII.

Nullus secedat de taberna contra uoluntate tabernarij, seu uini uendentis nisi primo eidem soluerit de eo, quod comederit, uel biberit uel nisi primo cum eo concordauerit sub pena V. solidorum denariorum de facto auferenda, et de predictis credatur sacramento accusatoris.

De pena uendentium uini ad minutum nisi hac forma, et quod in domo monitionis stare debeant mensure. C.XXXIII.

Nulla persona de castro Sellani, uel eius districtu uendat uini ad minutum nisi cum mensuris iustis, et sigillatis

ad mensuram Spoletanam, et sigillatis sigillo cois Sellani, et
sigillo plumbi, et debeat habere foghettam, medium, et pitit-
tum, et cum ipsis mensuris vendere et mensurare, et non cum
aliis, et qui contrafecerit puniatur pro quolibet et qualibet
vice in xx s. den., et ipse vinum vendens teneatur ipsas
mensuras, et quamlibet ipsorum implere pena xl s. den. pro
quolibet et qualibet vice, et de predictis quilibet possit esse
accusator cum uno teste fidedigno de visu, et habeatur
pro plena et legitima probatione. Et nullus ipsum vinum vendens
tempore ipsius venditionis faciat alicui de Sellano, vel
eius districtu aliquam credentiam a x s. supra sub
poena xx s. pro quolibet et qualibet vice, et talis cui
dicta credentia facta fuerit a dictis x s. supra
eidem non teneatur dare, et Iudex et officialis ipsius
cois a dictis x s. supra ius alicui contra facienti
non reddat. Et vendat ipsum vinum secundum ordinem et deli-
berationem per defensorem et consiliarios cois predicti qui
pro tempore erunt toto tempore presentis statuti, nec aliter
vendi possit, nec licentia concedi per aliquem officialem

dicti cois, z qui contrafecerit in predictis puniatur pro
quolibet, z qualibet vice in .C. solid. den. Et quilibet
de predictis possit ee accusator cu uno teste fidedigno, z
habeatur pro plena, z legitima probatione, Et de predictis oibus
z singulis contra vinu vendentes, z delinquentes in predictis
uel aliquo predictorum Iudex, notar. z officialis cois
sellani possit procedere per inquisitione, denuntiatione, z
accusationem, z per eumdem modum. Et pro talis vini ven-
dens teneatur unicuique volenti vendere pena pro
quolibet contrafaciente, z qualibet vice .xx. s. den.
de facto per Iudicem auferenda. Et super predictis tene-
atur iudex, z officialis inquirere, z investigare di-
ligenter quibuslibet .xv. diebus pena .xl. solid.,
z reos culpabiles de facto punire habita fide
ab uno teste fidedigno, que pro plena z legitima ha-
beatur, uel per inventione ipsius officialis. Additu est
huic capto quod Regimen pro tempore teneatur infra .xx.
dies post aperturam primum statutorum curare cu effe-
ctu sub poena .x. lib. den. quod in domo munitionis

existent mensura vini, et mensura olei, v3 foghietta sellanensis, que spoleti dicit il mezo, una ad vinum mensurandū apta, et alterā ad oleum ex ere, vel Rāmine, et alligate cū cathenis ferreis, ita q amoveri nō possint, et quicumq amoverit dicā pena .x. lib. den. puniat, et cu dictis Mensuris cois adiustentur alie particulariū psonar.

De pena vendentiū vini nisi hac forma. C. XXXIIIJ.

Adhoc ut habens vinū in castro sellani, et eius districtu vēdatur ut venditur vinū forense. Statuerut et ordinaverut q omnib et singlis sit licitū vendere vinū in domo cuiuscumq, ac et vinū forense eo mō, et forma qua vinū venditur Sellanense, et qui cōtrafecerit incurrat poenā .xl. sol. den. p quolibz, et qualibz vice, et mensura, que poena cōtrafacienti de fcō debeat auferri. nisi fuerit aliter pvisū, vel ordinatū p regimen dicti castri pro tempore.

li plus debito ex — De pena petentis debitū iam solutū. Cap. XXXV.

Petēs debitū iam solutū corā curia ipius castri si in ipa

petitione perstiterit usq; ad co(n)testatione(m) litis, seu q(ui)s
p(re)ceptu(m) fieri fecerit de soluendo su(b)iaceat pena .c. solid(orum)
den(ariorum) p(ro) quolib(et), (et) qualib(et) uice. Et sufficiat in p(re)dictis
quietatio qualitatis, seu rei petite, uel p(ro)batio testiu(m)
que quietatio habeat p(ro)batione(m) plena(m), (et) legi(ti)ma(m) p(ro)batione(m) nisi
co(n)tra ip(s)am quietatione(m) argueretur de falso, (et) curia
teneatur scita ueritate mittu(m) mit(t)on(?) refici facere
expensas factas occasione p(re)dicta. Et contra p(re)=
dictos curia possit p(ro)cedere p(ro)ut melius in ea li-
que delinquentes. Idem seruetur contra petentem plus
debito exceptis h(e)r(e)dibus cessionarijs et subcessoribus alijs et ui(c)ta(m) hentibus ignorantie cam.

De modo uendendi carnes recetes, (et) pane(m), (et) de pena
co(n)tra facientiu(m). Cap. XXXVI.

Pane(m) carnes recetes uendant, (et) uendi debeat in castro
sellani ad illu(m) modu(m), (et) ordine(m), (et) p(ro) illo p(re)tio quo uen-
du(n)t in castro cerreti, (et) si quis co(n)tra fecerit puni-
atur in .x. s(olidis). pro quolib(et), (et) qualib(et) uice. Et Iudex,
et Defensor, (et) Consiliarij dicti co(mun)is mittere teneantur
cerretu(m) quolib(et) mense ad exquirendu(m) ueritate(m) de
p(re)dictis, et sup(er) p(re)dictis modis, atq(ue) ordinib(us), (et) pretio

uendēdo possint, et debeāt p̄dicti officiales facere ordinem,
et assettū, necnō et sup uino uendēdo, et penā in ipō ordine
imponere, et ipē ordo postmodū seruet donec mutatus
fuerit ordo, seu assettus de pane et carnibus tantum in
castro Cerreti. Et possint Defensor, et Consiliarij p̄dicti locare
macellū p uno anno nō remouēdo sagiū cerreti. Vēdētes
aūt carnes recētes in castro sellani teneant, et debeant
habere, et tenere bilancias, et pondera iusta, et libram,
et mediā librā, et duas libras, et tres libras quatuor libr,
et quinq; libr singulū, et p se quālibz ipoꝝ ponderꝝ sigil-
lataꝝ et adiustataꝝ sigillo cōis sellani: et cū ipis ponde-
rare emētib; ac et cū statereijs iustis; et q carnes re-
centes de porcis et castratis possint uendi in castro sel-
lani, et districtu p eo p̄tio quo uendunt in Cerreto, siquis
aūt cōtrafecerit puniat pœna. xx. s. den. p quolibz, et
qualibz uice, et nullus aliquas carnes recentes sine li-
centia Iudicis, et officialis dcī cōis uendat ad dcām penā
que pena auferatur de facto sine prolatione sētentię.
Et curia teneatur de p̄dictis sepe sepius inquirere.

De pena Arengantis, uel consulentis quod aliquod capitulum presentis
Statuti suspendatur, uel tollatur, et de modo tenendo in reformatijs
et earum confirmatione. cap. xxxxvij.

Nullum capitulum ex capitulis in presenti uolumine Statuti scriptis, seu
positis tolli, cassari, seu suspendi ualeat. et quicumque di=
xerit, consulerit, arengauerit, seu proposuerit quod aliquod
capitulorum predictorum tollatur, cassetur, seu suspendatur, in
xxv. libr. den. uice qualibet condemnetur, et quod fieri
non ualeat nisi per prouisores communis spoleti. Additum est huic
capitulo quod Defensor, consiliarij, et officiales dicti Castri
sellani, nec aliquis ipsorum possint, nec debeant aliquod
partitum alicuius spatij proponere, mittere, nec committere
quod mittatur cum aliquo partito dicti communis poena pro quolibet
dictorum officialium contrafacientium in predictis. C. libr. den.
et nihilominus quod factum fuerit non ualeat, nec teneat ipso
iure. Additum est et huic capitulo quod si contingeret per-
petuis futuris temporibus aliquod consilium reddi, uel aliquid
reformari in Arenga generali dicti castri, uel alibi,
et quod non contrariaretur alicui capitulo presentium Statutorum, quod non
confirmetur, et confirmari non fiat, a communi Mag.ce Ciuitatis
spoleti seu prioribus siue et superiore, et minus obseruetur,

nisi tale consultu, seu reformantia fuerit ante cofirmationē
uisa, z approbata p tres defensores z eoz socios consiliarios
gradatim z seriatim succedentes, z extractos, nec electos
ad regimen dicti castri post factu tale consultu, seu re-
formatiam, Et si alr fiat no ualeat, nec teneat ullo
mo.

De pena facientis impedimentu Aree alicuius. C.xxxviij.

Aream alicuius nullus impediat, uel aliq impedimetu fa-
ciat ipsi Aree seu in ipa area, seu ppe ipam Aream
p quod impediatr triturare, seu uentilare, seu aliqua
oportuna in eo facere, Contrafaciens uero in .xxv. libr.
den. uice qualibz puniatur.

Et quilibz habens domu iuxta muru cois teneatr ipm
muru cooperire. Cap. cxxxix.

Quicumqz habet domu aliqua in muris, seu iuxta muros
cois teneatr z debeat ipm muru, seu muros cois iuxta
suis domos existentes, cooperire suis expensis de cup-
pis, scandulis, seu de lastris ita q in ipo muro comuni
aqua nō pluat ut ipe murus cadere, uel deuastare
nō possit. Et si quis contrafecerit puniatr pena .x. libr. den.
pro quolibz z qualibz uice. Et si ipe murus caderet,

uel deuastaret in totū, uel in parte debeat aptare, et ru
reco operire suis expensis. Additū est q̄ istud capitm
de cohoptura loquens sit in arbitrio Defensoris, et Consili-
ariorum, ita q̄ habentes domos iuxta dictos muros castri
teneantur cohoprire ad mandatū p̄dictorum Defensoris, et
Consiliariorum alās nō teneant' ad penā.

Quicūq; habuerit ortos cōis, uel alia bona cōis soluat
coptimū. Cap. xl.

Quicūq; habuerit, uel laborauerit aliquē hortum,
seu possessionem cōis sellani teneat', et debeat anu-
atim in festo s.te Marie de Augusto soluere Ca-
merario cōis p̄ ipō cōi recipienti septē solidos pro
quolibȝ stario p̄ coptimo dictorum hortorum, seu pos-
sess. Et qui contrafecerit in nō soluendo infra
dictum terminū soluat, et soluere teneat' duplum
eius quantitatis quā soluere deberet. Et Iudex, et
officialis ipius cōis. xv. diebus ante dictum
festū teneat' facere banchiri.

De executionibus exbannitorum et collectarum
ueterū Iudex habeat unū solidū p̄ libra den. et de
tenutis capiendis, et pena turbantis eas. C. xli.

100v

Ad hoc ut maleficia nõ remaneant impunita, et oẽs
soluere debentes collectam, siue collectas pro
eorum estimatione soluant. Statuimus, et ordi-
namus quod Iudex, et officialis cõis Sellani
teneatur, et facere debeat diligenter, et sollicite
executionem oium, et singulorum condẽnationum
datarum contra quoscũque a quinque annis citra,
et oium, et singularum collectarum impositarum, et
dictus Iudex, et officialis qui ipam executionem
fecerit habeat, et habere debeat ab illo, seu illis
contra quos fecerit dictam ipam executionẽ unum
solidum den. pro qualibet lib. den. quã soluere fe-
cerit Camº cõis Sellani pro ipo cõi recipienti de
omnibus quantitatibus ipor condẽnator, et col-
lectarum pro sua executionẽ. Et pro predictis exe-
cutionibus faciendis maxime pro collectis
possit, et ei liceat constringere laboratores rea-
liter et personaliter illarum possessionũ, quarum col-
lecte non sunt solute ad soluendum ipas col-
lectas, et ipis laboratoribus sit licitum

retinere fructus illarum possessionum donec eis
fuerit integre satisfactum sine pena et damno.
Additum est huic capitulo quod Defensor qui pro
tempore erit possit et debeat capere tenutam
et actualem possessionem terrarum et bonorum
existentium in territorio castri Sellani nomine
et vice communitatis, spectantium ad personas
quaslibet non habitantes in dicto castro
sive eius districtu debitrices quarum-
cumque collectarum communis dicti castri pro huiusmodi
collectis per eas debitis dictas terras et bona
nomine et vice communitatis et pro ea possideantur, et
fructus communitati, sive eius Camerario pro
rata dominica consignentur et restituantur,
donec tales debitores solverint collectas in-
tegraliter. Et quicumque turbaverit dictam te-
nutam quomodolibet, vel dictam communitatem in tali

eius possessione, et tenuta puniatur poena decem
florenorum marchie de facto et sine alio processu
per curiam dicti Castri.

Quod Fiat per Officialem unus liber in quo scri-
bantur possessiones vendite. C. XLII.

Volumus, et mandamus quod per officialem communis
Sellani fiat unus liber carte membrane
in quo scribantur possessiones vendite illi qui
emerit cum lateribus, et precio prout co-
tinetur in catasto qualibet Wayta per se.
Et fiat mentio quod diminuatur de catasto
venditoris. Et officialis habeat pro suo la-
bore duos solidos denariorum pro qualibet pe-
tia terre, et a qualibet parte.

Quod omnes foculares teneantur soluere salarium
Potestatis, et communis Spoleti. C. XLIII.

Omnes habitantes in castro Sellani, et eius districtu

qui faciant focum, uel ignem deliberamus
q tenea(n)tur, et debeant pro foculari fu-
mante salarii potestatis, et co(mun)is spoleti
soluere, et etiam collectam pro possessio-
nibus, & bonis, que habent in districtu
soluendam infra terminum per officialem p(re)-
figendum ad penam quatripluris auferé-
dam de facto.

Q(uod) aptet(ur) fo(n)s barchi p(er) achiaceles. C. XLIIII.

Statuimus, et ordinamus q(uod) Fons Barchi
et conductus ipsius expensis achiacetium
ipsi fonti aptetur, et q(uod) nullus audeat, uel
p(re)sumat q(uod) Aque cursum q(ui) per ipsum con-
ductum no(n) currat impedire. Et si aliqui
arbores essent p(ro)p(e) ipsum conductum que
impedirent ipsum aque cursu(m) q(uod) sit licitu(m)
achiacetibus dicti Fontis aucte Iudicis

ipsas arbores detruncare, et extirpare facta
primo estimatione dictarum arborum, et solutio-
one ualoris dictarum arborum. Qui estimatores
debeant poni per Iudicem de hominibus
contrade. Additum est huic capitulo quod si
occasione radicinarum alicuius arboris aque-
ductus alicuius fontis impediretur, uel
uastaretur quod dominus talis arboris teneatur
suis expensis aqueductum huiusmodi fa-
cere reparari, ita quod aqua libere per ipsum
labi possit, et remouere impedimentum, et
hec executioni mandare ad mandatum Iu-
dicis dicti comunis, et infra terminum quinque
dierum pena contrafacienti pro quolibet pre-
cepto .x. solidorum denariorum de facto auferenda.

Nullus Forensis possit emere aliquam Domum iuxta Plateam, uel muru Publicu, nec aliqua possessione in dco castro Sellani et eius districtu nec foresi possint locari terras, uedi ligna nisi cu licentia Regiminis. Cap. xlv.

Nullus Forensis possit, aut ualeat in dco castro Sellani emere aliquam domu, siue edificiu aliqd proximam siue proximu muris publicis dicti castri, aut platee eius p. x. pedes pertice, ad mensuram cois Sellani predicti nec aliqua possessione, siue rem immobilem in dicti castri districtu sub pena centum Flor. pro quolibet uendente, et emente, et uice qualibet. et psentis legis auctoritate Emptio, a

dicto Forense facta rerum p(re)dictarum
nulla sit ipso iure. Additum est huic
capitulo q(uod) nullus de dicto castro
uel eius districtu possit, seu ualeat ue-
dere, alienare, seu donare Forensib(us)
aliquod genus lignorum, et minus lo-
care, seu ad laboritiu(m) concedere per
se, seu alii, aut ad leuandum, et ad
pasculandu(m) aliquod tenimentum terre
siue siluam in territorio dicti Castri
hominibus, et personis no(n) subiectis
iurisdictioni co(m)munis Spoleti ~~ad la-~~
~~boritium, Coptumue~~ quouis quesito colore,
et ingenio sine expressa licentia De-
fensoris, et consiliarior(um) de qua appareat
publica scriptura, sub pena quinquaginta

lib. den. p venditore, donatore, emptore, locatorem, et conductorem, siue contrahentes hinc inde incurrenda pro quemlibz ipsoru contrafacientiu et de facto exequenda, et pro quarta parte executori applicanda.

Q nulla psona possit capere uel occidere columbas, et de pretio pippionu. C. xlvi.

Capere, uel occidere columbas nemo possit, nec audeat de dicto castro nec forensis in tenito dicti castri, nec in dicto castro sellam sub pena unius lib. den. p quelibz contrafacientem et qualibz uice et p qualibz columba incurrenda de facto et sine pcessu exigenda; Nemo igitur habens et uendens pippiones in dicto castro et eius tenito possit uendere eos ultra pretium sex solidor p singulo pari sub poena amissionis pippioru et unius lib. den. tam p venditore q3 et p emptore incurrenda ipso

104v

facto, pro quolibet contrafaciente, et credatur
dicto unius testis, et quilibet possit esse accu-
sator.

De Gabellis, et exemptibus ab eis, et de pena
illas fraudantium. Cap. xlviij.

Item quod dicti Domini Statutarij statuerunt, et ordi-
naverunt quod nullus forensis in futurum teneatur
solvere gabellam, sive pedagium de aliqua
re, sive Mercantia cuiuscumque generis, et
speciei qua emerit ab aliquo, sive aliqua de
Sellano excepto quam de grano. Et quod non tene-
atur de Telis pannorum, quae fierent in dicto castro,
et eius districtu, nec de Pannis ualcatis ad ual-
cherias hominum de Sellano, nec de pannis cimatis
seu tonsis in dicto castro nec de quocumque labore-
rio generali, uel re facta in dicto castro Sel-
lani, uel eius territorio et empta a Sellanensibus de
quibus omnibus nullum a dictis forensibus exigatur

pedagium, sive gabella. Item quia homines de Sellano transeuntes per territorium castri Lithini de rebus, quas portant non solvunt ibi gabellam statuerunt quod homines de dicto castro Lithini de rebus, quas emerint, seu fieri fecerint in dicto castro Sellani, et eius territorio non teneantur solvere gabellam, excepto quod de grano de quo solvere teneantur, et similiter liberi sint a dicta Gabella de rebus, quas alibi emerint, et portaverint per territorium dicti castri; Omnes vero transeuntes, et portantes aliquid, de quo gabella veniret solvenda, per dictum castrum Sellani et eius territorium cum bestijs, vel sine, vel aliqua animalia ducentes de quibus gabella, seu pedagium veniret solvendum, et non assignaret in locis solitis, et deputatis Gabellario, et pedagium exigenti et Gabellam huiusmodi fraudaret incurrat poenam unius floreni pro qualibet decina florenorum

105v

ualoris rei fraudate, z animalis res, z salmã portãtis
que res, salma, z animal extimari debeat p duos
hoies de dicto castro p vicariũ eligendos, cuius
pene quarta pars sit executoris, z residuũ sit
coitatis z Gabellarij, et de pdictis de facto
executio fieri debeat, z ad curiã incõtinenti
deferri z adduci, z vicario p tempore assignari.

Q nemo emat granũ in castro sellani cã reuendendi,
z portet grassiã extra territoriũ dci castri. CXLVIIJ.

Item statuerũt ad obuiandũ malitijs aliquorũ q semp
affectant in populo annone caritatẽ q nulla psona
de castro sellani, uel aliunde cuiuscumq conditionis
existat quouis mõ audeat, uel psumat, nec sibi li-
ceat emere aliquam quantitatem granj in castro
sellani uel eius territorio, z districtu ab aliquo
causa reuendendi, nisi p suo tantũ uictu eui-
denti, z ipsius familie gubernande sub poena quinq
lib. den. p quolibz, et uice qualibz exigenda de
facto a contrafaciente, hoc tñ nõ uendicet sibi locũ

contra ementes granu quod esset extra territoriu castri sellani
q̄uis pactum de eo factum esset in castro sellani, uel eius di=
strictu, et q̄, nullam grassiam forensibus licitu sit uendere
causa extrahendi ex castro, ꝛ dis trictu sellani, et minus ex=
trahere licitu sit forensibus, nec sellanensibus ex dicto castro,
siue eius districtu, nec extrahi facere sub poena .xxx. lib.
den. p quolibꝫ cōtrafaciente ꝛ qualibꝫ uice, ꝛ forenses inuenti
portare aliquam Grassiam, ꝛ extrahere extra dicti castri
territoriu amittant, ꝛ amisisse eam intelligantur, et cui=
libet licitum sit huiusmodi extrahentibus talem grassiā
auferre et eripere, ꝛ portare ad curiam dicti castri
impune, Et contrafacientes huiusmodi cuilibet liceat
denuntiare, et accusare, et credatur accusatori, seu de=
nuntiatori cum iuramento, ac si plene, et sufficienter p=
batum esset, cuius pene rerum amissarum ut supra
tertia pars sit accusatoris, alia tertia executoris, et
residuum comunitatis dicti castri sellani.

Q nemo de aliquo maleficio soluat aliquam ratam
pene potestati nō concordata prius cōitate. C.XLVIIIJ.

Cum in castro Sellani uigeat, et sit quedam abusio q. Inquisiti uel condenati soluunt ratam penarum incursarum Potestati, et desuper compositionem faciunt, rata comunitatis tangente nullatenus soluta; ad obuiandum igitur dicte abusioni statuerunt p(re)fati d(omi)ni statutarij, et ordinauerunt q. nemo de dicto castro uel eius comitatu, uel districtu, uel ibidem habitans, qui inquisitus, uel condenatus fuerit de aliquo maleficio uel delicto per eum commisso audeat uel presumat se componere cum Potestate, uel ratam pene incurse Potestati tangentem ipsi soluere, uel concordare, immo q. inquisitus uel condemnatus totam penam compositam, uel incursam in manibus Camerarij comunis dicti Castri soluere debeat, et ex manibus dicti camerarij suam ratam Potestas percipere debeat. Et qui se composuerit, et ratam Potestati ut supra soluerit, et contrafecerit ut supra poenam .xxv. lib. den. de facto incurrat, et sine aliquo processu, et nihilominus teneatur soluere dictam pena(m) in totu(m), et sine aliqua diminutione compositam, uel in quam esset condemnatus prefato Camerario no(n) obstante rata soluta potestati.

Q nemo possit retinere ultra tres porcos in castro Sellani et eius Territorio. Cap. L.

Item statuerunt q. nemo de dicto castro, uel aliunde audeat, uel p'sumat retinere a die carnis privij usq. ad calendas mensis Octobris ultra tres bestias, siue animalia porcina pro quolibet foculari sub poena .v. lib. den. pro qualibet bestia porcina et qualibet uice, exceptis Mercatorib. qui possint retinere per .xv. dies, et non ultra, alijs uero temporibus retinere quilibet possit ad eius libitum, et quot noluerit.

Q quilib. habe'ns et posside'ns aliqua bona in territorio sellane'si, illa in suo catastro describi faciat. C. LI.

Quicumq. castellanus, comitate'sis, uel fore'sis castri Sellani qui aliqua bona emisset, emeret, uel emet in posteru' siue aliquo titulo haberet, uel habebit a quibuscumq. personis dicta bona in territorio dicti castri existentia, uel sita infra termini' unius a'ni quoad emptasiue aliter habita a die publicationis p'sentiu'

còputandi; quo autè ad emendas possessiones, siue quis
aliò titulo habendas infra similè annù a diè emptionis
uel habitionis p̉dicte còputandi in suo catasto uel
estimo cù effectu describi faciat, & allibrari, sub pœ-
na decè solid. dẽn. pro qualibet libra dictar. posses-
sionù de facto auferen. & de more applicanda; simili
et pena puniatur quilibet uendès, et in alios quouis
titulo tales possessiones transferens, et qui uendidit
seu transtulit, nisi p. iudicè et notariù còmunis, in-
fra dictum terminù ex catasto ipsius, in quo de-
scripta inuenirent. deleri fecerit.

QVINTVS LIBER DANNORVM DATORVM

De electione Vallarior et ipsor officio. C. I.

Vallarij in qualibet Vaita per Defensorem, et Consilium dicti cois, uel maiorem partem ipsorum in principio eor officij eligant' vz in qualibet Villa districtus sellam(?) [illegible] Vallarius, qui Vallarij teneant et debeant custodire omnes segetes et fructus Arborum, et vinear et silvas banitas, et non banitas in districtu sellam(?) positas. scilicet quilibet vallarius in una contrata vel villa ubi fuit Vallarius. et dicti Vallarij teneant et debeat iurare ad sancta Dei Evangelia manu tactis scripturis denuntiare Curie ipsius Castri,

108v

88

omnes et singulas damnundantes personaliter vel cum
bestijs in possessionibus bladis, et fructibus
Alterius. Et duos ipsarum bestiarum qui et
que dannum darent saltim semel consequense-
qui damnundantes personaliter vel cum bestijs
puniri debeant secundum formam Statutorum
loquentium de damnis datis, quorum et cuius-
libet ipsorum accusationi seu denuntiationi habeant
plena fides exi, seu eis credatur. Et nihilo-
minus ipsi damnundantes teneantur emendare
Ipsis passis dannum, et saluare damna per eos
vel ipsorum bestias facta. Si aut in aliquo damno
dato cum bestijs, et sine bestijs malefactor ipsius
damni nesciret, vel sciri non possit. Tunc Villa-
rius Contrate in qua dannum datum esset ad pe-
titionem dannum patientis ponere debeat duos

massarios de illa Contrata, In qua da-
num datum esset. qui Massarij teneat
et debeant eorum Iuramento de novo presta-
do ipsum dam͞nu extiare et terminum per
officiales statuendum. qua extiatione
facta, et facta per eos, vel aliquem ipsorum
accusatione seu denuntiatione de ipsis inferen-
tibus damnum vel de bestijs ipsorum. Idem val-
larius videlicet, quilibet ipsorum in sua
Contrata accipiat et colligat pignora,
et ipsum dare debeat dam͞nu passo. videlicet de illo
damno seu damnis de quo seu quibus nosairet
malefactor. Et de alijs damnis datis persona-
liter vel cum bestijs, de quibus accusatione
seu denuntiationem fecisset retineat pro

coi, et pro suo salario. Et dicti vallarij
eligi debeant de tribus mensibus in tres me-
ses. et ordo praedictus servet' per totu anum.
Quorum officium Vallariorum no duret nisi per tres
Menses. Et dicti Vallarij no possint eligi
de hominibus populi. et ille seu illi qui
fuint vallarij tres menses in illo anno amplius
no eligant' in dicto officio, & ille seu illi, qui
fuint electi vallarij teneant ipm officium
acceptare. et si aliquis contra disserit
condempnet' in .xl. s. den' corton'. et dicti
Vallarij habeant pro qualibet bestia p
eis accatata duos den' et pro quolibet accato
personali sex den'. et quicumq ex ipsis
accatis personali, vel cu bestijs se non permi-

ferit pignarari soluat .v. soll, den' pro quolt
et qualibet vice de facto et de predictis
stet' dicto et assertioni dicti Vallary. Volumus
tam q. iurans coram officiali le cois cu sacra-
mento de novo prestando se personalr nel
cu bestiis no dedisse damnum in illo dano, seu
danis ubi malefactor reperiret q ultius non
granet de eo. Et pignus seu pignora sibi ac-
cepta deba ocoe Restituant per vallariu.
Additu est huic caplo q defensor & consi-
liary dicti Comunis in pria° ipor officy .v3.
infra mensem teneant et debeant eligere
in castro Sellan duos Custodes secretos
et in qualibet villa districtus Sellani,
vnu. qui teneant denumptiare & Referre

110v

Curie castri sellani omnes facientes contra formam in maleficiys et alys contra formam statutorum comittendo, cui teneatur iurare et coram officium acceptare modo quo supra ad dictam penam xl. ß. den., cui teneatur iudicia seme' bimense deferre ut supra, et si dicti defensores et consiliary fuerint negligentes in predictis condempnentur in xl. ß. den. Additum est huic capitulo quod villa aque comunale sit, et esse intelligatur cum vallarra castri sellani villa collis sancti Savini sit, et esse intelligatur cum villa Muscalini villa collis More sit et esse intelligatur cum villa ripe villa calcinary sit et esse intelligatur cum villa Casalis villa Palmulani sit et esse intelligatur cum villa Catene super

electione et in electione Vallariorum, In alijs
uero villis dicti districtus dicti Vallarij et
quilibet Ipsorum eligare, et esse debeant pro-
ut in dicto Capitulo statutorum continetur. et quicumque
ex dictis Vallarijs non detulerit officiali
dicti Communis prout In dicto Capitulo Continetur
incurrat penam V. solidorum denariorum. et pro quolibet
et qualibet vice si Ipsi, uel aliquis Ipsorum
deliquerit In predictis. Additum est huic capitulo
ad refrenandam temeritatem, et audaciam dampnum dantium
in vineis, pratis, silvis, et alijs possessionibus, fructibus le-
guminibus et bladis, et ceteris alijs fructibus quod in posterum
contra dampnum dantes possit per Vicarium dicti castri per inqui-
sitionem ad querelam cuiuscumque pro ... castri procedi,
cum datione, sine appositione sex testium nominandorum ab
ipso querelante, quos dictus Vicarius teneat et debeat in-
fra terminum quindecim dierum a die porrecte accuse, sive
querele cum iuramento examinasse, et dictam inquisitionem
infra terminum unius mesis post predictum terminum deci-
disse, et terminasse per sententiam condemnatoriam, uel absolutoriam
in aliquo quaterno carte separato ab alijs actis, et repertos
culpabiles per attestationem unius testis pariter condemnare

111v

in duplici pena statutorum dicti castri, ac etiam in duplo ad soluendum emendationem damni damnum passis sine aliqua exceptione. Et de predictis dictus Vicarius nullam possit exigere mercedem quoad ex.one, et querelam.

De pena Incidentis uel scorticantis aliquam Arborem vitem uel propagulam. C. ij.

Si quis Inciserit uel deuastauerit alicui aliquam Arborem domesticam, fructiferam propagulas vitem uel scorticauerit puniatur pro quolibet et qualibet vice in C. soll. den. si Inciserit aliquam quercum valoris a x. soll. infra soluat v. soll. den. si a x. soll. supra soluat pro quolibet et qualibet vice x. soll. den. et emendet dampnum patienti in duplum. Si quis Inciserit, seu deuastauerit Macinam Molendini Molendinum seu hostium puniatur in xij libr. den. corte pro vice qualibet et persona. Si quis Inciserit seu deuastauerit aliquam Arborem sil-

uestrem infructiferu[m] soluat penam XL. s. den.
Et quicu[m]q[ue] Incaserit aliqua[m] Arbore[m] infructi-
fera[m] Valoris .xx. soll[idorum] uel abinde sup[ra] soluat xl.
s. den. Et nihilominus in quolibet dictor[um]
casuum da[m]n[u]m emendet patienti in duplu[m], &
ad probationem predictoru[m] sufficiat pro-
batio .V. Testium de publica voce & fama non
attinentium damnum passo usq[ue] in Tertiu[m] gra-
du[m], Et pro praedictis mulctis & debitis pa-
ter, & Mater Teneant ad penas predictas
pro Eorum filijs.

De pena Interficientis vel percu-tientis aliquod Animal. C.o iij.o

Animal Alienum quicu[m]q[ue] Interfecerit Iumentu[m]
Somariu[m], vel Somariam Mulum, vel Mula[m]
Bovem seu Vaccham. in C. s. den. ~~[illegible]~~ pu-
niat[ur]. Si quis aut[em] percusserit aliquod dictor[um] a[nim]alium
cu[m] lapide, uel Bastone uel aliquo g[e]n[er]e Armor[um]

112v.

et sanguis exiuerit in xx ß. den. puniatur pro quolibet animali et qualibet percussione. Et si percusserit aliquam pecudem porcum capram canem, ul. his similia soluat v. ß. den. pro quolibet, et qualibet vice si sanguis exiuit. si uero capram pecudem porcum et his similia aliquis Interfecerit in xx. ß. den. Condemnet. si uero macagnauerit aliqd ex predictis aialibus grossis in xl. ß. den. condemnet. Et in quolibet dictorum casuum damnum emendet dno ipsarum bestiarum in dupl. si uero macagnauit aliqd aial ex predictis aialibus paruis in xx ß. den. puniat. Et ad probationem predictorum sufficiat probatio unius testis de visu et sine alio Iudicio habeat pro plena probatione &c.

De pena proijcientis Lapides in poss. Alterius — C.° iiij.°

Lapides in possessionem Alicuius nullus proiciat

;a, quatuor palmis supra pen. xl. s. den.
& a, quatuor palmis infra pena v. s. den.
et teneat de ipsa poss. ipsos lapides eleuar.
et si ipsos lapides no elenauit postq fuit
requisitus soluat penam. xl. s. den. & de
prædictis stet et cadat sacramento acca=
toris, quarum penarum medietas sit cois, et
alia medietas sit accatoris, Cauatores vero
lapidum si sine dolo occone transeursus la=
pidum darent damnum in poss. alicuius no tene=
ant ad penas sed ad emendationem damni,
& ad eleuationem lapidum teneantur.

De pena occupantis vel super ap=
prehendentis viam cois vel fo=
ueas dicti Castri. C. xiiij°

Qui cumque apprehenderit, seu occuparit viam
seu stratam cois in ipso castro, vel extra

113v

113

debeat ipsasque relaxare, et reducere ad Con=
gruum et pristinum statum sub pena .x. lib.
den. pro vice qualibet et persona, et
quicumque ingomboraverit aliquam viam, seu stra-
tam comunis in ipso Castro, seu eius districtu,
debeat ipsam aptare, et disgombrare infra .xv.
dies postquam fuit bannitum ad penam .x. lib.
den. et quicumque apparavit aliquod sen-
terium a triginta annis citra debeat ipsum
senterium aperire, et ad pristinum statum
reducere sub dicta pena, et si partes, ad
quas ipsum senterium spectaret se de ipso ser-
tio reducendo non concordaverint eligatur
per Curiam duo Massarij non participes sentij
predicti, qui terminare habeat de ipso sentio
reducendo, Et statuerunt prefati Comunis Statu-
tarij quod Rami, et frasche Arborum Rubi, et
Apparimenta Possessionum super vias publicas

pendentes, vel imminentes, et dictas vias
quomodolibet impedientes, deleat; et
amoveat, vel in altum elevet per octo
pedes per dominos possessionum infra menses
post aperturam presentium statutorum sub dicta
pena .x. librarum denariorum. Exceptis tamen [illegible]
et arborum ~~[illegible]~~ vites substinentibus, ad ✝ ramis
quas removendas [illegible] teneantur.
Voluerunt insuper licere domino construenti, vel
edificanti intus dictum castrum, vel eius ter-
minos retinere in huiusmodi viis necessaria
pro fabrica quousque erunt in actu fabri-
candi, dummodo non impediat transitum
per eas, vel vias huiusmodi in totum, et
[illegible] ad omne mandatum curie tale
impedimentum sub dicta pena removere
debeat, et quod nemo possit, vel debeat [illegible]

aliquod genus meratura in foveis sive
carbonarijs fossi cois castri Sellani,
a domo Matthei Antonelli cotinuado
usque ad Ecclesiã seu Cappellã anuntiate
dicti castri versus Spoletũ sub pena
v. lr. den. coitati dicti castri, et exequu
tori applicand. & cuilibet cotrafacienti
et qualibet vice auferenda de facto,
Et qd nulla persona cuiuscumque status
existat audeat, vel psumat demolire
lapides ullos de moenijs dicti cois, nec
aliquod preiudiciũ inferre, nec facere
et qui cotrafecerit incidat in pen. x. lr.
den. et unicuique liceat accusari cũ iura=
mento, et accusatori credat absque ali=
qua alia probation, et habeat accu=
sator quartã partem pene, et accusatoris

nomen secretu teneat; Et in pdictis om-
nibus Curia possit procedere per in-
quisitionem, et per omnem aliam modum
de facto ut Curie videbitur.

De Pena facientis viam malitio-
sam per poss. alicuius —— C.o vij.o

Viam malitiosam per possessione alicuius
sciō terminata faciens Contra voluntate
dni poss. puniat de facto in xx. s. den. pro
quolibet vice, et persona; Et credatur
sacramento accusatoris. Salvo qd si
accusatus cu voluntate accusatoris n' ex-
cusauerit dicendo se viam malitiosam
sciō fecisse ad penam aliquam minime te-
neat. Additu est huic capto q sacramen-
to accusatoris Credat una vice tantum
pro quolibet mense abinde sup requi-
rat, saltim probatio unius testis de visu.

115v

De pena Incidentis vel devastantis Arborem existentem in poss alterius. C.vij.°

Si Arbor aliqua existeret in poss alterius qz illius, cuius eet dicta Arbor, nullus audeat dictam Arborem contra voluntate illius, cuius eet dicta Arbor invadere, vel aliquá ramáiá ipsius Arboris detruncare propter qd ipsa Arbor devastaretur, vel macagret vel aliquid aliud facere propter qd ipsa Arbor perderet, seu inutilis efficet sub pen. C. s. den. pro quolibet et qualibet vice. Et eadem pena puniat si aliqd dictor comiserit seu comitti fecerit Dno possess In qua existeret ipsa Arbor. Et de prædictis et quolibet prædictor Curia possit procedere per Inquisitionem et per omnem aliu modum.

De pena allargantis seu artantis
aliquod senterium — — — C.° viiij.°

Nullum senterium in aliquo loco castri
Sellani vel eius districtu possit per
aliquem atterminari allargari seu
artari nisi quantum consuetum est.
Contrafaciens puniat(ur) pro quolibet,
et vice qualibet in C. s. den. et nihil-
ominus ipsum senterium reducere, et
remanere debeat in suo statu et esse.

De poena non elevantis fraschas
de arbore que penderent super
poss. alterius vel viam tra- C.° viiij.°
situm impedientes

Arborem pendentem super possess. alterius se
ad petitionem petentis domini ipsius ar-
boris teneant(ur), et debeat exmonnare et
fraschas ipsius arboris elevare saltim
X. pedibus in altum, et si fuerit super

116v

commun(icati)onis teneat elevare, et ex-
mo(ve)ri fraschas a tecto comunis per saltim. x.
pedibus pena x. s. pro quolibet, et quali-
bet vice, et de facto auferat per Iudicem
Co(mun)is expediti idem si super viam comunem seu
viciunalem pendesent transitum impedientes

De pena dannum dantis persona in
Vineis, perg(u)lis, Croco, Ca-
neba, Leguminibus, horto, vel
Arbore fructifera — — C. lx.

Item statuerunt et ordinaverunt statutarij q(uo)d
quicu(m)q(ue) a calendis mensis Iunij usq(ue) ad
calendas mensis Novembris repertus fu-
erit in Vinea, vel pergulis Alienis dare
d(amnu)m, incidet in penam viginti bononenos
pro qualibet vice, Et si quis dicto tempore
repertus fuerit portare ultra tres ra-
cemos Uvae, puniat(ur) pro quolibet racemo
in s. xx. dum tamen sit ante tempus Vindemiae.

Et si quis repertus fuit colligere fructus domesticos in possess. alienis incidet in penã .XX. ß. pro quaslibet vice / fructus vero silvestres incidet in penam .V. ß. pro qualibet vice. Et si quis repertus fuerit dare dãnu in quovis genere leguminu alienor. teneat solvere penam .X. ß. pro qualibet vice, Et si quis repertus fuerit dare dãnu ad canebã, vel crocu alienu incidet in penã pro quolibet, et qualibet vice .X. ß. Et si quis repertus fuerit in horto alieno habente fractã, et hostiu, nec habuerit clave hostii, a dno horti puniat pen. .X. ß. pro qualibet vice Si quis vero repertus fuit dare dãnum, seu deguastare fractas hortor. ul vinear.

117v

seu palos exportare puniat' pen'

XXV. ss. den. pro quolibet & qualibet

vice & unicuique liceat Accusar' cu' Jura-

mento, et Accatori Credat', et plena fi-

des eide' Adhibeat', et Talis dam' dans

seu deguastans ut supra, dicta' fracta'

reficere, & Instaurar' Teneat'. Voluerunt

tn' q'd pueri minores octo Annis reperti

dare dam' ut s.a puniri dimidia Tantu'

dictar' penar' pro quolibet, et qualibet

vice, Et Voluerunt q'd o'es supradicte

pen' quoad dam'a de nocte Comissa dupli-

cet', et in duplu' malefactores solver' Te-

neat'.

De pena dam'um dantis cu' bestiis et de forensibus retinentibus

p. animalia Bestias in Territorio Sellanense.

C. XI.

Si bestie alicuius vz capra, hircus, schro-
fa, porcus, Jumentum, bos, vacca, Asi-
nus, vel aliqua bestia de predictis in-
venta fuerit In vinea alicuius, a kl(en)d(i)s
Mensis Aprilis usque ad klendas Mensis 9bris
D(omi)n(u)s Bestiarum soluat pena(m) [illegible] i den(arii) pro
qualibet bestia ut s(upr)a Desserta, et qualibet
vice, si vero in possessione pergulata aliq(u)a
bestia(rum) p(re)dictarum Inventa fuerit dar(e) dampnum
In dictis pergulis Incidat In medietatem
dce pene In dictis temporibus, In aliis
vero temporibus in medietatem dictarum
penarum, D(omi)n(u)s bestiarum Incidat. Si aliqua
dictarum bestiarum Inuente fuerint in horto,
croco, vel canepa Incidat D(omi)n(u)s dictarum
bestiarum pro qualibet bestia et qualibet vice
In pena(m) unius [illegible] den. si vero canepa esset

Iam collecta sive secata, et in terra existeret incidat in penam 5. s. den. pro qualibet bestia ibidem inventa, si vero in silva bannita quolibet tempore in pen. s. 5. incurrat pro qualibet bestia, et qualibet vice. Si vero pecudes inventae fuerint in Vinea alicuius a dictis Klendis Mensis Aprilis usque ad Klendas Mensis Novembris Dns ipsarum incidat in poen. unius den. pro qualibet pecude, et qualibet vice, alijs vero temporibus in poena sex den. incurrat pro qualibet et qualibet Vice. Et si vero in blado, vel leguminibus puniat. Dns in dicta pen. 6. den. pro qualibet pecude, et qualibet vice. Et si in prato alicuius daret damnum ut pascularent, a Klendis Mensis Martij usque quo fenum secatum erit in similem pen. incurrat. Si Capra, hircus, schrofa, porcus,

Iumentu, Bos, Vacca, vel Asinus, vel aliq(u)a
p(re)dictar(um) d. d. in blado, vel leguminibus
Incidat pro qualibet bestia praedictaru(m)
D(omi)nus in poen(a) s. solid(orum), et pro qualibet vice,
Si vero in prato similiter per(...) puniat(ur) D(omi)n(u)s
Bestiaru(m) d(ic)to tempore. Et si D(omi)nus pos-
sessionu(m), et vinearu(m) denuntiaverit, seu ac-
cusaverit aliquas bestias de p(re)dictis de-
lictis damnum, et sua accusatione probaverit
cu(m) uno teste de visu, vel aliis de publica
voce, et fama ten(ea)t(ur) solver(e) D(omi)n(u)s bestiaru(m) ip(s)ar(um)
pro quolibet, et qualibet vice dictas pen(as)
et earu(m) qualibet respective. Salvo q(uod) sit
licitu(m) accusatori accusatione(m) et denuntia-
tione(m) per eu(m) facta(m) retrahere si voluerit
infra tres dies, a die d(ic)tae accusae seu de-
nuntiae factae, Et si canis a(...) fuerit
inventus in aliqua vinea tempore, quo sunt
uvae in vineis, Dominus ipsius canis in pena

vnius lib. den. condenet, Si vero in per=
gulis dannum dederit ad vuas dco tepor
in pena x s. pro quahibet vice condenet,
Et quilibet habens canem in castro sellani
vel eius districtu teneat, illum ligatu
tenere a kalendis mensis septembris usque
ad quarta diem mensis octobris ad pena
pro quolibet contrafaciente, et qualibet vice
vnius lib. den. Et quilibet possit accusar
et denuntiar, ponendo nome ipius accusatoris
Et pen. noctis tempore incursa duplicet.
Canes vero paruulos vulgo dcos batuhini,
Dni ipsor ligatos retiner non teneat, ta=
men teneat, et debeat ad collu ipsor li=
gare latronem siue vnaim longe p vnu pe=
dem pertice, vera si canetus fuit non
portans dictu latronem siue vnaim, Dnus
in dcam pena vnius lib. pro quolibet, et
qualibet vice puniat. Et de praedictis et

quolibet predictorum stet et credatur sacramento accusatoris seu baiulariis, et de extimatione ipsorum dannorum datorum et credatur ipsi Accusatori usque in quantitatem i. lib. den. cum iur.to Ad dictam vero accusationem, seu denuntiationem faciendam Admittatur Dominus possessionum laborator, seu Copertinarius ipsarum possessionum et volumus quod dana data cum bestiis, et animalibus huiusmodi emendentur per Dominos ipsorum in duplum damnum passis summarie, in premissis procedendo. Additum est huic capitulo quod nemo de dicto castro Sellani, et eius districtu possit, nec valeat dicto tempore, quo uva sit matura dicere, seu aliquo quesito colore allegare canem, seu canes per ipsum antea retentos esse suos, et licet probaverit dictum canem, seu canes alteri donasse,

seu de cetero non excuset. Si vero talis do-
natarius fuerit Sellanensis, et confi-
teretur canem, seu canes esse suos, immo
dicta pena puniatur. Voluerunt insuper Domini
Statutarii quod Defensor, et Consiliarii,
ac Massarii pro tempore deputandi non pos-
sint, nec debeant aliqua capitula facere,
seu inire cum Lanistis, seu Macellariis,
conductoribus Lanieni, seu Macelli
Comunis, in futurum, quod possint ipsi Lanistae
seu Macellarii unum, vel plures canes so-
lutos dictis temporibus detinere tracte, ut s.
expressum. Et si secus fieret non valeat
ipso iure. Immo tales Lanistae, seu Macel-
larii ad eandem penam ut supra teneantur,
Addiderunt et huic capitulo quod si bestiae
alicuius forensis damnum dederint, vel
pascolaverint in territorio Sellanensi,

Dam in bonis cois dicti castri q3 spalium personarum earundem deshazerint aliquem Dnus seu Custos teneatur, et debeat solver pro qualibet bestia grossa dannumdante seu pascolante, et pro qualibet vice florenum unum, pro qualibet vero bestia minuta videlicet pecude, ac et capra, porco, vel sue, vel his similibus s. XX. et pro qualibet vice. Si eatenus fuerit persone qd forensis inuentus ad levandum pro territorio dicti castri, tam in bonis dicti cois q3 spalium personarum, incurrat penam duorum flor pro qualibet, et qualibet vice, et si dictis forensis inuentus fuit pro territorio dicti castri cum securi, et bestia imbastata, et alio instrumento fuerit ad levandum dicti pena puniatur.

121v.

121

pro quolibet, et qualibet vice, ac si iunc-
tus fuerit ad levandum; quarum omnium
penarum medietas sit communis Sellani, et alia
medietas conductoris penarum communis damnorum
datorum, seu officialis dicti castri communis
iurisdictionem facientis. Et quod unicuique
liceat communis damnum dantes, vel pasculantes
forenses, et eorum bestias ducere ad
curiam dicti castri. Volentes tamen
quod premissa non vendicet sibi locum contra
forenses districtuales communis Spoleti, qui
eadem puniantur, qua Sellanenses vel
cum bestiis, vel aliis damnum dantes puniretur,
simplici singulis congrue deferendo.
Item quia laboratores forenses sine habitatores
in territorio vel castro Sellani retinent multa
animalia, et innumerabilia damna inferunt

in bonis co(mun)is, et particularium personar(um).
Addiderunt etiam capitulo q(uo)d laboratores
forenses, seu alij forenses habitantes in
castro vel territorio ... non pos-
sint, nec debeant retinere in d(ic)to castro
vel eius territorio ultra tres bestias bo-
vinas aptas ad arandum, et unam bestiam ap-
tam ad portandum salmas, et quicumq(ue) reti-
neret ultra d(ic)ta animalia teneatur, et debeat
pro qualibet bestia grossa, et appel-
latione bestiarum grossarum veniant etiam
capre, et sues ... d(ic)ti ca-
stri quolibet anno bolonenos viginti,
et pro qualibet pecude bolonenum unum
et d(ic)ti retinentes ... animalia ultra
... teneantur sine alia requi-
sitione facienda ... vicario et

122v

Desc[?] dñi castri pro tempore numeri aialium, qua et ultra suprascriptam quantitatem retinerent supra octo dies post presentium statutorum aperturam immediate sequentes, Et successive quolibet anno et in principio eius ab apertura predicta computandi sub pena amissionis aialium predictorum dividenda dñi Castri Exequtori, et Potestati a equis portionibus de facto applicand.

De pena detinentium bestias ad pascuandum in costa molendinorum et in cortina Ecclesie. C.º xiii.

Nulla persona teneat, pasturet, seu custodiat aliquas bestias a fonte vallis Vallis Sellai usque ad domos vallis, et usque ad Turrim Jacobutii, et Scorii, et

usque ad domum clerici barni sub pena
et ad penam trium denariorum pro qualibet
bestia solvendorum dicto sindico per dominos ip-
sarum bestiarum. Volumus autem quod nulla
persona pascere, vel tenere ad pasen-
randum studiose aliquam bestiam in cortina
sive cimiterio ecclesie Sancte Marie plebis
alme de sellano pena xv. sollidorum denariorum sol-
vendorum ut supra. Exceptis forensibus, qui
teneantur ad penam xij. denariorum pro qualibet
bestia.

De modo retinendi capras et de pena
Contrafacientium, et damnumdantibus. c. xiiij.

Considerantes statutarij supradicti quod
prohibitio sic retro per statutum data communis
facta de retentione caprarum in castro
predicto et eius districtu possit potius

cessit ad incomodum singulorum quam utilitatem.
Ideo providerunt et ordinaverunt quod cuilibet
de dicto castro, et habitatoribus in ipso
liceat duas capras dumtaxat pro quolibet
foculari habere, ac tenere. In villis Forsi
palmulani, et Catene et Sterparie possint
retinere octo capras pro quolibet foculari,
In villis Pupagii oltagii Casalis ville Ma
rine Mucchiani Mezzis Albi? Vini Corvini Cal
cinarii Aqueprenule quattuor capras absque
pena. In aliis locis, et villis sellam non
declaratis non liceat habere et tenere duas ca
pras pro quolibet foculari. Et si nullus
presumat in aliquo dictorum locorum habere, vel
tenere ultra dictum numerum caprarum, et qui
contrafecerit penam incurrat viginti
solidorum denariorum pro quolibet capra, vel hirco

et quolibet Mense. Liceat etiam cuilibet
retinere ipsos dictas capras per duos
Menses et non ultra sub pena predicta,
liceat autem tamen cuicumque volenti fa-
cere carnes capras, et hircos ad Macel-
lum retinere per quindecim dies,
impune. et si dicte capre vel aliqua ipsarum
dictarum villarum duceret ad castrum sellani
timore alicuius guerre vel aliqua alia
causa et damnum inferrent vel darent in
croco, horto, vinea, vel bladis aliquibus
infra istos confines versus sellanum videlicet
a sancto Clerico, a villa collis mori a fonte
capicchi, a Domo pilucij, a Molendino gilliu-
tij Bartolucij Domini ipsarum caprarum solvat
penam dupli eius quod continet in forma statu-
torum communis sellani, quarum penarum officialis qui exe-
cutionem fecit habeat medietatem totius
eius quod dictum commune venire fecit in communi predictum.

124v

Additum est huic capitulo quod nullus forensis vel habitans extra castrum vel territorium Sellanense audeat, vel debeat retinere aliquas capras, vel hyrcos, vel edos ad pasculandum vel aliter in territorio castri Sellani in bonis comunalibus, vel particularium personarum dicti castri, et qui contrafecerit incidat in pena unius libre pro quolibet dictorum animalium, et qualibet vice ut supra applicanda, et de facto exigenda.

Ad finem statuti in penultimo capite

Quod si aliquod capitulum repertum seu scriptum in volumine presentium statutorum esset contra pacta comunis Spoleti et comunis Sellani non valeat — c° xv.

Si aliquod capitulum repertum seu scriptum esset in volumine presentis statuti contra pacta comunis Spoleti non valeat neque teneat ullo modo sed ipsum cassamus et irritamus.

Ponatur hoc c.m in calce statutorum ante proxime precedens capitulum.

Quod omnia statuta ordinamenta & reformationes fc. sit cassa et nullius valoris. Sed solummodo capitula presentium statuti valeat. — — — C.° xxvj.°

Omnia statuta vetera omnesque reformationes deliberationes seu ordinamenta hactenus facta, voluerunt, statuerunt et ordinaverunt in aliquo suo valere. et voluerunt suo valere et firmitate carere.

De pena damnum dantium in silvis custoditis et banitis — — — C.° xxvij.°

Item statuerunt & ordinaverunt quod silve site in voc.° collium pupagij et silve site in voc.° petri canis, et silve Montis castellani sint custodite et banite, et quod damnum dederit in eis vel aliqua earum si personaliter incidendo vel exportando lignamina teneatur ad penam x. s. den. si cum bestijs grossis sine capris damnum datum fuit quelibet earum ad penam v. s.

125v

pro qualibet bestia teneat et vallarij se-
creti super eis more solito exigat hoc
declarando quod et si domini possessores silvarum vo-
luerint Invadere lignamina et exportare de
dictis silvis hoc facere possint habita
primo licentia Iudicis et offitialis communis,
qui offitialis petenti eam teneatur dare,
et et Inactis scribere cum salario duode-
cim denariorum et non ultra, alias ad penam
predictam teneatur, et simili pena puniatur,
quicumque damnum dederit personaliter vel cum
bestijs In aliqua silva bannita vel quae
bamiretur ad petitionem domini possessoris
et de ipsis damnis datis stetur et credatur
sacramento domini possessoris cum uno teste
de visu. Additum est huic capitulo quod si quis
damnum dederit In aliqua silva alicuius
quae bannita est ad petitionem alicuius
specialis persone de dicto castro vel eius
districtu quod Incurrat Illam penam quam
Incurrunt dantes damnum In silvis Ca=

stoditis et bānitis in dicto capl̄o nominatis si in ipis silvis bānitis ad petitionem sp̄alis persone dānum datū esset personalr, vl cū bestijs. Et q vallarij teneant, et debeant dānumdantes in silvis bānitis predictis accusari, et denuntiare prout tenet, et debet denuntiare, et accusare dānumdantes in silvis custoditis in dc̄o capl̄o noiatis.

Q officialis exigat penas dānorum datorum infra certū tempus. c. xviij

Itē statuerūt, et ordinauerūt q officialis dānorum datorum exigat penā a dānumdantibus infra quindecim dies post factam inuētionē, uel eos pignoret, et pignorari faciat, q si infra dcūm terminū pecunias ex hmoi penis in cippo cōis puenire nō fecerit, uel pignora ad manus ~~depositarij~~ Defensoris tūc temporis, amplius tales pene exigi nō possint.

Additiones statutor

128 v

+

129 r 1

Al nome si de iddio am

L'infrascripte sono certe additioni facte alli statuti dil com.e di sellano per li providi homini m.s Leo syllano. Catherino di dò saco et sinsionio d matheo. massari electi et deputati dal rjimento dil dito locoto assieme có li prudoni sr luca cilirio. Cesari di jo. paulo. ventura di provisano. lucca attico et Baptista d vissitano s.ri statutarij per ordine dilla gnale arenga dil dito comune a reveder aggiognar minuir cassar reformar corriger et emendar li statuti dil dito comune có piena et ónimoda auctorità et facultà si come amplamente cóstà et appar appresso li decreti et atti publici nel quinto libro per mano di me proprio conzano dill'abbadia di ferentillo pub.co not.o in quello tpo et al pnte vicario dil dito comune et di parola in parola lecte et publicate p me vic.o et not.o sopradicto nella nella publica et gnale arenga dil comune universita et homini dil dito castello bannita cógregata et coadunata nella sala di sopra dil palazo dil dito comune posta appresso li suoi notissimi lati a requisitione dlli publici balij et solito sono dilla campana de cómissione dil predicto homo venanso d munallo hon.do defensor et suoi cópagni al rjimento dil dito locoto deputati all lor piena et chiara intelligentia nell'anno dalla salutifera nativita di nro s.or yhu xpo mille cinquecento cinquanta cinque indictione tertia decima sedente il santissimo i xpo pre papa paulo 4.o dil suo pontificato anno primo et a di vintiotto dil mese

129v

di luglio dil dicto ano di tenor et continentia come di sopto sequita videlicet

E In prima Aggiungendo al primo capto dil primo libro delle feste da guardar per toller ogni ambiguita Dechiararno et oltra li di domenicali: la natiuita di n. s. yhsu xpo có li tre di sequenti: la circuncisione: la Epifania: la pasqua di resurrectione et della penthecoste có li lor dui di sequenti: la festa della ascensione et dil corpo di cristo: Le feste della beata virgine maria cioe la anunptiatione la visitatione: l'assumptione: la natiuita: la presentatione la conceptione: et la purificatione: l'natiuita di sto Jo. bapta sancta croce di magio: sto angelo di septembre: sto sebastiano. sto seuerino. sancta catherina: et il venerdi sancto dicto in croce: se debbiano solamente guardar li incti di festiui solepni delli apostoli et sancti videlicet di sto pietro et sto paulo di giugno. sto Jaco di luglio: sto Lorenzo et sancto bartholomeo di aug.to: sancto mattheo di septembre: sancto simone et Juda di octobre: la festa di tutti sancti: et di sto andrea di nouembre: sancta Lucia et sto thomasso di decebre: sancto Antonio di genaro: sto matthia di febraro: sto marco di aprile: et sto philippo et Jaco di magio sopto la pena che in dicto capto se cotene: permettendo pero esser licito far quello tanto che in dicto capto se cotene anchora posser meter in tutti che dalli domenicali In poi:

Al 7° cap.° dil officio dil Judice et notario

Aggionsemo che tutti dinari di pene de ogni dati per extraordinarij se debbiano metter nel cippo dille communita et quella quantita vi se trovara al aprir metter all'entrata dil camerlengo per la rata dil deto comuno et che il deto Judice et not.° dille sue scripture le infra mercedi haver possa si come in la infra taxa se contene cioè

per la petitione simplice scripta a libro bolognino uno

per la presentatione non se paghi alcuna cosa

per il comandamento bolognini doi

per il bando bolognino uno

per la productione delle scripture et instrumenti comparitione et acto bolognini doi

per il Juramento decisivo bolognini doi

per examine de ciaschaduno testimonio simplice examinato et scripto apresso l'atti bolognini doi

per examine di ciaschaduno testimonio examinato sopra li articuli et Interrogatorij bolognini tre.

per l'atto dille publicatione bolognino uno

per ciaschaduna comparition et altro atto bolognino uno

130v

Per le procura descripta appresso all'atti bol. dui

Per le electioni delli homini ad apprezar li dani

per ciaschaduna parte bol. uno

Per l'apprezo computato il jur.to bol. ~~dui~~ bol. dui

Per il compromesso per ciaschaduna parte bol. dui

Per la sententia et laudo descripto per ciaschaduna parte bol. dui

Per la sigurta de se representando overo di star

a ragione et pagar quanto fosse sententiato alla corte

overo particular persona bol. dui.

Per la proglama overo pace descripta in libro per insino

a cinque persone nominate bolognini sei per parte

et da cinque in sopra insino a diece persone bol. otto per parte

et da diece persone in sopra insino in qual se voglia numero

bolognini dudici per parte et no piu oltra

Per la pronumptia overo sententia diffinitiva bol. quattro

Per le copia delle petitioni simplice descripta appresso l'atti bol. dui

Per le copia dell'atti et scripture producte per ciaschaduna

carta qual da ogni facciata cotinga al meno

quindici versi bol. dui

et se fosse in publica forma bol. tre

Per cassatura overo abolitione di processo bol. quattro

Al 9° cap° delle electione et officio del balio

Aggiongeno che il balio habbi de salario sette libre
meza il mese. Et che qualunche se provasse ad alcun
balio qual andasse de commissione della corte. over
non se lassasse far l'executione et pegno se punisca
in pena de una libra. et se ui fosse l'officiale
presente sia punito in pena di due libre. Et se fosse
in presentia del potesta o vicario del deto luoco sia punito
in pena de cinque libre per ciaschaduno et ciaschaduna
volta se opponesse et non se lassasse far l'executione
o pegno. volendo perho a deto [illegible] che il qual
se exigesse esser permesso et licito offerire di andar
esso in persona in loco del pegno alla corte. Et con
effetto se ui andara per tutto quello di over
tra quello termino che per la corte o officiale
si li commandara et obedira alli commandamenti della
corte non esser tenuto a pena alcuna

Al xj° cap° delle electione delli vicarij

Aggiongeno che quello a chi fosse commandato da dicti
vicarij o officiale del deto luoco dovesse accommodar
le vie pub.ca vicina alle lor possessioni et beni

proprij o' conducti per termino de diece di secundo
la determinatione o' designatione facta per essi massarij
et non lo acconciasse sia punito in diece solli et in
comandi de solli dalla corte ogni modo sia tenuto de acconciarla per termino
de diece altri di sopto pena de venti solli: Et passato
secondo il suo inobedientia in non acconciarla ogni diece di
che stara in tardanza de non acconciarla incorra in pena
et sia punito in venti soldi dela qual pena la corte
non debia far exactione de diece di in diece di: ad
effecto non ci se facci accumulatione di pene
et dicti massarij habbiano per lor salario cinque libre
per ciaschaduno.

Al 15° cap.° dil syndicato delli officiali

Aggiongeno che lo syndico se debia elegere per il tempo
per il defensor et regimento della terra o' forestiero
come a essi parera expediente

Al 21° cap.° delli ambasciatori da mandar

Aggiongeno che quelli serranno electi o' deputati
dal defensor et consiglieri serranno per il tempo di andar
per ambasciatori o' in qualche expeditioni dil comune

132r

7

Debbiano cõ effecto andarui ogni uolta che l'
sore cõmandato non obstante che al tempo di quello
regimento ui fossero per prima andati cõ quello
salario parera cõueniente al defensor et regimento
sera per il tempo et qualũcha il recusasse ipso
facto sia punito in pena de cinque libre

Al 30 cap.º che tutte spese del comun sijano nell'arenga

Aggiongemo che le ditte spese se debbiano leger ogni
uolta che et quando parera al defensor et
regimento sera per il tempo et nõ altramente.

Del secundo Libro de Malefitij

Al primo cap.º del modo de proceder nelle cause criminale

Aggiongemo nõ esser licito et nõ permetterse
ad alcuno comparir et responder per alcuno
inquisito a negare il delitto o maleficio per
il qual fosse inquisito per le corte

Al 5º cap.º delle pena de chi fa insulto

Aggiongemo che dello insulto o maleficio cõmesso
contra il podestà uic.º o suo officiale possa proceder

il suo successor nell'officio contra il delinquente
quando ditto potestà et vicario non vi havesse
proceduto al tempo dil suo officio

Al 14° cap.° che il podestà et il judice possano imponer
una certa pena a quelli fanno questioni

Aggiongeno che quando il potestà et vicario non vi
fossero presenti et vi fosse il defensor che ditto defensor
habbia auctorità imponer pena alli rixanti
come ha ditto potestà et vicario

Al 34° cap.° delle pene da duplicarse

Aggiongeno che tutte pene et bandi a chi farà
delitto o commetterà maleficio in alcuna chiesia
dil ditto castello de Sellano o fuora nel suo
districto et territorio et appresso a esse chiesie per
diece piedi alla misura dil commune di Sellano
se redoppieno et duplicatamente li delinquenti debbiano
esser condennati et puniti

Al 43 cap.o dill pena di quelli che giocano

Aggiongeno esser licito et permesso poterse giocar all sopranominate parochij et paulori 5 ogni luocho

Al 46 cap.o dill pena di chi uscie fuora dil castello altronde che per le porte

Aggiongeno che la simil pena sia a che chi entrasse per altro luocho che per le porte

Delle abolitioni de cōcordi

Li p̄fati S.ri reformatori et statutarij ordinano et reformano che ogni uolta che per la corte dil ditto comune se procedesse ad accusa denumptia ò querela di altri ouer de suo officio contra alcuna persona et innanzi che se responda all inquisitione denumptia accusa ò querela ouer che sia la inquisito denumptiato ò accusato posto i bando. sia licito al accusator denumptiato et querelante et offeso comparir

133v

dinanzi all' corte dil dicto comune et domandar l'abolitione et pagandose cinque solli in mano dil gratis camorlengo di dicto comune per l'potesta. vicario. judice et officiale dil dicto comune se l' debbia concedere dicta abolitione et piu oltra procedere non se possa sopra dicta accusa denuntia querela o inquisitione predicta et procedendo non vaglia in modo alcuno tal processo et non se possa exeguire. Et l'predicte cose non habbiano loco in l' malefitij ~~abolitioni~~ atroci o dove fosse roptura di osso. di cotica dil capo debilitatione di membro over effusione di sangue facta con arme in li quali procedere possa contra il delinquente si come per li capituli dil dicto statuto se dispone

Dil terzo libro dell civili

Al 3° cap° dil modo di proceder in le cause civile

Aggionsero che insino alla summa di diece libre il potestà vicario et Judice dil dito commune possa proceder summariamente senza productione de libello ma per simplice petitione. Et che insino in la summa de cinque libre se creda al Juramento et ditto di un testimonio qual sia de ogni exceptione maggiore con il Juramento suppletorio da darse alle parte

Dil quarto libro dell extraordinarij

Al 22 cap° dell pena di quelli che vindemiano inanti ad un certo tempo

Aggionsero che per insino non seran passato il septimo di del mese de octobre non sia licito ad alcun vindemiar dalle fonte di barco et le fonte dil luogo de teio in le terre le dicta ville de teio de forti et le altre ville convicine sopto le pena che in le dicto capitulo se contiene. Et in eiusdem caso che si contiene nel dito capitulo contra chi vindemia

134v

nanzi il ditto deputato incorra in la ditta pena et sia punito non solamente il patrono che vindemia ho fa vindemiare ma anchora tutti quelli persone l'adiutassero a vindemiare

Al 25 cap.° che il Judice sia tenuto far copia delli processi

Aggiongono che il vicario solamente sia tenuto et debbia tutti et singuli processi criminali che occorreno al suo tempo scriverli et distintamente annotarli nel suo libro et quello relaxarlo alla fine dil suo officio al ditto commune

Al 42 cap.° che si faccia un libro per l'officiale nel quale se scriveno le possessioni vendute

Li S.ri S.ri reformatori et statutarij volseno ditto capitulo non haver piu loco per l'advenire ma solamente bastare il ponere et levare dil catasto con exprimere la causa el di mese anno et il nome di esso officiale

135r

Del quinto libro di dani dati

Al x° cap° dill' pena d'chi da dano psonalmente nell' vigne zaffarana cannetta horti arbori fruttiferi

Li psati s.ri reformatori et statutarij Agg'ongendo reformaro che al officiale dil dicto comune sia licito al tpo dill' uve posser commandar a qualunche psona portasse canestro o vero fascio o altra simile cosa dove psumesse portar uva che li debbia mostrar evidentemente se vi fosse uva et recusando di non volerlo mostrar essendo masculo sia punito in diece libr d dinari et essendo femina sia punita in una libra et meza d dinari p ciascheduna psona et ciascheduna volta contrafara: Volendo p(er)ho l' femine che seranno trovate dal officiale p l' strate non se possano cercar et non far al commandamento di mostrar se portasse uva se non in presentia dill' sua guardia et di un'altra psona masculo o femina che sia qual se debbia fermar et aiutar a requisitione dil officiale se porta uva et non volendose

135v

formar sia punita per ditta inobedientia in la ditta pena de una libra et mezza. Ma retrovandoli in alcuna tigna loro possessione particular le bestie solamente le sia guardia senza asportando et ne havendo altra persona in nido quall'uno che portasse

Dechiarando anchora li frutti silvestri esser mela et pera che non sono stati insitate. le sorbe et giani

Al xj° cap.° delle pena de chi da danno co' bestie et delle forestieri che ritengono bestie et animali nel territorio di Sellano

Li Spettabili Signori reformatori et statutarij al detto capitulo Aggiongono che per qualuncha bestia di qualuncha sorte sia grossa loro minuta sera trovata dar danno alli arbori fructiferi loro frutti di essi arbori sia punito il patrone loro guardiano in cinque solli di dinari per bestia in ciaschaduna volta Excepto le porcine per le qual sia punito in un sollo per bestia trovata dar danno come di sopra. Aggiongendo anchora a quelli forestieri che di continuo stanno a casale in le territorio di Sellano esser licito et permesso posser

136r) 8

retener ogni numero di bestiame grosso et minuto
i soccita a guardia purchè cò effecto siano dil patrone
dil decto casale si come sel licito all' sellanesi

Al xiij cap.° di modo d' rètener le capre et dilla pena
di quelli coltrafàno et fàno dàno

Li p.ti S.ri reformatori et statutarij reformarno
chi ad ognuno di sellano sia licito posser retener
nel territorio di sellano ogni et qualùcha num.°
di bestie caprine ma nò mettervle sol retenerle
i alcuna terra lauoratiua doue ui fossero cinque
porgule ouer propagine sol da cinq. i sopra et
contrafacendo il patrone sol guardiano di opse
anchor nò facendo dàno sia punito i solli
diece di dinari per ciaschedunu bestia caprina
trouata come di sopra excepto le caprette
di quello ànno qual p esser piccole nò sian tenute
a pena per esser trouate i dicta terra insinu
alla festa di tutti santi: ma essèno ìtrouate
dar dàno et star appènegate a porgula sol
propagina sia punito in una libra d' dinari per

bestia tanto grande come piccola per ciascheduna
uolta sera trouata dar dano (o) appenzata ad
alcuna pergula (o) propagina. s. 3

Et io Prospero Conzano dil abbadia di Fertillo dill'ap[osto]lica et
imperiale auctorita pub.co not.o et al p[rese]nte vic.o judice et
not.o dill cor[te] dil castello di Sellano perchè i sudette
singule cose sop.a dicte q[ua]n[do] sono state facte et publicate como
di sop.a ui sono state p[rese]nte et quelle ricercato et rogato
scriverle le ho scripte lecte et publicate como di s.a et redutte
i[n] questa pub.ca forma et quello ch'è adiuncto i[n] margine al
xi cap.o dill Terzacarta p. m. ex comandamento dalli costo per ... le ho
de mia prop.a mano ... F. F. le ho ... i[n] fede de tutte
et singule cose s.a dicte el signo et cognome mio solito
et consueto ui ho apposto.

137v